ԱԶԴԱԿ
ՕՐԱԹԵՐԹ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTERAIRE أزتاك جريدة يومية سياسية وأدبية - المديرة المسؤولة: إيڤا دروييشيان

1000 Լ.Ո. 7ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՎ 175 (19475) ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ, 2 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1996 10 ԷՋ

ԱՆԳԱՐԱՅԷՆ «ՊԱՏԳԱՄ» ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆԻ...

ԱՆԳԱՐԱ, 1 (ՌԷՈԹԸՐ).- Թուրքիա Երեքշաբթի օր անտեսեց Միացեալ Նահանգներու կողմէ վարչապետ Նեճմէտտին Էրպաքանի Լիպիա այցելութիւնը:

Պետական նախարար Ապտուլլա Կիւլ դիտել տուաւ, որ Թուրքիա գերիշխան երկիր մըն է եւ թէ վարչապետը կրնայ որոշել թէ որ երկիրը պիտի այցելէ: Ան աւելցուց, որ Անգարա իր շահերը պիտի ապահովէ:

Էրպաքան, որ ափրիկեան շրջապտոյտի մը ձեռնարկած է, Ուրբաթ օր Լիպիա պիտի այցելէ: Էրպաքան կը ծրագրէ նաեւ Թուրքիա հրաւիրել Սուտանի ղեկավար վօր. Օմար Հասան Պաշիրը:

«ԷՄՆԸՍԹԻ» Կ'ԱՄԲԱՍՏԱՆԷ.
ԹՈՒՐՔԻԱ Կ'ՈՏՆԱԿՈԽԷ ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ԻՐԱՒՈՒՆՔՆԵՐԸ

(Նիւթը տեսնել 10րդ էջ):

ՍՊԻՏԱԿ ՏԱՆ ԳԵՐԱՍՏԻՃԱՆԻՆ

ՔԼԻՆԹԸՆ ԵՒ ՀԻՍԷՅՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ԴԷՄ ԴԻՄԱՑ ԶԳԵՑԻՆ ԱՐԱՖԱԹ ՈՒ ՆԵԹԱՆԻԱՀՈՒՆ

Նախագահ Պիլ Քլինթրն եւ Հիւսէյն թագաւորը երէկ գիշեր Պենիամին Նեթանիահուն եւ Եասէր Արաֆաթը առանձին ձգեցին Սպիտակ Տան գրադարանին մէջ, որպէսզի անոնք փորձեն գլուխ գլխի լուծում մը գտնել պաղեստինեան շրջանները ռազմաղաշտի վերածած աւելի քան տասնօրեայ տագնապին: Անոնք նախապէս միասնաբար կը ճաշակէին հաւ, քուսքուս, ստեպղինէ կարկանդակ եւ քարամելով օծուն պանան, հաղորդեց «Ռէօթըր»ը, երէկ ուշ գիշերին:

Քլինթրն միջին արեւելքի ղեկավարները Ուաշինկթրն հրաւիրած էր երկօրեայ գերաստիճանի մը համար, որուն առաջին օրը, կէս մինչեւ վերոյիշեալ տեղեկութիւնները, ոչ մէկ յառաջդիմութիւն ի յայտ բերին: Քլինթրն նախապէս առանձին առանձին տեսակցած էր Հիւսէյն թագաւորին, Նեթանիահուի եւ Արաֆաթի հետ, որ ցուցադրական ոճով Սպիտակ Տուն փոխադրուեցաւ, ինքնաշարժներու պատուհաններէն դուրս կախուած ոստիկաններու ընկերակցութեամբ:

Սպիտակ Տան բաներեր կրաւորական արտայայտութիւններով խօսեցաւ բանակցութեանց մթնոլորտին մասին, սակայն ոչինչ ըսաւ արծարծուած նիւթերուն մասին:

Հիւսնի Մուպարաք այս գերաստիճանին մեծ բացական է եւ իր այդ կեցուածքով, կ'ուզէ դժգոհութիւն արտայայտել ամերիկեան դիւանագիտութեան կարճատես քաղաքականութեան անգործնականութեան մասին, կ'ըսեն դէտերը:

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ ՄՏԱՀՈԳ՝ ԵՐԵՒԱՆԻ ԻՇԽԱՆՈՒԹԵԱՆՑ ՀԱԼԱԾԱՆՔՆԵՐՈՎ

ԽՌՈՎՈՒԹԻՒՆ ՉԵՄ ՀՐԱՀՐԱԾ

ԿԸ ՀԱՍՏԱՏԷ Վ. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

«Ես համաձայն չեմ որ Հայաստանի մէջ քառասային վիճակ ստեղծուի. ընդհակառակը, ես համաձայն եմ քաղաքական որոշումի», յայտարարեց Վազգէն Մանուկեան, երէկ, Ռուսիոյ պատկերասփիւռէն հաղորդուած հարցազրոյցի մը պահուն, մերժելով ընդունիլ բոլոր այն վերագրումները, թէ ինք հրահրած է անցեալ շաբթուան ծանօթ խռովութիւնները:

Մոսկուայէն տրուած հեռագրալուրով մը, «Ռէօթըր»ը արձագանգ եղաւ Վ. Մանուկեանի յայտարարութեան: Թղթակիցը կ'ըսէ, որ տեսակցութիւնը տեղի ունեցած է Երեւանի մէջ, գաղտնի վայր մը. Մանուկեան լրագրողներէն 5 վայրկեան առաջ հասած է ժամադրավայրը եւ անոնցմէ առաջ մեկնած, ստուգելէ ետքոր գինքհետապընդող չկայ...

«Մանուկեան ըսաւ, որ երբեք անձնատուր պիտի չըլլայ իշխանութիւններուն», ըսած է թղթակիցը:

Վ. Մանուկեան շաբաթէ մը ի վեր հեռացած է հրապարակէն, որովհետեւ խորհրդարանը անոր անձեռնմխելիութիւնը ջնջած է եւ ան կրնայ ձերբակալուիլ: Ցստակ չէ, թէ դատախազութիւնը անոր դէմ քրէական հարց յարուցա՞ծ է:

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ ՄՏԱՀՈԳ

Երէկ ուշ գիշերին Ուաշինկթընէն տրուած հեռագրալուրով մը՝ «Ռէօթըր»ը յայտնեց, որ Միացեալ Նահանգներ մտահոգութիւն արտայայտած են Հայաստանի մէջ տեղի ունեցող ձերբակալութիւններուն համար եւ բացատրութիւն կը պահանջեն Երեւանի իշխանութիւններէն: «Տեղեկութիւններ հասած են, որ կարգ մը ընդդիմադիրներ ծեծուած են ապահովութեան ուժերու կողմէ», ըսած է արտաքին գործոց նախարարութեան բաներեր Նիքոլաս Պըրնզ. «Մտահոգ ենք այս լուրերով. կ'ուզենք գիտնալ, թէ այդպիսի բան տեղի ունեցա՞ծ է, եւ եթէ տեղի ունեցած է՝ ինչո՞ւ», աւելցուցած է ան:

«Ռէօթըր»ը կը յիշեցնէ, որ արեւմտեան դիւանագիտական աղբիւրներու համաձայն, շուրջ 250 ընդդիմադիրներ ձերբակալուած են:

«Կ'ակնկալենք, որ Հայաստանի կառավարութիւնը բոլոր ձերբակալեալներուն հետ վարուի մարդկային իրաւանց միջազգայնօրէն ճանչցուած օրէնքներուն հիմամբ», ընդգծած է Պրընզ, հաստատելով, որ Ուաշինկթրն ծանօթէ քուէարկութեանց ընթացքին արձանագրուած օրինազանցութիւններով, բայց կը սպասէ Ե. Ա. Գ-կազմակերպութեան դէտերուն վերջնական վճիռին: «Ուաշինկթընը Փոսթ»

8

«ՌԷՕԹԸՐ»Ի ԹՂԹԱԿԻՑԸ ԿԸ ՀԱՍՏԱՏԷ ԵՐԵՒԱՆԷՆ.

Լ. ՏԷՐ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ ԱՌՆՈՒԱԶՆ Բ. ՀԱՆԳՐՈՒԱՆԸ ՊԻՏԻ ԴԻՄԱԳՐԱՒԷՐ, ԵԹԷ...

«Ռէօթըր»ի թղթակիցներէն Լորընս Շիթց, որ աւելի քան շաբաթէ մը ի վեր Երեւանէն կը տեղեկագրէ Հայաստանի նախագահական ընտրութիւններն ու անոնց հետեւած ծանօթ դէպքերը, երէկ հաղորդեց ստորեւ տրուած յօդուածը, որ որեւէ մեկնաբանութեան չի կարօտիր, բացի վերջին պարբերութենէն, ուր կարելի չէ համաձայն ըլլալ Հայաստանի մէջ բռնատիրութեան դէմ ծառացող ժողովրդային շարժումին մէջ ժողովրդավարութիւն չտեսնող դիւանագէտին հետ:

Հայաստանի նախագահ Լեւոն Տէր Պետրոսեան տակաւին կ'իշխէ իր երկրին վրայ, սակայն ան իր անցեալի փայլուն դիմագիծը կորսնցուցած է ընդդիմադրութեան այն ամբաստանութիւններուն պատճառով, թէ մենատէր մը դարձած է ան:

Տէր Պետրոսեան անցեալ շաբթուան նախագահական ընտրութիւններէն յաղթական դուրս եկած է, ըստ պաշտօնական արդիւնքներուն, սակայն միջազգային դէտեր կը յայտնեն, թէ լայն տարողութեամբ գեղծարարութիւններ կրնան նպաստած ըլլալ անոր «գահը գողնալու»:

Պաշտօնական արդիւնքներուն համաձայն, Տէր Պետրոսեան քուէներուն մօտաւորապէս 51.8 առ հարիւրը ձեռք ձգած է, մինչ որ հագիւ բաւարար էր խուսափելու ընտրութեանց 2րդ հանգրուանէ մը, որուն ընթացքին, անոր մրցակիցը պիտի ըլլար նախկին վարչապետ Վազգէն Մանուկեան, որ քուէներուն 41.3 առ հարիւրը ստացած է:

Մանուկեանի հետեւորդները մեծ բողոքներով հակազդեցին արդիւնքներուն, իսկ պաշպանութեան նախարար Վազգէն Սարգսեանը յայտարարեց, որ անկարելի էր, որ Մանուկեան իշխանութեան հասնէր: «Նոյնիսկ եթէ ան քուէներուն 100 առ հարիւրը ապահոված ըլլար, ո՛չ բանակը, ոչ ներքին գործոց նախարարութիւնը, ոչ ալ ապահովութեան ուժերը գայն պիտի ընդունէին», ըսաւ ան:

Մանուկեան խոստացած էր կարճ ժամանակի մէջ կենսամակարդակը բարձրացնել եւ ըսած էր, թէ Տէր Պետրոսեան իրական կեանքին հետ իր կապը կորսնցուցած է:

Օտար դէտերուն մեծամասնութիւնը ոչ-պաշտօնական կերպով կը հաստատէ, որ եթէ ընտրութիւնները արդար ըլլային, Տէր Պետրոսեան յաւագոյն պարագային ընտրութեանց 2րդ հանգրուանի մը պիտի մնար եւ յոռեգոյն պարագային ան ուղղակի պարտութեան պիտի մատնուէր:

Դիւանագէտներ կ'ըսեն, որ նախագահը Մանուկեանի հետեւորդներուն բո-

8

ՆՇՄԱՐ

ՀԱՍԿՑԱՆ ԹԷ «ԲԱՆԸ ԻՆՉՈՒՄՆ ԷՐ...»

Ոեւէ անհատ, որ Սեպտեմբեր 22էն առաջ, 22 Սեպտեմբերին եւ յետոյ, շաբաթ մը ետք առիթը ունէր հետեւելու Հայաստանի նախագահական ընտրութեանց մթնոլորտն ու անոր զարգացումները տեղեկագրող միջազգային մամուլին եւ լրատու գործակալութիւններու հաղորդումներուն, անպայմանորէն զգաց, թէ հարցերուն մօտեցման ու դէպքերու ներկայացման ոճի աստիճանական փոփոխութիւն մը արձանագրուեցաւ ներկայացուող տեղեկագիրներուն մէջ:

Ընտրութեանց նախօրեակին, տեղեկագիրները բացարձակապէս տեղեկատուական էին: Կը յիշատակուէին ընտրութեանց թուականը, թեկնածուները, յետոյ մրցակցութենէ քաշուող ընդդիմադիր թեկնածուներուն անունները պահ մը հետաքրքրութիւն ստեղծեցին Լ. Տէր Պետրոսեան - Վ. Մանուկեան մրցակցութեան սրումին հետ: Այդ փուլին, ապա նաեւ ընտրութեան օրը, միջազգային մամուլին ոճը յստակօրէն ի նպաստ էր Լ. Տէր Պետրոսեանի ընտրապայքարին: Ոչ ոք կ'ուզէր նախատեսութիւն ընել, թէ ան կրնայ կորսնցնել, այլ ընդհակառակը, եւ յայտնապէս տարուելով Հայաստանի վարչախումբին քարոզչական մեքենային ազդեցութենէն (իսկ ընդդիմադիրներուն զլացուած էր համահաւասար առիթ), անոնք կը նախատեսէին, որ Հայաստանի նախագահը յստակ առաւելութեամբ յաղթական դուրս պիտի գայ:

Ընտրութիւններուն օրն ու անկէ քանի մը օր ետք միջազգային դէտերու երկչոտ մտահոգութիւնները զեղծումներու եւ խարդախութեանց մասին, նախ մեծ ազդեցութիւն չունեցան մամլոյ արձագանգներու ոճին վրայ: Տեղեկագրողները, արհեստին սովորամոլութիւններէն տարուած, վստահաբար կը մտածէին, թէ «ի վերջոյ ընդդիմադիր են, պիտի դժգոհին, պիտի չընդունին պարտութիւնը»:

Սակայն յետոյ, պատկերը փոխուեցաւ: Նախ, Լ. Տէր Պետրոսեանի վերագրուած համեմատութիւնը սկսաւ արագօրէն հալիլ: Յետոյ, խախտումներու մասին նոր տուեալները աւելի եւս շարժեցին կասկածներ՝ սակայն երբ ի վերջոյ 25 Սեպտեմբերի դէպքերուն յաջորդեցին երեսփոխանութեան ձերբակալումը, խորհրդարանի մէջ անոնց վրայ վայրագ յարձակումները այլ պատգամաւորներու կողմէ, վերջապէս, երբ ընդդիմադիր բազմաթիւ ղեկավարներ բանտերը լեցուեցան, իսկ ուրիշներու հետապնդումը կը շարունակուի սանձարձակ կերպով, երբ «շնորհազրկուած» երեսփոխանութիւններու կիները յայտարարեցին, որ իրենց ամուսինները ձերբակալուած կամ հետապնդման առարկայ եղած էին երբ տակաւին ըստ օրինի անձեռնմխելի էին, մարդիկ ի վերջոյ «գլխի ընկան» թէ «բանը ինչո՞ւմն է»: Օրինակ, *«Ռէօթըր»* բաւական ուշ արձագանգեց պաշտպանութեան նախարար Վազգէն Սարգսեանի այն «յանդուգն» յայտարարութեան (որ առանձինն բաւարար է այս վարչախումբը օրէնքի հիմամբ դատապարտելու եւ անոր ճակատագիրը վճռելու), ուր ան կը յոխորտար պատկերասփիւռի պատա-

Ս. ՄԱՀՍԷՐԷՃԵԱՆ

2

ՓԱՊՈՒՂԻԻՆ ԲԱՑՄԱՆ ՊԱՀԸ ՅԱՐՄԱՐ ՉԷՐ

ԿԸՍԷ ՄՈՐՏԵԽԱՅ

ՀԵՊՐՈՆ, 1 (ՌԷՕԹԸՐ).- Պաղեստինցի ցուցարարներ իսրայէլցի գինուորներ քարկոծեցին Երեքշաբթի օր, Հեպրոնի մէջ, սակայն կոհեր եւ վիրաւորներ չարձանագրուեցան:

Ցուցարարները, փողոց իջած էին, օգտուելով կրակմարի քանի մը ժամուան դադարէն: Հեպրոն մէկ շաբաթէ ի վեր կրակմարի դրութեան տակ է:

Մինչ այդ, անցեալ շաբթուան բախումներուն ընթացքին վիրաւորուած երկու պաղեստինցիներ մահացան Երեքշաբթի օր՝ 72ի բարձրացնելով փապուղիի բացումին պատճառած բախումներուն զոհերուն թիւը:

Միւս կողմէ, Իսրայէլի պաշտպանութեան նախարար Իցհաք Մորտեխայ Երեքշաբթի օր քննադատեց Երուսաղէմի փապուղիին բացման համար որոշուած ժամանակը: Երրորդ անգամ ըլլալով է, որ Մորտեխայ կասկածի տակ կ'առնէ վարչապետ Պենիամին Նեթանիահուի որոշումը, որ արիւնալի բախումներ պատճառեց:

•ԻՍՐԱՑԷԼԻ մէջ վերջերս տեղի ունեցած հարցախոյզի մը արդիւնքները ցոյց կու տան, որ իսրայէլացիներուն մեծամասնութիւնը կ'ուզէ խաղաղութեան գործընթացը շարունակել պաղեստինցիներուն հետ: Անոնց մէկ մասը դրժգոհ է Նեթանիահուի քաղաքականութենէն:

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆԻ ԳԵՐԱՍՏԻՃԱՆԻՆ ՕՐԸ

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ ՆԻՒԹԱԿԱՆ ԶՕՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ԿԸ ՏՐԱՄԱԴՐԷ ՊԱՂԵՍՏԻՆՑԻՆԵՐՈՒՆ

ԼԻԻՔՍԵՄՊՈՒՐԳ, 1 (ՌԷՕԹԸՐ).- Եւրոպական Միութիւնը Երեքշաբթի օր խոստացաւ շարունակել իր նիւթական գօրակցութիւնը Այսրյորդանանի եւ Կազայի, ինչպէս նաեւ վաւերացուց պաղեստինեան շրջանները անդամ դարձնել միջերկրականեան առեւտուրի պլոքի մը:

Եւրպական Միութեան այս որոշումը կը գօրացնէ Եասէր Արաֆաթի դիրքը՝ Ուաշինկթրնի գերաստիճանին նախօրեակին:

Գերմանիոյ արտաքին գործոց նախարար Քլաուս Քինքրլ ողջունեց պաղեստինեան շրջանակներուն նիւթական օժանդակութիւն տալու Եւրոպական Միութեան որոշումը, դիտելով տալով, որ Եւրոպա նախապատուութիւն տուած է նիւթական եւ տնտեսական բաժինին եւ այդ նախապատուութիւնը այդպէս ալ պէտք է մնայ:

Եւրոպական Միութեան կարգ մը անդամները՝ յատկապէս Ֆրանսա, Նեթերլանտ, Գերմանիա, Իտալիա եւ Սպանիա, որոշեցին Ուաշինկթրն գիրենք անտեսած է եւ հեռու պահած գերաստիճանէն: Քինքրլ, սակայն, դիտել տուաւ, որ Եւրոպական Միութիւնը պէտք չէ փառատենչ ըլլայ, թէեւ ասիկա ըսել չէ, որ պէտք է բացակայի քաղաքական իրականութենէն: Քինքրլ աւելցուց, որ այս պարագային պէտք է ընդունիլ Միացեալ Նահանգներու աւելի կարեւոր դերը:

Եւրոպական Միութիւնը ամէնէն մեծ նուիրատուն է պաղեստինեան ինքնավար շրջաններուն, եւ 1993էն ի վեր անիկա աւելի քան 320 միլիոն էքիւի (400 միլիոն տոլար) օժանդակութիւն տուած է պաղեստինցիներուն: Այս օժանդակութիւնը պիտի շարունակուի մինչեւ 1998:

ՄՈՒՊԱՐԱՔ.

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԳԵՐԱՍՏԻՃԱՆԸ՝ ԱՏԵՆԻՆ

ԳԱՀԻՐԷ, 1 (ՌԷՕԹԸՐ).- Եգիպտոսի նախագահ Հիւսնի Մուպարաք Երկուշաբթի օր ըսաւ, որ իր երկիրը ճշդուած ժամանակին (Նոյեմբեր 12էն 14) պիտի հիւրընկալէ Միջին Արեւելքի տնտեսական գերաստիճանը, թէեւ անցեալ շաբաթ արիւնալի դէպքեր պատահեցան իսրայէլցիներուն եւ պաղեստինցիներուն միջեւ:

Մուպարաք աւելցուց, որ գերաստիճանը տեղի պիտի ունենայ եւ մասնակցիլ ուզող երկիրները սիրով պիտի ընդունուին, իսկ ուրիշներ ալ ապատ են չմասնակցելու:

ՈՒԱՅԶՄԱՆԷՆ ԿՈՉ.

«ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆԻ ԳԵՐԱՍՏԻՃԱՆԻՆ ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ ՃԱՄԲԱՆ ԳՏԷՔ»

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ, 1 (ՌԷՕԹԸՐ).- Իսրայէլի նախագահ Էզէր Ուայզման Երեքշաբթի օր գգացական կոչ մը ուղղեց վարչապետ Պենիամին Նեթանիահուի եւ պաղեստինցիներու ղեկավար Եասէր Արաֆաթի, որպէսզի խաղաղութեան ճամբայ մը գտնեն Ուաշինկթրնի գերաստիճանին:

«ՈՉ՝ ՊԱՂԵՍՏԻՆԻ»

Ուայզման դիտել տուաւ, որ եթէ խաղաղութեան ճամբէն չքալեն, պատերազմի մէջ պիտի մխրճուի ժողովուրդը: Ան աւելցուց, որ պաղեստինցիներն ու իսրայէլցիները ունին իրենց երազները, որոնք չեն կրնար իրականացնել փամփուշտներու եւ հիւանդատար ինքնաշարժներու սուլոցին ներքեւ:

Միւս կողմէ, նախկին վարչապետ Իցհաք Շամիր յայտարարեց, որ պաղեստինեան պետութիւն մը գոյութիւն պէտք չէ ունենայ երբեք Իսրայէլի հակակշիռին տակ գտնուող հողերու վրայ եւ թէ՝ որեւէ պատճառ չկայ, որպէսզի հրեայ բնակիչները հեռանան Կազայէն եւ Այսրյորդանանէն: Շամիր աւելցուց, որ Հրեայ ժողովուրդին երազը եղած է պետութիւն մը ունենալ, հետեւարար իր պարտականութիւնը չէ պաղեստինցիներուն համար պետութիւն մը ստեղծել: Լիքուտի նախկին ղեկավարը առաջարկեց, որ պաղեստինցիները արաբական աւելի քան 20 երկիրներէն որեւէ մէկուն մէջ թող ապրին, եթէ անպայման կ'ուզեն արաբական իշխանութեան տակ ըլլալ:

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Այսու կոչ կ'ընենք օտարահպատակ մեր այն հայորդիներուն, որոնք երկրորդ առիթով դիմում ներկայացուցած էին լիբանանահպատակութեան, ներկայանալու Ազգ. Առաջնորդարան, ստանալու համար Առաջնորդարանի կողմէ ճշդուած իրենց թիւերը, թղթածրարներու համապատասխան վճարման ստացագիրով:

Յայտնենք, որ այս թիւերը կապ չունին պետութեան կողմէ յառաջիկային տրուելիք թիւերուն հետ:

Աշխատանքներու կանոնաւոր ընթացքին համար, Առաջնորդարան ներկայացողները պիտի ընդունուին ըստ արաբերենի այբուբենական կարգի:

ՇԻՆ, ՍԱՏ, ՏԱՏ, ԹԱՀ, ՓԷ, ՂԱՅՆ, ԱՅՆ եւ ԳԱՓ տառերով սկսող մականունները ներկայանան Չորեքշաբթի 2 եւ Հինգշաբթի 3 Հոկտեմբերին, ժամը 15էն 18, Ազգ. Առաջնորդարանին կից գրասենեակը:

ԴԻՒԱՆ ԱԶԳ. ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ

ԾԱՆՕԹ.- 1.- Կը խնդրուի ներկայացողներէն իրենց հետ ունենալ անձնաթուղթի լուսապատճէնը, իսկ եթէ փոխանորդաբար պիտի ներկայանան՝ փոխանորդին եւ հպատակութեան դիմում կատարողին անձնաթուղթի լուսապատճէնը:

2.- Ազգայիներէն կը խնդրուի յարգել վերոյիշեալ պայմանաժամը: Բոլոր անոնք, որոնք, կ'անտեսեն այս պայմանաժամը, հետագային իրենք պիտի կրեն որեւէ սխալի պատասխանատուութիւնը:

ՀԱՐԱՒԻ ՄԷՋ

ԻՍՐԱՅԷԼԻ ԴԷՄ ՊԱՅՔԱՐԻ ՀԱՇՈՒԵԿՇԻՌ

Հարաւի Դիմադրութեան աղբիւրներուն համաձայն, վերջին 3 ամիսներուն, Հարաւի մէջ կատարուած է հակահրայէլեան 71 գործողութիւն, որոնցմէ 55ը՝ «Հըզպոլլա»ի կողմէ:

Այս գործողութիւններուն ընթացքին, եւ իսրայէլեան աղբիւրներու հաստատումով, գրաւող ուժերը տուած են 4 սպանեալ եւ 20 վիրաւոր: Միւս կողմէ, «Հարաւային Լիբանանի Բանակ»ը տուած է 2 սպանեալ եւ 4 վիրաւոր: Նշենք, որ բոլոր գոհերն ալ ինկած են «Հըզպոլլա»ի կատարած գործողութիւններուն հետեւանքով:

Եռամսեայ այս հաշուեկշիռին մէջ, Դիմադրութեան տուած գոհերուն թիւը կը հասնի 13ի (որոնցմէ 8ը՝ «Հըզպոլլա»»ի անդամ):

Այլ տեղեկագիրով մը կը հաղորդուի, որ 1996ի առաջին 9 ամիսներուն, Դիմադրութիւնը կատարած է 826 հակահրայէլեան գործողութիւն, որոնց ընթացքին սպաննուած են իսրայէլցի 23 զինուորներ եւ վիրաւորուած են 180 ուրիշներ: «Հ. Լ. Բանակ»ին կրած մարդկային վնասները կը հասնին 27 սպանեալի եւ 63 վիրաւորի: Դիմադրութիւնը, իր հերթին, տուած է 50 գոհ, որոնցմէ 41ը՝ «Հըզպոլլա»ի անդամ:

ԼԻԲԱՆԱՆ ՊԻՏԻ ՉԱԶԴՈՒԻ ՇՐՋԱՆԻ ԻՐԱԴԱՐՁՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷՆ

Կ'ԸՍԷ ՃՈՆՋ

Պէյրութի մօտ Միացեալ Նահանգներու դեսպան Ռիչըրտ Ճոնզ երէկ այցելեց վարչապետ Ռաֆիք Հարիրիի ու անոր հետ քննարկեց Միջին Արեւելքի ներկայ կացութիւնը, եւ յատկապէս Ուաշինկթընի մէջ տեղի ունենալիք արաբ-իսրայէլեան գերաստիճանին կապուած հարցեր:

Հանդիպումէն ետք, Ճոնզ յայտարարեց, որ շրջանին յարուցած կացութիւնը ժխտական անդրադարձ պիտի չունենայ Լիբանանի վրայ: «Ապրիլեան գինադուլի հրսկիզ յանձնախումբի վերջին ճիգերուն շնորհիւ, կարելի եղաւ Լիբանանը առանձնացնել շրջանին մէջ ժխտական որեւէ զարգացումի հետեւանքներէն, ինչ որ շատ դրական տուեալ մըն է», ըսաւ Ճոնզ:

Ամերիկացի դեսպանին կարծիքով, Միջին Արեւելքը ներկայիս կը գտնուի խաղաղութեան գործընթացի վերաշխուժացման նպատակով տարուող կեդրոնացած ճիգերու հանգրուանին մէջ: «Այս ճիգերէն մեծապէս պիտի օգտուին մրցակից բոլոր կողմերը, եւ յատկապէս Լիբանան», շեշտեց ան:

Անդրադառնալով վարչապետ Հարիրիի Ուաշինկթրն կատարելիք այցելութեան, Ճոնզ ըսաւ, որ Հարիրի ամերիկեան մայրաքաղաքին մէջ պիտի ունենայ կողմնակի բազմաթիւ հանդիպումներ՝ Միջազգային Խորհրդատու Մարմինի ժողովներուն մասնակցութեան կողքին: «Մենք նախանձախնդիր ենք, որ Հարիրիի Ուաշինկթրն այցելութիւնը դառնայ կարեւոր եւ աւարտի խաղաղութեամբ», վստահեցուց Ճոնզ:

«ԼԻՒՄԻԷՐ» ԵՒ «ՍԻՐՈՅ ՁԱՅՆ» ԿԸ ԲՈՂՈՔԵՆ

«Պատկերասփիւռի «Լիւմիէր» եւ ձայնասփիւռի «Սիրոյ Ձայն» կայաններու պատասխանատուները յայտարարեցին, որ այս կայանները արտօնագիրէ զրկելու կառավարութեան որոշումը կը հակասէ Լիբանանի համար կաթողիկէ եկեղեցւոյ Սինոտոսի որոշումներուն:

Անոնք նաեւ գարմանք յայտնեցին, որ Լիբանանի պետական ձայնասփիւռէն սկսած են կրօնական հաղորդումներ, որոնց պատրաստութեան համար որեւէ խորհրդակցութիւն տեղի չէ ունեցած համայնքային պատասխանատուներու հետ: Պատասխանատուները կոչ ուղղեցին կառավարութեան, որպէսզի վերատեսութեան ենթարկէ կայաններուն մասին տրուած որոշումը, «ի խնդիր ազատութեան պահպանման»:

Մարոնի եկեղեցւոյ հովանիին տակ գործող այս կայաններուն պատասխանատուները երէկ ժողով մը գումարեցին Նախկին նախարար Շարլ Հրլուի բնակարանին մէջ, քննարկելով տեղեկատուութեան մարզին մէջ ստեղծուած կացութիւնը: Անոնք գրաւոր պատգամ մը յղեցին նախագահ Իլիաս Հրրաուիի, ուր մտահոգութիւն արտայայտեցին քրիստոնէական տեղեկատուական միջոցներու ազատութիւնը սահմանափակելու կառավարութեան որոշումներուն մասին:

ՍԱԿԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎԻ ԱՄՊԻՈՆԷՆ՝

ՀԱՐԱՒԻՆ ՈՒ ՊԱՂԵՍՏԻՆԵԱՆ ՇՐՋԱՆՆԵՐԸ ՅՈՒՅԱՆԻՇ՝ ԻՍՐԱՅԷԼԵԱՆ ՌԱԶՄԱՏԵՆՉՈՒԹԵԱՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐԵՑ ՖԱՐԷՍ ՊՈՒԷՅԶ

Արտաքին գործոց նախարար Ֆարէս Պուէյզ երէկ Լիբանանի անունով խօսք առաւ ՄԱԿի Ընդհանուր Ժողովին առջեւ, Նիւ Եորքի մէջ, եւ ներկայացուց Լիբանանի գնահատականը՝ Միջին Արեւելքի ներկայ կացութեան մասին:

Պուէյզ յայտարարեց, որ Պաղեստինի եւ Հարաւային Լիբանանի մէջ այս օրերուն ի գործ դրուող վայրագութիւնը կ'արտայայտէ խաղաղութեան հանդէպ Իսրայէլի ժխտական կեցուածքը եւ այդ գծով, Իսրայէլի կատարած առաջարկներուն սնամէջ ըլլալու իրողութիւնը:

«Իսրայէլի բացասական մօտեցումը կը յուշէ, որ Միջին Արեւելքը ենթակայ կրնայ դառնալ աննախընթացօրէն վտանգաւոր գարգացումներու, եթէ խաղաղութեան գործընթացը վերջնականօրէն ձախողի», ըսաւ Պուէյզ: Ան աւելցուց, որ այժմու կացութեան լոյսին տակ, խաղաղութեան հաստատման բոլոր ճիգերը կը գտնուին ձախողութեան սպառնալիքի տակ:

«Խաղաղութիւնը կարելի է, եթէ անիկա պիտի ըլլայ արդար, եթէ պիտի ըլլայ իրական եւ ոչ թէ ցուցական կամ ճնշիչ: Անիկա պէտք է ըլլայ վրէժխնդրութիւնը սանձող եւ ոչ թէ վայրագութիւն հրահրող», ըսաւ նախարարը:

Պուէյզ գգուշացուց, որ Մատրիտէն ճամբայ ելած խաղաղութեան գործընթացին ձախողութիւնը երկար ժամանակի վրայ դուռը փակ պիտի պահէ Միջին Արեւելքի տագնապին լուծման առջեւ: «Այս գործընթացի կերտումը դժուար եղաւ արաբներուն համար, սակայն անոր ձախողութեան հետեւանքները ծանր պիտի կշռեն ամբողջ աշխարհին համար», շեշտեց ան: «Լիբանան տարիներ շարունակ իր ուսերուն կրեց այս տագնապին բոլոր ժխտական հետեւանքները, ինչպէս նաեւ եղաւ գլխաւոր հարուածը կրողը, սակայն վերջին տարիներուն՝ ապահովութեան, տնտեսական եւ մնացեալ բոլոր մարզերուն մէջ արձանագրուած յաջողութիւններուն շնորհիւ, Լիբանան այժմ ինքնավստահ է, որ պիտի դիմագրաւէ նախատեսուած բոլոր դժուարութիւնները եւ մարտահրաւէրները», շեշտեց Լիբանանի արտաքին գործոց նախարարը:

Անդրադառնալով ՄԱԿի ներքին հարցերուն, Պուէյզ յայտարարեց, որ ընդհանուր քարտուղար Պութրոս Ղալիի պաշտօնավարութեան երկարաձգումը առիթ պիտի տայ, որ ան երկրորդ շրջանի ընթացքին շարունակէ հետապնդումը այն ծրագիրներուն, որոնք ընթացք առած էին նախորդ տարիներուն: «Լիբանանի անունով կոչ կ'ուղղեմ ՄԱԿի անդամ պետութիւններուն, որպէսզի գօրավիգ կանգնին Պութրոս Ղալիի պաշտօնավարութեան նորոգման», եզրափակեց Պուէյզ:

ՍՈՒՐԻԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱՇԱՐԺՆԵՐԸ Ի ՍՊԱՍ ԼԻԲԱՆԱՆՑԻ ԵՐԿՐԱԳՈՐԾՆԵՐՈՒ

Սուրիոյ կառավարութիւնը երէկ ընթացք տուաւ Լիբանանի երկրագործութեան նախարար Շաուքի Ֆախուրիի մէկ խնդրանքին եւ լիբանանցի երկրագործներու տրամադրութեան տակ դրաւ սառնարան-փոխադրակառքեր՝ իրենց արտադրութիւնը դէպի Մոցի երկիրներ եւ Յորդանան արտածելու նպատակով: Լիբանանի խնդրանքը փոխանցուեցաւ Լիբանան - Սուրիական Գերագոյն Խորհուրդի նախագահ Նասրի Խուրիի միջոցով, իսկ Սուրիոյ վարչապետ Մահմուտ Զոհպի ընդառաջեց անոր:

Ֆախուրի հաղորդեց, որ սուրիական օգնութիւնը կու գայ ճիշդ պահուն, տրուած ըլլալով, որ երկրագործական արտադրութիւններու եղանակը կը գտնուի իր բարձրակէտին, իսկ Լիբանան դժուարութիւն ունէր երթը արտածելու, փոխադրակառքերու սակաւութեան պատճառով:

Յիշեցնենք, որ 2 օր առաջ Լիբանան եւ Յորդանան կնքեցին երկրագործական արտադրութիւններու փոխանակման մասին համաձայնագիր մը, որմէ ետք՝ Յորդանանի երկրագործութեան նախարար Մուսթաֆա Շընկյքաթ երէկ մեկնեցաւ Պէյրութէն:

ՊԵՆԶԻՆԻ ՍԱԿԻ ՆՈՒԱԶՈՒՄ, ՄԱԶՈՒԹԻ ԵՒ ՊԻՒԹԱԿԱԶԻ ՍԱԿԵՐՈՒ ԲԱՐՁՐԱՑՈՒՄ

Ճարտարարուեստի եւ քարիւղի նախարար մեթր Շահէ Պարսումեանի որոշումով, թիթեղ մը պենզինի սակը երէկ նուազեցաւ 200 լ.ո.ով, իսկ մազութի եւ պիւթակազի սակերը կրեցին բարձրացում: Շիշ մը կազին սակը բարձրացաւ 500 լ.ո.ով, իսկ թիթեղ մը մազութի սակը եղաւ 8000 լ.ո.

Նախարարը յայտնեց, որ սակերու փոփոխութիւնը արդիւնք է վառելանիւթերու միջազգային սակերու փոփոխութեան: Ան աւելցուց, որ նախարարութիւնը պիտի որդեգրէ սակերու փոփոխական տախտակի դրութիւն, որ պիտի կիրարկուի շաբաթական պարբերականութեամբ: Այս միջոցառումին համաձայն, ամէն Երեքշաբթի պիտի հրապարակուի նոր սակացոյց՝ բոլոր տեսակի վառելանիւթերու համար:

ԽԱԼԻԼ ԳՈՀ՝ ՓՐԵԹՈՐԻԱՅԻ ԵՒ ՓԱՐԻԶԻ ՄԻՋԱՄՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՎ

Արտերկրի լիբանանցիներու հարցերու նախարար Ալի Խալիլ երէկ յայտարարեց, որ Ֆրանսայի եւ Հարաւային Ափրիկէի իշխանութիւններուն միջամտութեանց շնորհիւ, Անկոլայի մէջ ազատ արձակուած են 5 լիբանանցիներ, որոնք պատանդ բռնուած էին ափրիկեան այդ երկրին մէջ տեղի ունեցած քաղաքացիական կռիւներուն ընթացքին:

Խալիլ, որ կը խօսէր Ճոհանեսպըրգ իր այցելութեան աւարտին, հաղորդեց, որ ներկայիս անկոլական գինեալ ուժերուն մօտ կը գտնուի լիբանանցի միայն մէկ պատանդ: Ան վստահեցուց, որ պատահածը չի կրեր հակալիբանանեան բնոյթ, որովհետեւ Անկոլայէն հեռացուած են բազմահազար այլ օտար քաղաքացիներ:

Ճոհանեսպըրգ իր այցելութեան վերջին օրը, Խալիլ այցելութիւն մը տուաւ քաղաքի մարոնիական եկեղեցին եւ հանդիպում ունեցաւ համայնքի պատասխանատուներուն հետ:

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

•ՓՈԽԱԴՐԱԿԱՆ հարցերու նախարար Օմար Միսքաուի, Մալեգիա մօտ մէկ շարթուան այցելութենէ մը ետք, երէկ վերադարձաւ Պէյրութ:

•ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ նախարար Ասսատ Հրրտան դատապարտեց «Ղանտուր» գործարանի աշխատաւորներու գործէ կանգնուածային արձակումը եւ պահանջեց, որ կարգադրութիւնները կատարուին օրէնքի համաձայն:

•ՇԻԻՆԵՐՈՒ համայնքապետ Իմամ Մոհամէտ Մեհտի Շամսէտտին երէկ կոչ ուղղեց պաղեստինցիներուն, որ շարունակեն Իսրայէլի դէմ «Ինթիֆատա»ն, մինչեւ Երուսաղէմի մէջ պաղեստինեան բոլոր իրաւունքներու վերահաստատումը:

•ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ որոշեց 44 միլիոն էքիւ յատկացնել Լիբանանի: Օժանդակութեան 38 միլիոն էքիւիի բաժինը պիտի օգտագործուի վարչական բարեկարգումներ իրականացնելու, իսկ 6 միլիոնը՝ փոքր գործարաններու գարգացման:

«ՎԱՆԱՅ ՁԱՅՆ»Ը՝ ԲՈԼՈՐԻՍ ՄՏԱՀՈԳՈՒԹԻՒՆԸ

Լատեսողական միջոցներու մասին ծանօթ օրէնքին հրապարակումէն ետք, ամէն օր գրեթէ նոյն վիճակն է: Առաւօտէն մինչեւ երեկոյեան ուշ ժամերը նոյն խօսակցութիւնները կը կրկնուին կա՛մ հեռաձայնով, կա՛մ բարեկամի մը հետ հանդիպումի ժամանակ եւ կամ յատուկ մտահոգութեամբ «Վանայ Ձայն» այցելողներու ձամբով: Բոլորը ունին նոյն հարցումը:

- Ի՞նչ պիտի ըլլայ «Վանայ Ձայն»ը: Ի՞նչ եղաւ արտօնագիրի հարցը:

Կը պատրաստուիմ պատասխանելու, սակայն առիթ չեն տար:

- «Վանայ Ձայն»ը չի կրնար փակուիլ: «Վանայ Ձայն»ը անպայման արտօնագիր պէտք է ստանայ:

Ինծի պատասխան տալիք բան չի մնար:

Ուրիշ մը յատուկ ժամադրութեամբ կը ներկայանայ գրասենեակ:

- Գիտէ՛ք, մենք միշտ կօրավիգ կանգնած ենք կառավարութեան: Վերջին ընտրութիւններուն փաստեցինք մեր քաղաքական ուժը եւ ներկայութիւնը: Ինչպէ՞ս կը համարձակին արտօնագիր չտալ «Վանայ Ձայն»ին:

Կը վերլուծենք կացութիւնը, մաղթելով, որ մեր քաղաքական ուժը կը վերածուի քաղաքական պարտադրող դրամագլուխի:

Կը հնչէ հեռաձայնի զանգը: Կրկին նոյն հարցումը.

- Ի՞նչ պիտի ըլլայ «Վանայ Ձայն»ի ճակատագիրը: Ինչո՞ւ «Վանայ Ձայն»ը կը դասեն միւս կուտ առեւտրական ռատիոկայաններու շարքին: Ասիկա Հայ համայնքին է եւ ոչ թէ անհատի պատկանող ձայն է: Պէտք չէ լռէ «Վանայ Ձայն»ը:

Կը փորձեմ փարատել հեռաձայնող բարեկամիս մտահոգութիւնները:

Ճամբան «կը բռնեն» քանի մը բարեկամներ.

- Ի՞նչ ըրիք, ի՞նչ եղաւ «Վանայ Ձայն»ի արտօնագիրը: Մենք վստահ ենք, որ պիտի ստանաք: Մենք չենք կրնար հայութիւնը պատկերացնել առանց ռատիոկայանի: Մեր ժողովուրդը «Վանայ Ձայն»ին հետ է:

Չեմ կրնար համաձայն չգտնուիլ:

Խումբ մը ընկերներ «կը խուժեն» գրասենեակ: Պատրաստ ալ չեն լուսաբանութիւններ լսելու: Եկած են թելադրանքներ փոխանցելու.

- «Վանայ Ձայն»ի հարցը ազգային հարց է: Կարելի չէ պարզ հանդիսատես ըլլալ: Պէտք է անպայման ձեւը գտնել հարցը լուծելու: Մեր ժողովուրդը հապարներով ընդառաջեց քուէարկելու կոչին: Վստահ ենք որ նոյն խանդավառութեամբ ալ կօրավիգ է «Վանայ Ձայն»ին: Ամէն մարդ իր իրաւունքին տէրը ըլլալու իրաւունք ունի: Այս ալ մեր իրաւունքն է:

Լուռ մտիկ կ'ընեմ, հաւանութեան իբրեւ նշան:

Այս անգամ մանուկ մը ըն է հեռաձայնողը: Յուզական ձայնով մը հարց կու տայ.

- Իրա՞ւ, «Վանայ Ձայն»ը պիտի գոցուի՞: Ո՞ւր պիտի հեռաձայնեմ խաղերու մասնակցելու համար:

Կ'ըսեմ.

- Ճանիկ, դուն մի մտահոգուիր: «Վանայ Ձայն»ի գոյութեան իրաւունքը բոլորիս մտահոգութիւնն է:

Այո՛, բոլորիս մտահոգութիւնը եւ բոլորիս հոգածութեան առարկան:

Վ. ԹԷՆՊԷԼԵԱՆ

«ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՄԷԿ ՄԻԼԻՈՆ ՏԱՐՈՒԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԸ»

Յառաջիկայ Ուրբաթ եւ Շաբաթ օրերուն, Պէյրութի առեւտրական կեդրոնին մէջ տեղի պիտի ունենայ «Փիւնիկէի Գիշերները» անունով փառատօն մը, որ նուիրուած է Լիբանանի պատմութեան՝ իր բոլոր երեսներով:

Փառատօնի կազմակերպիչ յանձնախումբի բանբերը հաղորդեց, որ «այս ձեռնարկը հանդիսատեսին պիտի ներկայացնէ Լիբանանի 1 միլիոն տարուան պատմութիւնը, իր բոլոր դերակատարներով»: Բացման օրը տեղի պիտի ունենայ մէկուկէս ժամ տեւողութեամբ լատեսողական «շօ» մը, ուր պիտի օգտագործուի արդի արհեստագիտութեան միջոցները՝ Ֆրանսացի 40 մասնագէտներու ղեկավարութեամբ: Կը նախատեսուի, որ փառատօնին ներկայ ըլլան շուրջ 60 հազար հանդիսատեսներ:

Փառատօնի կազմակերպիչ յանձնախումբը երեկայցելութիւն մը տուաւ վարչապետ Ռաֆիք Հարիրիի, որ այս ձեռնարկին հովանաւորն է:

ՀԱՍԿՑԱՆ ԹԷ...

1

ոէն. «Եթէ Վազգէն Մանուկեան 100 առ հարիւր համեմատութեամբ ալ շահած ըլլար ընտրութիւնները, այս դէպքերէն ետք ուժային նախարարութիւնները (այսինքն՝ պաշտպանութեան, ներքին գործոց եւ ազգային անվտանգութեան) պիտի չհանդուրժէին որ ան նախագահ դառնայ»:

Իսկ «դէպքե՞ր»... Լ. Տէր Պետրոսեանի մէկնին յանկերգն էր. «Յեղաշրջում պիտի ընեին»...

Ո՞վ. անգէն ժողովո՛ւրդը, որ ամբողջ 3 օր Ազատութեան Հրապարակին վրայ խաղաղօրէն բողոքելէ ետք, իր ձայնը կ'ուզէր ի վերջոյ լսելի դարձնել ընտրական յանձնախումբին եւ պահանջել, որ ան արդարօրէն գործէ:

Այս բոլորին ի տես եւ ի լուր, միջազգային մամլոյ ներկայացուցիչներուն, անոնց հետ նաեւ օտար դիւանագէտներուն ու դէտերուն աչքերը բացուեցան եւ անոնք համարձակեցան ըսել. «Գործուած խարդախութիւնները եւ օրինախախտումները ազդած են քուէարկութեանց արդիւնքներուն վրայ»...:

ԱՐՑԱԽԻ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹԵԱՆ ՖՈՆՏԻՆ

•Յակոբ Իսկէնտէրեանի մահուան քառասունքին առիթով, Տիկին Լուսին Տէր Խաչատուրեան 25.000 լ.ո.

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՖՈՆՏԻՆ

•Աղաւնի Պալեանի մահուան առիթով, Տիկին Լուսին Տէր Խաչատուրեան 25.000 լ.ո.

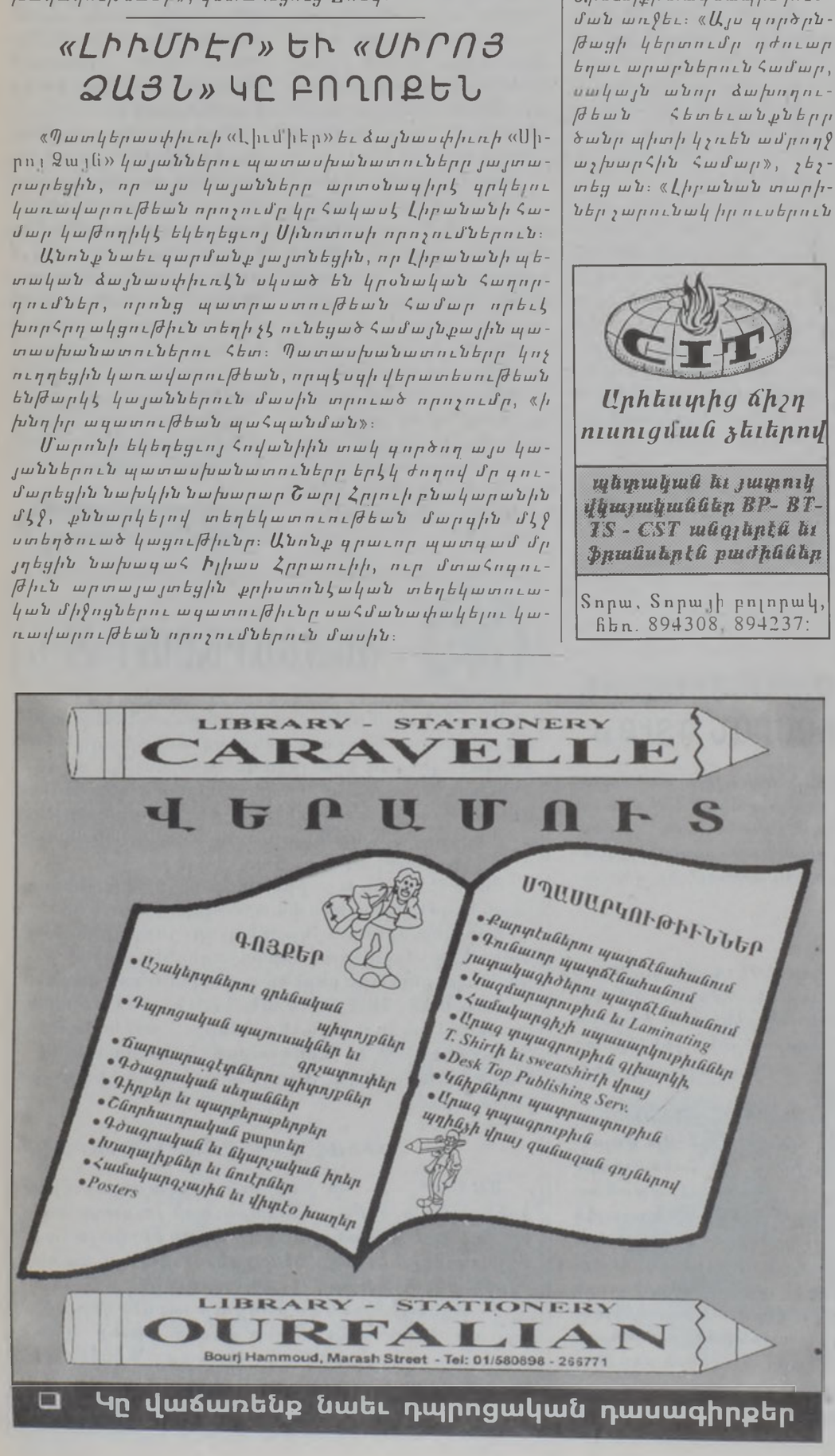

Արհեստից ճիշդ ուսուցման շեւերով

պնդական եւ յատուկ վիպայականներ BP- BT- TS - CST անգլերէն եւ ֆրանսերէն բաժիններ

Տորա, Տորայի բոլորակ, հեռ. 894308, 894237:

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԾՐՋԱՆԱՅԻՆ ԺԲ. ԺՈՂՈՎ

(28-29 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1996)

Համազգայինի Լիբանանի ԺԲ. Շրջանային ժողովը գումարուեցաւ 28-29 Սեպտեմբեր 1996, Ագիրեան ակումբի ժողովասրահին մէջ։ Ներկայ եղան Համազգայինի Կեդրոնական վարչութեան, Համազգայինի Լիբանանի վեց մասնաճիւղերու, հինգ միաւորներու («Բարսեղ Կանաչեան» երաժշտական դպրոց, «Թորոս Ռոսլին» կերպարուեստի ակադեմիա, «Գայիանէ» պարարուեստի դպրոց, «Գասպար Իփէկեան» թատերախումբ, եւ «Գուսան») ներկայացուցիչներ, խորհրդակցական ձայնով հրաւիրեալներ։

Ժողովի բացման նիստը տեղի ունեցաւ Շաբաթ, 28 Սեպտեմբեր 1996, կէսօրէ ետք ժամը 5ին։ Բացման խօսքը ներկայացուց Համազգայինի Շրջանային Վարչութեան ատենապետ ընկ. Սարգիս Արմէնեան, որ բարի գալուստ մաղթելով ներկաներուն՝ հրաւիրեց գանոնք համազգայնականի գիտակցութեամբ քննել օրակարգի վրայ դրուած հարցերը եւ յաջողութիւն մաղթեց ժողովին։ Ան հրաւիրեց ներկաները ընտրելու դիւան, ինչ որ կատարուեցաւ եւ ժողովը ընթացաւ ըստ օրինական կարգի։

Դիւանակալական աշխատանքներէն ետք, հրաւիրուեցաւ Շրջանային Վարչութեան ատենադրպրուհի ընկ. Արփի Համբարեան ներկայացնելու Վարչութեան Նիւթապրոյական երկամեայ գործունէութեան տեղեկագիրը, որուն մօտ ժամ մը տեւողութեան ընթերցումէն ետքներկաները հրաւիրուեցան ուղղելու լուսաբանական հարցումներ։ Ժողովին այս բաժինը ստեղծեց հետաքրքրութիւն, նկատի առած իւրաքանչիւր ժողովականի մշակութային հարցերու առնչութեամբ ունեցած գիտակից մօտեցումը։ Վարչութեան ներկայացուցիչները տուին բացատրութիւններ՝ գոհացնելով ներկաներու հետաքրքրութիւնը։

Առաջին նիստը փակուեցաւ երեկոյեան ժամը 21.10ին։

*
**

Երկրորդ նիստը բացուեցաւ Կիրակի 29 Սեպտեմբերի կէսօրէ առաջ ժամը 10ին։ Քննարկուեցաւ Շրջանաւարտ վարչութեան տեղեկագիրը։ Իւրաքանչիւր ներկայացուցիչ կ'արտայայտէր րծախնդիր ու գիտակից վերաբերում՝ կատարուած աշխատանքներուն արժեւորումը կատարելու համար։

Սեղանի վրայ դրուեցաւ Համազգայինի իւրաքանչիւր մասնաճիւղի ու միաւորի կատարած երկամեայ գործունէութիւնը։ Համազգայինի իւրաքանչիւր անդամ ուրախութեամբ հետեւեցաւ արձանագրուած նուաճումներուն, միւս կողմէ՝ դժգոհութիւն կամ դիտողութիւն բանաձեւելով չիրականացած ծրագիրներուն, որոշումներուն նկատմամբ։ Ասիկա առողջ ու անկեղծ ցուցանիշն է մշակութասէր հայ մարդու տագնապին, հանդէպ սեփական մշակոյթի մաքուր ու անեղծ պահպանման, դէպի առաջքայլ մը նետելու ցանկութեան, ճիգին։ Տեղի ունեցած կարծիքներու փոխանակումը, առաջադրուած առաջարկները ապացուցեցին, թէ Համազգայինը իր բոլոր մասնաճիւղերով տագնապկ'ապրի ու ոչ մէկ թուլութիւն կը թոյլատրէ ինքն իրեն։ Ժողովականները հարցերը արծարծեցին միշտ մեկնելով մեր գաղութի մշակութային մակարդակը լաւագոյն դիրքի մը վրայ տեսնելու յանձնառութենէն։

Համազգայինի Շրջանային Վարչութեան հոգատարութեան յանձնուած «Լեւոն Շանթ» Մշակոյթի Կեդրոնը, իր շէնք-կառոյցով եւ հոն շնչող «Բ. Կանաչեան» երաժշտական դպրոցով, «Թորոս Ռոսլին» կերպարուեստի ակադեմիայով, «Գայիանէ պարարուեստի դպրոցով պարծանքի գրգիռներ կը ներշնչեն ոչ միայն Համազգայինի անդամներուն, այլեւ համայն գաղութին, եւ ապա այդ, բոլորին բաղձանքն է, որ այս կառոյցները պահպանուին աչքի բիրի պէս։ Ժողովի մասնակիցները իրենց գնահատական խօսքը արտայայտեցին Շրջանային Վարչութեան իրագործումներուն, եւ հարկ եղած նկատողութիւնները կատարեցին գործին բարեյաջող ընթացքին համար։

«Գասպար Իփէկեան» թատերախումբը եւ «Գուսան»ը եւս արժանացան յատուկ քննարկման՝ կատարուած իրագործումներու լոյսին տակ, եւ նոր յղացումներով զանոնք պատնէշի վրայ պահելու միջոցառումներ թելադրուեցան։

Անդամական արշաւը, մարդուժի այրող հարցը քննարկուեցան առանձնաբար եւ որոշուեցաւ այս ուղղութեամբ ջանք չխնայել եւ մասնաճիւղերու գործունէութեամբ ջանք չխնայել եւ մասնաճիւղերու գործունէութեան ճամբով նոր թափով մշակութային գործը յառաջ տանիլ, նորագոյն սերունդին արուեստի ճաշակը մշակելու անյետաձգելի յանձնառութեամբ։

Հայաստան - Լիբանան կապը վառ պահելու առաջադրանքը նկատուեցաւ յոյժ կենսական՝ լիբանանահայ գաղութի մշակութային կեանքը յաւելեալ փայլով կենսաւորելու համար։ Այս առնչութեամբ ժողովը որոշում տուաւ գեղարուեստական խումբեր, արուեստի նուիրեալներ եւ յարգուած արուեստագէտներ հրաւիրելու Լիբանան։

Կարեւորութեամբ նշուեցաւ եւ հաստատուեցաւ տեղական մեր ուժերուն նեցուկ կանգնելու եւ զանոնք հանրութեան ծանօթացնելու անհրաժեշտութիւնը։ Նոյն կարեւորութեամբ շեշտը դրուեցաւ դէպի լիբանանեան տեղական արուեստի ու մշակոյթի կեանք բացուելու կարիքը եւ այդ ուղղութեամբ նոր նախաձեռնութիւններ որդեգրելը։

Կազմակերպչական ներքին աշխատանքներու հարցը արծարծուեցաւ երիտասարդական նոր ուժեր դէպի մշակոյթ առաջնորդելու համար, ուայդ՝ Համազգայինի մասնաճիւղերու յաւելեալ ճիգով ու մեր մշակութային աւանդութիւնը բարձր մակարդակի վրայ պահելու գիտակցութեամբ։

Այս ժողովին ի յայտ եկան կարգ մը յաջողութիւններ, գորս արձանագրած է «Բարսեղ Կանաչեան» երաժշտական դպրոցը եւ «Թորոս Ռոսլին» կերպարուեստի ակադեմիան, Անթիլիաս - Մաղկաձոր շրջանի «Հ. եւ Մ. Արսլանեան Ճեմարան»ի մէջ, որպէսզի մայրաքաղաքէն հեռու գտնուող մեր շնորհալի գաւակները եւս օգտուին դէպի արուեստ յառաջ ընթանալու Համազգայինի կիրարկած նախաձեռնութիւններէն։

*
**

Այս առիթով կ'արժէ արձանագրել ժողովականներուն աչալուրջ մտահոգութիւնը՝ մեր բոլոր ձեռնարկները միշտ լաւագոյնին մատուցման բարձրացնելու։ Այս կեցուածքը գնահատուեցաւ բոլորին կողմէ։ Ներկաները, մեծ մասամբ երիտասարդ տարրեր, ունին ագնիւ բաղձանքը մեր մշակութային եւ գեղարուեստական կեանքը ծաղկեցնելու, նոր օրերու համընթաց ճիգերով, յաւելեալ որոնումներով դիմաւորելու 2000 թուականը, իբրեւ քաղաքակիրթ ժողովուրդ, շնորհալի գաւակներով օժտուած գաղութ։

Օրակարգին վերջին կէտը նոր վարչութեան ընտրութիւնն էր։ Միաձայնութեամբ նոր վարչութեան անդամներ ընտրուեցան՝ Յակոբ Լատոյեան, Սարգիս Բարմաքսրգեան, Շողիկ Կոնճեան, Արփի Համբարեան, Զաւէն Պոյաճեան, Մարտիկ Տեմիրճեան, Յասմիկ Թաթուլեան, Զոհրապ Թորիկեան եւ Մկոյ Եափուճեան։

Ժողովին փակման խօսքը կատարեց Համազգայինի Կեդրոնական Վարչութեան Ներկայացուցիչ ընկ. Յակոբ Եափուճեան, որ գնահատեց ներկաներուն ջանքերը, դէպի վերելք ձգտումը, յանձնառու նուիրուածութիւն եւ, մեր մշակութային կեանքը վերաշխուժացնելու նուիրումը ուրախութեամբ գնահատեց, ինչպէս նաեւ՝ ապա շնորհաւորեց նորընտիր վարչութիւնը՝ յաջողութիւն մաղթելով անոր, մասնաճիւղերուն եւ միաւորներուն։

Ժողովը փակուեցաւ երեկոյեան ուշ ժամերուն։

Ս.Պ.

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ
«ԲԱՐՍԵՂ ԿԱՆԱՉԵԱՆ»
ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ՔՈՂԷԷՁ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Համազգայինի «Բ. Կանաչեան» Երաժշտական Քոլէճի 1996-1997 տարեշրջանի արձանագրութիւնները կը շարունակուին։

ՎԵՐԱՄՈՒՏ.- Երկուշաբթի, 7 Հոկտեմբեր 1996։

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹԵԱՆ ԹԵԿՆԱԾՈՒ ՎԱԶԳԷՆ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆԻ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Շաբաթ օրուան մեր թիւով հաղորդած Լիւնք որ միասնական թեկնածու Վազգէն Մանուկեան հրապարակած Լր յայտարարութիւն մը, նախագահական ընտրութիւններուն մասին։ Ստորեւ յայտարարութիւնը ամբողջութեամբ, նաեւ Ազգային Միասնութեան Ուխտին յայտարարութիւնը։

Սիրելի հայրենակիցներ,

Հայաստանում հաստատուում է ոչ օրինական իշխանութիւն. ընտրութիւններով ակնյայտօրէն չանցած, չընտրուած նախագահ՝ յենուած բիրտ ուժի վրայ։ Սա կատարուում է բացայայտ՝ ողջ համաշխարհային հասարակութեան առջեւ։ Եւ եթէ այնուամենայնիւ որոշ պետութիւնների ղեկավարներ շնորհաւորում են Լեւոն Տէր Պետրոսեանին, դա դեռ չի նշանակում, թէ ընդունում են ոչ օրինական ճանապարհով ընտրուած իշխանութեանը։ Շնորհաւորում են ոչ թէ այն պատճառով, որ չգիտեն, թէ ինչ է կատարուել Հայաստանում, այլ որովհետեւ այսօր չշնորհաւորելը քաղաքական հետեւանքներ կը բերի, որոնցում այդ պետութիւնները շահագրգռուած չեն։

Այս ամէնը, իշխանաւորների հոգեկան հիւանդութեան հասնող ձգտումը՝ ցանկացած գնով մնալ իշխանութեան ղեկին, մեր ժողովրդին եւ մեր պետութիւնը դնում է շատ ծանր վիճակի մէջ՝ յղի վտանգաւոր հետեւանքներով։ Ինչպէս երկրի ներսում, այնպէս էլ՝ միջազգային ասպարէզում։ Մենք կորցնում ենք ոչ միայն համաշխարհային հասարակութեան յարգանքը՝ դժուարին կացութեան մէջ դնելով պետութեան արտաքին յարաբերութիւնները, այլեւ կորցնում ենք զարգացման կարեւորագոյն գործօնները՝ ազատութիւն, օրինականութիւն, ժողովրդավարութիւն։

Գլուխ է բարձրացնում տականքը։ Այս ամէնը յանգեցնում է մեր տնտեսական ու պաշտպանողական ուժի ակնյայտ թուլացմանը, եւ մեր զարգացումով մենք ետ ենք ընկնելու տարածաշրջանի պետութիւններից։

Այժմ կատարուում է անհեթեթ ջանք՝ Սեպտեմբերի 25ի դէպքերը ներկայացնել իբրեւ պետական յեղաշրջման փորձ։

Իրականում նախորդող օրերին Երեւանում տեղի էին ունենում խաղաղ ցոյցեր ու երթեր, որոնց մասնակցում էին հարիւր հազարաւոր մարդիկ՝ երկու պարզ պահանջներով. հեռուստաժամի տրամադրում ընտրութիւններում ժողովրդի վստահութեան արժանացած նախագահի թեկնածուին իր կողմնակիցների հետ, եւ ընտրութիւնների արդիւնքների վերստուգում։

Հարիւր հազարաւոր մարդիկ՝ պարզ օրինական պահանջներ։ Իշխանութիւնների կողմից՝ ոչ մի արձագանգ, ոչ մի բանակցութիւնների փորձ, ոչ մի փոխզիջում։ Հակառակը գրգռիչ յայտարարութիւններ հեռուստացոյցով։

Սեպտեմբերի 25ին կրկնուեց նոյնը։ Մի խումբ պատգամաւորներ, իմ ղեկավարութեամբ, բանակցութիւններ էինք վարում Կ.Ը.Յ.ի նախագահ Խաչատուր Բեզիրջեանի հետ պարզ առաջարկութեան շուրջ։ Դրսում՝ այդ պահանջը պաշտպանող հարիւր հազար մարդ։ Հանրապետութեան ղեկավարութիւնը, ակնյայտօրէն տեսնելով ժողովրդի գրգռուածութիւնը, ոչ մի միջամտութեան փորձ չկատարեց՝ յոյս ունենալով որ տեղի կ'ունենան դէպքեր, բիրտ ուժի կիրառումը կը ցրի ժողովրդին՝ կոտրելով նրա կամքը։ Կը սկսուեն ձերբակալութիւններ։

Եղաւ այն, ինչ կարելի էր սպասել։ Ժողովուրդը ներիսուժեց Կ.Ը.Յ.ի տարածք, տեղի ունեցան որոշ անկառավարելի արարքներ, որոնք դատապարտելի են։ Սակայն այդպիսի դէպքեր ժամանակ առ ժամանակ տեղի են ունենում բոլոր քաղաքակիրթ երկրներում։ Ոստիկանութիւնը օգտագործում է ջուր մղող մեքենաներ, կազ, մահակներ, վանաններ՝ հետագայում քրէական մեղադրանքներ ներկայացնելով կարգուկանոնը խախտած մասնակիցների մի մասին։ Մեզանում տեղի ունեցածը, այնուամենայնիւ, տարբերուեց դրանից։

Առաջինը. չմտածուած եւ ոչ պատճառաբանուած ժողովրդի առաջ դուրս գալու որոշումը Ա.Ժ.ի ղեկավարութեան կողմից տղամարդկութիւն չէր, այլ՝ քաղաքական գրգռիչ անմտութիւնը, ի հարկէ կը պատժուեն, բայց, երկրորդ, կատարուեց միւս երկրների համար անհասկանալի՝ սկսուեց հրազէնի օգտագործումը իշխանական *բանդա*ների կողմից։

Նոյնիսկ համալնավար վարչակարգի դէմ պայքարելիս, Միութենական զօրքի առկայութեամբ, մեր ժողովուրդը այդպիսի բան չէր տեսել նոյնանման դէպքերում, որոնք եղել են, եւ որոնց մասնակցել են մեր պետութեան ներկայ իշխանաւորները։

Կրակոցների տակ մենք դուրս հանեցինք ժողովրդին Ա.Ժ.ի տարածքից։ Եթէ իշխանութիւնները հրազէն օգտագործելով՝ փորձում էին կոտրել ժողովրդի կամքը, ապա նրանք սխալուեցին. ինչքան շատ էին կրակում նրանք, այնքան աւելի էին խտանում իրենց դէմ կանգնած ժողովրդի շարքերը։ Կանգնած էին տասնեակ հազարաւոր մարդիկ. կանայք, երեխաներ, ծերեր եւ երիտասարդներ, որոնք ամէն մի կրակոցին պատասխանում էին սուլոցներով, երգով, «Վազգէն՝ նախագահ» վանկարկումով։

Իսկապէս հրաշալի ժողովուրդ է մեր ժողովուրդը, եւ այս դէպքերը վերականգնեցին մեր ժողովրդի յարգանքն իր նկատմամբ։ Մեր դէմ հրազէնով կանգնած էին մեր ժողովրդին ակնյայտօրէն ատող, հաւանաբար թմրադեղեր օգտագործած անձինք, եւ ընդդիմութեան ղեկավարներս, խուսափելու համար հնարաւոր զոհերից, ժողովրդի հետ իջանք Ազատութեան հրապարակ։ Այստեղ ժողովրդի հետ միասին ընդունուեց որոշում՝ յաջորդ օրը ժամը 12ից շարունակել միայն եւ միայն խաղաղ ցոյցեր նոյն պահանջներով։

Յաջորդ օրն ամբողջ քաղաքը պաշարուած էր, կատարուում էին զանգուածային ձերբակալութիւններ։

Գնալով այդպիսի քայլի՝ իշխանութիւններն ընկան իրենց իսկ կողմից պատրաստուած ծուղակի մէջ եւ այլեւս դատապարտուած են։ Զօրքը քաղաքում միշտ պահել հնարաւոր չէ, հնարաւոր չէ բոլորին ձերբակալել։ Այս ամէնը մենք արդէն տեսել ենք 1988-89 թուականներին։

Ներկայ անօրինական իշխանութիւնները չեն կարողանալու ապահովել մեր պետութեան զարգացումը, տնտեսական վերականգնումը, աճը. ընկերային հարցերի լուծումը։ Նրանք ի վիճակի են միայն վայելել. ուրիշ՝ ոչինչ։ Դա երկար չի տեւի։ Եթէ ոչ ուրիշ երկրների քաղաքական ղեկավարները, ապա նրանց հասարակութիւնը կը դառնայ մեր բնական դաշնակիցը եւ իրենց ղեկավարութեան վրայ ճնշում կը կիրառի՝ նպաստելով մեր երկրում ժողովրդավարութիւն, օրինականութիւն, տնտեսական եւ քաղաքական ազատութիւններ, մարդու իրաւունքների պաշտպանուածութիւն հաստատելուն։

Յաղթելու է մեր ժողովուրդը։ Պէտք է ժամանակ եւ խաղաղ միջոցների կիրառում։ Մեզ պէտք չէ քաղաքացիական պատերազմ, որին անընդհատ փորձում են դրդել իշխանութիւններ հաշուի չառնելով նոյնիսկ Ղարաբաղի հարցը, այլ՝ այն օգտագործելով իբրեւ քաղաքական *դեմագոգիա*։

Համբերութիւն, արիութիւն, խելամտութիւն։ Այս պետութիւնը մեր բոլորինն է եւ ոչ թէ մի խումբ մարդկանց կալուածք։

27 *Սեպտեմբեր*, 1996

ԱԶԳԱՅԻՆ ՄԻԱՍՆՈՒԹԵԱՆ ՈՒԽՏ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Հայաստանի գործող իշխանութիւնները, համոզուելով, որ նախագահի ընտրութիւններում իրենց կրած պարտութիւնն այլեւս անհնար է բողարկել, յատուկ նախապատրաստուած սադրանքով սոյնբուանակի Սեպտեմբերի 25ին հրահրեցին անկարգութիւններ, խաղաղ ցուցարարների դէմ կիրառեցին զէնք, երկրում հաստատեցին ռազմական դրութիւն։ Յաջորդ օրը Ազգային ժողովի արտօնութեամբ ձերբակալուեցին ընդդիմադիր ութ պատգամաւորներ, որոնց մէջ նաեւ՝ նախագահական ընտրութիւններում ձայների ՓԱՍՏԱՑԻ մեծամասնութիւն շահած, իսկ պաշտօնական կեղծուած տուեալներով՝ ձայների 41 տոկոսը ստացած Վազգէն Մանուկեանը։ Սա կը նշանակի փարչախումբը ձերբակալել է Հայաստանի ընակչութեան ԱՌՆՈՒԱԶՆ 41 տոկոսին...

Հանրապետութիւնով մէկ հեռարձակուող այդ նիստում օրէնսդիր մարմնի անդամները Հանրապետութեան դատախազի ներկայութեամբ կատարեցին օրէնսդիր իշխանութեան նիստերի համաշխարհային պատմութեան մէջ ԱՆՆԱԽԱԴԵՊ օրինազանցութիւն. նրանք ձեռնարկեցին նշուած պատգամաւորներին՝ նախքան նրանց անձեռնմխելիութիւնը վերացնելու մասին որոշումներ ընդունելը։

Նոյն օրը ձերբակալուեցին նաեւ նախագահի նախկին թեկնածուներ՝ ակադեմիկոս Լեւոն Ադալովեանը, Արամ Սարգսեանը եւ ուրիշներ։ Այս բոլորով Հայաստանում իրականացուեց ՌԱԶՄԱԿԱՆ ՑԵՂԱՇՐՋՈՒՄ ԵՒ ԻՇԽԱՆՈՒԹԵԱՆ ԲՌՆԱԶԱՒԹՈՒՄ։

Երբ պատերազմող որեւէ երկրի ղեկավարութիւնը չունի ժողովրդի մեծամասնութեան վստահութեան մանդատ, այդպիսի ղեկավարութիւնը ԽԱՐԽԼՈՒՄ է ԵՐԿՐԻ ՊԵՏԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՀԻՄՔԵՐԸ։ Ի մեծ դժբախտութիւն համայն հայութեան, Հայաստանի Հանրապետութեան ընակչութեան մեծամասնութիւնն այսօր ԱՏԵԼՈՒԹԵԱՄԲ է ԼՑՈՒԱԾ իշխանութիւնների հանդէպ։ Սա համազգային ԱՂԷՏ է։ Առկայ վիճակից դուրս գալու եւ մեր պետականութեան վարկը սեփական ժողովրդի եւ աշխարհի առաջ փրկելու ելքը մէկն է.

Հայաստանի գործող նախագահը պէտք է հրաժարուի իր բաղաքական հակառակորդներից վրէժ լուծելու ԱՆՊԱՏՈՒԱՒԵԼ նահապարհից եւ ընարի Ազգային միասնութեան իշխանութիւն գոյացնելու նահապարհ, որը ժողովրդավարութիւն հաստատելու եւ ԱՅԴ ՃԱՄԲՈՎ երկրի կայունութիւնը վերականգնելու միակ արդիւնաւէտ միջոցն է։

Հայաստանում ժողովրդավարութիւն հաստատելու եւ համերաշխութիւն գոյացնելու համար գործող նախագահը պէտք է.

Ա. Անմիջապէս վերացնի ռազմական դրութիւնը, ազատ արձակի բոլոր ձերբակալուածներին, հանրապետութեան դատախազութիւնից պահանջի իրական գործ յարուցել Ազգային ժողովի պատգամաւորներին ծեծի ենթարկածներին։

Բ. Շահագրգիռ կողմերի ներկայացուցիչների հաւասար մասնակցութեամբ կազմի յատուկ յանձնաժողով, որը պէտք է ստուգումներով երեւան հանի ընտրութիւնների իրական արդիւնքները։

Գ. Ընտրութիւններում յաղթած թեկնածուն պէտք է յայտարարուի Հայաստանի նախագահ եւ պարտուած կողմի ներկայացուցիչներից ու անկուսակցական բանիմաց անձանցից կազմի Ազգային միասնութեան կառավարութիւն։

Քանի դեռ սոյն պահանջները չեն կատարուել, քանի դեռ Երեւանի փողոցներում պարենում են հրասայլեր եւ զինուորներ, ո՛չ մի հայ ուսուցիչ, ո՛չ մի հայ գիտնական, դատախազ, արուեստագէտ եւ գրող բարոյական իրաւունք չունի ներկայանալ աշխատանքի։

Հայ ժողովուրդ, ի Հայաստան եւ ի Սփիւռս, պէտք է միաւորուի եւ Հայաստանում հաստատի ժողովրդավարութիւն։ Ազգովին ամէն ինչ պիտի անենք որ Հայաստանում չկրկնուի բոլշեւիկեան բռնապետութիւնն ու կացութիւնները, որոնց ռանձայները լուում են...

ԱՌԱՆՑ ՄԵԿՆԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ...

ՄԻ ՔԻՉ ԷԼ ԻՋԵՑՐԵՑԻՆ ՏՈԿՈՍԸ ԵՒ ՅԱՅՏԱՐԱՐԵՑԻՆ ՆԱԽԱԳԱՀ

Սեպտեմբերի 29ին, ժամը 14ին, ըստ «Հանրապետութեան նախագահի ընտրութեան» մասին Հ. Հ. օրէնքի պահանջի, Կ.Ը.Յ.ն գումարեց այս ընտրութիւններում իր վերջին նիստը: Սեպտեմբերի 22ից ոչ ուշ, քանի օր օրուայ ընթացքում, ամփոփելով Հայաստանի 11 մարզերի եւ արտասահմանի քուէարկութեան արդիւնքները, Խաչատուր Բեզիրջեանի նախագահութեամբ եւ զեկուցմամբ Կ.Ը.Յ.ն իր օրակարգում քննեց եւ ընդունեց երկու որոշում. ա) Հայաստանի Հանրապետութեան նախագահի ընտրութեան արդիւնքների ամփոփման մասին եւ բ) Հայաստանի Հանրապետութեան նախագահ ընտրելու մասին:

Առաջին հարցի կապակցութեամբ Հայաստանի բոլոր մարզերի ընտրական յանձնաժողովների նախագահները ներկայացրեցին իրենց ամփոփիչ արձանագրութիւնների տուեալները պատասխանելով առաջացող հարցերին, որոնք ամէնից առաջ վերաբերում էին օրինաչափութիւն դարձած հանգամանքին, որ Մարզային Ը.Հ.ների ընդդիմութեան ներկայացուցիչ անդամների՝ Ա.Ժ.Մ., Ա.Ի.Մ.-Ռ, ստորագրութիւնները բացակայում էին ամփոփիչ արձանագրութիւններում, ընդսմին՝ ստորագրութիւնների բացակայութիւնը չէր ամրակայում յատուկ կարծիքներով: Մ.Ը.Հ. նախագահները միահամուռ հաւաստեցին՝ միմական եւ ժամական անդամները հետեւողական տեղեկացումից յետոյ անգամ, իբր թէ միտումնաւոր անտեսել են վերջին նիստերը, ուստի օրէնքի տառից ելնելով՝ Մ.Ը.Հ.ն իր փաստաթղթերի վաւերականութիւնը հաստատել է առանց ընդդիմութեան:

Մտահոգող յաջորդ հարցն առկայ բողոքներ եւ դրանց ընթացքի մասին էր: Հայաստանի 11 մարզերից Արագածոտնում, Գեղարքունիքում, Լոռիում եւ Սիւնիքում, համապատասխան գրաւոր դիմումների պահանջով, բացուել եւ ստուգուել են քուէարկութեան փաստացի արդիւնքները, այսինքն՝ բացուել զմռսաց փաստաթղթերը: Վազգէն Մանուկեանի եւ Լեւոն Տէր Պետրոսեանի վստահուած անձանց ներկայութեամբ կատարուած այդ ստուգումների որեւէ թեկուզ աննշան, փոփոխութեան չեն յանգեցրել, քանզի իւրաքանչիւր դէպքում ապացուցուել է տեղամասային յանձնաժողովի տուեալների իսկութիւնը: Նշուած 4 մարզերում էլ 2-3 տեղամաս ստուգելուց յետոյ աշխատանքը դադարեցուել է անհեռանկարութեան պատճառաբանութեամբ: Ինչպէս կանխաւ փաստեց Կ.Ը.Յ. իրաւական բաժնի ղեկավար Պ. Յովակիմեանը. «Ոչ մի դիմում - բողոք էական ազդեցութիւն չէր կարող գործել»:

Մարզերից ստացուած յատուկ կարծիքները խիստ սակաւաթիւ էին: Միայն Շիրակում, Վայոց Ձորում են ընդդիմութեան բողոքները հաստատագրուել արձանագրութեան մէջ՝ յատուկ բացատրականով: Շիրակի մարզում, օրինակ, ընդդիմութեան տարակուսանքն էր յարուցել այն փաստը, որ Ազատանի ընտրական տեղամասում, որտեղ ընտրողների թիւը գերազանցում էր 2100ը, 2,5 ժամուայ ընթացքում սկսուել եւ աւարտուել է քուէարկութեան արդիւնքների հաշուարկումը, դեռ աւելին՝ դրանք գիւղից բերուել են Մ.Ը.Հ.՝ 22:00ից մինչեւ 24:30ը: Շիրակի Մ.Ը.Հ. նախագահ պրն. Դաւթեանը վկայեց, որ իրենք առաւել սրընթաց արդիւնքներ են արձանագրել ստախանովեան ոգին յաւերժ կենդանի է:

Հարցուպատասխանիներից յետոյ իր մտահոգութիւնները փարատած Կ.Ը.Յ.ն վաւերացրեց ընտրութեան արդիւնքների ամփոփումը, համաձայն որի Սեպտեմբերի 22ին ընտրութիւններին 2 միլիոն 210.189 ընտրական ձայնի իրաւունք ունեցողներից մասնակցել են 1 միլիոն 333.204ը, ձայները բաշխուել են հետեւեալ տոկոսային յարաբերութեամբ: Ս. Պատալեան - 6,34, Վ. Մանուկեան - 41,29, Ա. Մանուչարեան - 0,6, Լ. Տէր Պետրոսեան - 51,75: Բոլորին դէմ են եղել 10.012ը: Այսպիսով, 33.000 ձայնի ապահովուած տարբերութեամբ իշխանութիւնները խուսափեցին ընտրութիւնների երկրորդ փուլից: Բնութագրական է, որ Երեւանում արձանագրուել է իւրօրինակ զանգուածային երեւոյթ՝ շուրջ 22.000 ընտրողներ ստացել են քուէաթերթիկները, բայց Երեւանի Մ.Ը.Հ. նախագահի խօսքերով, «շնորհակալութիւն, ցտեսութիւն» ասելով հեռացել առանց քուէարկելու (հաւաստի է միայն, որ 22.000ից մէկն այն կերել է):

Կ.Ը.Յ. անդամներից երկուսը՝ Նորայր Խանզադեանը, Աշոտ Մաշուրեանը (ԱԻՄ-Ռ), հրաժարուեցին ստորագրել Կ.Ը.Յ. ամփոփից արձանագրութիւնը՝ աւելի ուշ լրագրողներին յայտնելով իրենց հիմնաւորումը, Վլատիմիր Հախվերտեանը եւ Հայկոմկուսի 2 ներկայացուցիչները ստորագրեցին՝ ներկայացնելով, սակայն, յատուկ կարծիքներ:

Վերջում, 16 կողմ, 2 դէմ (Վ. Հախվերտեան, Ն. Խանզադեան), 0 ձեռնպահ ձայնի բով ընդունուեց վերջնական որոշումը. «Ղեկավարուելով Հայաստանի Սահմանադրութեան 51 յօդուածով եւ «Հանրապետութեան նախագահի ընտրութեան մասին» Հայաստանի օրէնքի 31,32 յօդուածներով, հիմք ընդունելով 1996 թ. Սեպտեմբերի 22ի հանրապետութեան նախագահի ընտրութեան արդիւնքների ամփոփիչ արձանագրութիւնը, ըստ որի Հայաստանի նախագահի թեկնածու Լեւոն Տէր Պետրոսեանը ստացել է բոլոր թեկնածուների օգտին տրուած ձայների՝ 1.249.893, կէսից աւելին՝ 646.888 կողմ ձայներ՝ Կ.Ը.Յ.ն որոշում է՝ Հայաստանի նախագահ է ընտրուած Լեւոն Տէր Պետրոսեանը»:

Ն. ԴԻԼԲԱՐԵԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՏՈՒԱՅՏԱՆՔՆԵՐԸ

ԺՈՂՈՎՐԴԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ԱՌԱՍՊԵԼԻ ՎԱԽՃԱՆԸ

Աշխարհի մէկ առանձին վերցրած երկրում անբարոյականութեան եւ մարդկային ստորին կրքերի շահարկման յեղյեղուկ հէնքի վրայ բնականոն գարգացման հեռանկարներ երաշխաւորող պետականութեան կայացման հերթական փորձը գլխովին տապալուեց փյատակների տակն առնելով նորօրեայ այն կուռքը, որ յորջորջւում էր ժողովրդավարութիւն: Ագատականութեան արեւմտեան ընկալման ամենաայլասերուած տարբերակի եւ արեւելեան բռնապետութեան գերադրական նկրտումների խաչասերումից ծնուեց հրէշը՝ հայաստանեան տիպի ժողովրդավարութիւնը, որն անսանձելի է դարձել անգամ նրա ստնտու քաղաքական այրերի համար: Նախկին Խորհրդային Միութեան հարաւի «ժողովրդավարութեան կղզեակի» առասպելը թղթէ տնակի նման փուլ եկաւ առաջին իսկ լուրջ փորձութեանը ենթարկուելով:

Առաջ անցնելով նախագգուշացնենք, որ համանման ճակատագիր է սպասւում նաեւ համաշխարհային մակարդակով յաջողութիւնների մէջ լող տուող հայկական դիւանագիտութեան «ոսկերչականութեան» առասպելին եւ, որ առաւել մտահոգիչ է, Անդրկովկասի «անպարտելիների» մասին հիւսուած առասպելին: «Այսպէս պետականութիւն չի կայանում, պարոնայք», սա է եղել մեր նախազգուշացումը տարիներ շարունակ, իսկ այսօր արդէն դատավճիռը այն համակարգի, որ հայ հասարակութեանն է մատուցւում իբրեւ կայացած պետականութիւն, իր էութեամբ խիստ յիշեցնելով «յաղթանակած համայնավարութեան դրախտը»: Ոչ միայն տասնեակ հագարաւոր մարդկանց ձայներ, որ անկասկած տրուել է գործող նախագահի հակառակորդին, այլեւ բագմահազարանոց ցոյցերի մասնակիցների ոգին ու տրամադրութիւնը վկայում են, որ գանգուածները, թէկուզեւ ուշացումով եւ այդ իսկ պատճառով՝ ծայրայեղ գրգռուածութեան վիճակում, բայց ըմբռնել են ստեղծուած իրավիճակի անհեռանկարայնութեան էութիւնը: Ընդ որում յատկանշական է, որ ցուցարարների մի գգալի մասը ոչ այնքան ֆեթիշացնում է բազմակուսակցական դաշինքը եւ նրա հետ կապուած ապագայի ակնկալիքները, որքան մերժում է այն համակարգը, որի հակամարդկային մամլիչի մէջ հետեւողականօրէն ոչնչացւում էին մարդարժէւորման եւ մարդկային տարրական արժանապատուութեան սաղմերն իսկ:

Մարդիկ հաստատակամ մերժում են կոմիտէական յեղափոխական-ժողովրդավարների ստարածին, արմատական-ընկերվարական գիտակցութեան հակամարդկայնութեամբ շաղախուած այն ամբարտաւանութիւնը, թէ «ընտրեալների» մի խմբին տրուած է սեփական հայեցողութեամբ տնօրինել ոչ միայն մարդկանց ֆիզիքական, այլեւ հոգեւոր ճակատագիրը: Ուստի այս օրերի հասարակական ընդվզումը շատ աւելի լուրջ հիմքեր ունի, քան պարզ ընկերային անբաւարարուածութիւնն է: Մա բողոքի մի հուժկու ալիք է՝ ուղղուած ոչ միայն գործող նախագահի, այլեւ ներկայ եւ ապագայ բոլոր քաղաքական գործիչների յաւակնութիւններին՝ իշխանութեան գահը կառուցել ոտնատակ տրուած մարմինների եւ հոգիների վրայ:

Իրականութեան դէմ ընդվզածների շարքում քիչ չեն նաեւ նրանք, ովքեր յոյսով ու հաւատով իրենց ձայն են տուել գործող նախագահին եւ այդ պատճառով խարուածութեան ու ստորացման շատ աւելի խորը զգացողութիւն ունեն: Եթէ ստեղծուած իրավիճակը չկարգաւորուի «ոչ յաղթողներ, ոչ պարտուողներ» սկզբունքով, ապա հանրապետութեան բնակչութեան լայն շերտերը կ՚ընդգրկուեն ներգործուն կամ կրաւորական անհնազանդութեան շրջապտոյտի մէջ, որ կ՚ոչնչացնի թէ՛ պետական եւ թէ էթնիկական համակարգի ներքին հոգեւոր եւ ֆիզիքական էութիւնը, հասարակական կառուցուածքները՝ վարից վեր: Սա մի գուցէ որոշ ժամանակով եւս երկարաձգի ներկայ իշխանութիւնների գահակալութեան ժամկէտը, սակայն ո՛չ նրանց եւ ոչ էլ ժողովրդի համար որեւէ լաւ ապագայ չի խոստանում: Հայաստանի ժողովուրդը սպառնում է վերածուել Խորհրդային Միութեան եւ բռնապետական այլ երկրների բնակչութեանը, որն ի դէմս իշխանութիւնների անձնաւորելով պետականութիւնն ու ազգային շահերը, իր հնարաւորութեան սահմաններում վնաս է հասցրնում սեփական երկրին՝ ենթագիտակցական մակարդակում վրէժխնդիր լինելով իր համար անհանդուրժելի ղեկավարներից: Կայացման փուլի ճահճում դեգերող եւ արտաքին լուրջ վտանգների առջեւ կանգնած երկրի համար սա պարգապէս յդի է կործանարար հետեւանքներով:

ՈՂԲԵՐԳՈՒԹԵԱՆ ՀԻՄՔԵՐԸ

Մենք արդէն նշել էինք, որ Հայաստանում նախընտրական արշաւից նեխած արեան հոտ է փչում: Եւ առայժմ աննշան թափուած արիւնը միայն նախերգանքն է այն իրադարձութիւնների, որոնք կարող են յաջորդել ապագայում: Վատթարագոյն հեռանկարից խուսափելու թիւ մէկ նախապայմանը Հայաստանում քաղաքական գարգացումներին Լեռնային Ղարաբաղի գործօնի շահարկման ի սպառ բացառումն է: Չի կարելի թոյլ տալ, որ Ղարաբաղի խնդիրը գաւագանի դեր ստանձնի Հայաստանի Հանրապետութեան որոշ գործիչների ձեռքում: Պատերազմը դեռ չի աւարտուել եւ յանցագործութիւն է պատնէշների տարբեր կողմերում դնել Հայ ժողովրդի երկու հատուածները, այլապէս հետագայում չենք ունենայ նուիրեալ ռազմիկներ, որոնց համար Լեռնային Ղարաբաղի ազատութիւնն անհերքելի սրբութիւն լինի, անկախ քաղաքական հայեցքներից:

Ի վերջոյ, Երեւանը չդարձնենք Պելկրատ, ուր բնակչութիւնը տօնախմբութիւններ էր կազմակերպում Պոսնիոյ սերպ եղբայրակիցների ողբերգութեան հաշուին ձեռք բերուած խաղաղութեան կապակցութեամբ:

Տարիներ շարունակ նախազգուշացնելով հանրապետութիւնում ուժային եւ դաւադրական մեթոդներով քաղաքական դաշտի նեղացման հետեւանքների մասին, այսօր ստիպուած ենք փաստել, որ արդարացան ամենամռայլ կանխատեսումները: Քաղաքական դաշտի նեղացումը մինչեւ երկու խմբաւորումներ բնականաբար բեւեռացրեց հասարակութիւնը՝ իւրաքանչիւր բեւեռում համախմբելով թէ՛ բացասական եւ թէ դրական լիցքերի անկառավարելի քանակ, իսկ իշխանութեան բացարձակացումը կը յանգեցնի իշխող ընտրախաղի եւ նրա կողմից տրամադրուող արտօնութիւններից սնուող փոքրաթիւ խաւի լիակատար մեկուսացմանը խրամատի մի կողմում յայտնուած ժողովրդից: Ուստի վերջին իրադարձութիւնները պէտք է դրդեն ոչ թէ բաւարարելու բռնապետութեամբ ցանկացած այլընտրանքայնութիւն բացառելու յպգուրդը, այլ ընդհակառակը, հանրապետութեան քաղաքական դաշտի հնարաւորին չափ ընդարձակման բարենպաստ պայմաններ ստեղծելու իմաստուն քայլին:

Հանրապետութիւնում ձեւաւորուած իրավիճակը նաեւ հետեւանք է իշխանութեան եւ ընդդիմութեան շարքերում արհեստավարժ քաղաքագէտների բացակայութեան: Երկու կողմերում էլ կոմերիտական ծագումով առաջնորդները, շրջապատուած պնակալէզների եւ կերատաշտից պատառ փախցնելու մարմաջով տառապող «համակիրներով», գործում են 88-90 թուականների մեթոտարանութեան շրջանակներում, առանց հաշուի առնելու, որ իրավիճակը այժմ խիստ տարբերւում է: Բռնութիւնը մտքի թուլութեան նշան է եւ պատահական չէ, որ երկու կողմն էլ դիմեցին 88ից իրենց յայտնի միակ միջոցին:

ԻՆՉ ԱՆԵԼ

Ոչ մի պարագայում չի կարելի դիմել գուտ ուժային մեթոտների: Հ.Յ.Դ. կասեցումից եւ դրա հետ կապուած ձերբակալութիւնների ալիքից յետոյ իրականացնել հետապնդումների մի նոր ալիք, նշանակում է աւելի լայն առումով հարցականի տակ դնել որեւէ օրինական իշխանութեան ապագան Հայաստանում, ճանապարհ բացել գերտէրութիւնների պատեհ ու անպատեհ միջամտութիւններին, իսկ Ղարաբաղեան խնդրի հանգուցալուծման ճակատագրական պահին երկու հայկական պետականութիւններն էլ միջազգային հանրութեան առջեւ կը ներկայացուեն իբրեւ սեփական ժողովուրդների բանտ - բռնապետութիւններ, որոնց այս կամ այն պատճառով պատժելը եթէ ոչ իրաւաբանօրէն, ապա բարոյական տեսակէտից արդարացուած կը լինի:

Ջնայած արդէն իսկ ընդունուած որոշումներին եւ քաղաքական հակառակորդներին բեմահարթակից յարմար առիթով հեռացնելու չափազանց մեծ գայթակղութեանը, գործող նախագահը պէտք է ներում շնորհի ընդդիմութեան առաջնորդներին եւ վերջին իրադարձութիւնների բոլոր մասնակիցներին: Նախագահը պէտք է հրամանագրով նշանակի նոր խորհրդարանական ընտրութիւններ՝ ոչ ուշ քան վեց ամսից, հնարաւորութիւն տալով ընդդիմութեանը լայնօրէն ներկայացուած լինելու Ազգային Ժողովում եւ արտայայտել հանրապետութեան հասարակայնութեան այն մասի շահերը, որը չի պաշտպանում ներկայ իշխանութիւնների քաղաքականութիւնը: Միայն այս կերպ կարելի է քաղաքական պայքարը փողոցներից վերադարձնել խորհրդարան: Անկախ իրադարձութիւնների՝ առաջին տպաւորութիւնների ազդեցութեամբ ծնուած տրամադրութիւններից եւ դրանցից բխող գործողութիւններից, իշխանութեան առաջին դէմքերը պէտք է աւելի մեծ հեռատեսութիւն ցուցաբերելու ուժ գտնեն եւ զգացմունքային որոշումներով չվարանգեն ո՛չ իրենց եւ ոչ էլ երկրի ու ժողովրդի ապագան:

ՏԻԳՐԱՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏԵԱՆ

ՅԵՂԱՇՐՋՄԱՆ ՄԱՍԻՆ ՇՐՋԱՆ ԸՆՈՂ ԽՕՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԱՆՀԻՄՆ ԵՆ

ԱԻՄ-Քի նախագահ Պարոյր Հայրիկեանի ստորեւ տրուած հարցազրոյցը կատարուած է անոր բնակարանին մէջ:

Ընթերցողը պիտի անդրադառնայ, որ Հայրիկեանի խօսքերուն մէջ կայ ընդդիմութիւնը երկփեղկելու միտում:

ՀԱՐՑՈՒՄ - Միայն ձեր դուրս գալը չի՞ նշանակում, թէ Վազգէն Մանուկեանը գործել է միայնակ, եւ մենակ յեղաշրջում անել չէր կարող:

ՊԱՏԱՍԽԱՆ.- Ես իմ մասին եմ ասում, միւսները երբ խօսին, թող ասեն իրենց մասին: Բայց միաժամանակ նշում եմ, որ Վազգէն Մանուկեանն իր վրայ է վերցրել պատասխանատուութիւնը: Այսօր ներկայացուած է մեղադրանք, որ իմաստ ունի միայն խմբակային լինելու դէպքում: Սրանով ես բացատրում եմ, թէ ինչու է նշմարատուութիւն շեշտելը այսքան կարեւոր:

Հ.- Ոչ ոք չի ժխտում, որ դուք ճշմարտութիւն կ՚ասէք, բայց, այնուամենայնիւ, ձեր յայտարարութիւնը միանշանակ չընդունուեց: Դուք պատասխանում եք յայտարարեցիք մի մարդու, որին այսօր մեղադրում են:

Պ.- Տրամադրութիւններին ես երբեք չեմ արուել: Բայց պիտի յիշէ՛, որ նիստի ժամանակ ես իմ եզրակացութիւնը ցոյց տայ, որ Վազգէն Մանուկեանն է նիշդ, ես դա չեմ բացատրում, ես ինքս սխալ համարելով այդ բայլը՝ թողնում եմ պատմութիւնը: Բայց կայ նաեւ պատուի հարց. երբ ես որեւէ բան եմ անում, ես հրապարակային յայտարարում եմ, ես ունեմ հեղինակային իրաւունք, որը ոչ միայն պատասխանատուութիւն է նշանակում, այլեւ՝ պատիւ: Պարզունակ դատողութիւնների պահը կ՚անցնի եւ երեւոյթներին կը նայենք պատմական տեսակէտից: Ե՛ւ պատիւ, ե՛ւ պատասխանատուութիւն Վազգէն Մանուկեանինն է: Պատասխանատուութիւնը երկու բան է նշանակում. եթէ բրեակաղ պատասխանատուութեան մասին ես խօսում, կարող ես բեզ վատ զգալ, բայց կայ պատմական պատասխանատուութիւն: Վազգէն Մանուկեանը մի դրուագում անտեսեց մեր համաձայնութիւնը: Մենք միասին էինք գործում, մարդիկ հրապարակ էին ելել մեր միասնական կոչով, բայց նա անտեսեց դա եւ յայտարարեց, թէ պատասխանատուութիւնը վերցնում է իր վրայ եւ դրանով վերջ դրեց համաձայնութեանը: Ես կը շարունակեմ պայքարել արդարութեան համար, Վազգէն Մանուկեանի համար, բայց բաղմաթիւ համագործակցութիւնը խաթարուած է, ոչ իմ մեղքով:

Հ.- Ե՞րբ կը կարողանաք հրապարակային ելոյթներում առաջնորդել մարդկանց:

Պ.- Ժամանակային առումով՝ ոչ շատ ուշ: Իշխանութիւնները հասել են գագաթնակէտի, եւ այսօր արդէն նրանց թուացեալ յաջողութեան վայրէջքի ժամանակն է:

Հ.- Ի՞նչ քայլերի պիտի գնան իշխանութիւնները:

Պ.- Նրանք նգնժամային իրավիճակներ են ստեղծելու, տագնապներ: Դա նրանց միակ փրկութիւնն է: Լ. Տէր Պետրոսեանը միայն նգնժամային պահերին է կարողանում իրեն լաւ զգալ եւ որպէս հաշտարար դատաւոր՝ իջնել ասպարէզ: Ես զգուշացրել էի Վազգէն Մանուկեանին, որ Կ.Ը.Յ.ի հետ բախումի մէջ մտնելով՝ գործելու նեմ Լ. Տէր Պետրոսեանի օգտին:

Հ.- Ինչպէ՞ս բացատրել ձեր ագատութեան մէջ գտնուելը:

Պ.- Շատ դժուար է լինելու բացատրել իմ կալանքի տակ գտնուելը: Դա վերջակէտ կը դնէր ժողովրդավարութեան մասին բոլոր խօսակցութիւններին, եւ Լ. Տէր Պետրոսեանն ու միւսները հասկանում են դա: Եղած ասել են՝ ունից չբացակայես, եւ ես ընդհանուր առմամբ դա կատարում եմ:

Հ.- Ձեր ելոյթը դեր կատարե՞ց:

Պ.- Ձեմ կարծում, դասկրզբից էր որոշուած: Նախորդ օրուայ բոլոր հաղորդումները նայելուց կը նկատէ, որ Հայրիկեանն իսկապէս չկայ:

Յեղաշրջման եւ մանաւանդ Ա. Ժ. խօսնակի ծրագրաւորուած առեւանգման մասին խօսակցութիւններն անհիմն են: Վազգէն Մանուկեանն ինքը միայն բաղաքացիներից է իմացել, որ Բարկէն Արարքցեանը ինչ-որ մարդկանց կողմից տարուում է եւ խնդրել է Աշոտ Մանուչարեանին ոստիկանական յարձակման հետեւանքով բռնկուած մարդկանց արաւիից արագ դուրս բերել նրան: Պատահական չէ, որ այս փաստին ուշադրութիւն չեն դարձնում:

Այս խօսակցութիւնները իշխանութիւններին պէտք են, որ արդարացնեն իրենց զանգուածային բռնարարքները ընդդիմութեան եւ բաղացիների նկատմամբ: Ամբողջութեամբ աւերուած է ԱԻՄ-Քի եւ Ա.Ժ.Մ.ի կենտրոնակայանները, 8 ինքնաշարժներ, նաեւ՝ անձնական, 20ից աւելի համակարգիչներ ջարդուած են: Արամազդ Զաքարեանը կիսամեռ վիճակում անյայտացած է: Անյայտ կորած են Ա. Յարութիւնեանը (բանբեր) եւ նրան ուղեկցող անձինք: Արքուր Բաղդասարեանը եւ Հրաչ Գասպարեանը ժամերով ծեծի էին ենթարկուել եւ հաշմուած վիճակում 15 օրուայ ազատազրկման են դատապարտուել: Ձերբակալուած են հարիւրաւոր անմեղ բաղաքացիներ: Փորձ է արուում զանգուածարար ահաբեկել մարդկանց:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎՐԴԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ ՇԱՀԵՐԸ

Ազգային ժողովրդավարութիւն ասելով հասկանանք ազգի ներքին կեանքի կազմակերպումը ազգի ներսի ուժերի հաւասարակշիռ գործունէութեամբ: Ազգային ժողովրդավարութիւնը ենթադրում է ազգի ներսի ուժերի հաւասարակշիռ գործունէութիւն, ազգի ներսի ուժերի հաւասարակշիռ գործունէութեան հիմքերի ստեղծում, ազգի ներսի ուժերի հաւասարակշիռ գործունէութեան հիմքերի պահպանում: Ազգային ժողովրդավարութիւնը ենթադրում է ազգի ներսի ուժերի հաւասարակշիռ գործունէութեան հիմքերի ստեղծման, ազգի ներսի ուժերի հաւասարակշիռ գործունէութեան հիմքերի պահպանման ամենաարդիական ձեւերի ներդրում: Ազգային ժողովրդավարութիւնը ենթադրում է ազգի ներսի ուժերի հաւասարակշիռ գործունէութեան հիմքերի ստեղծման, ազգի ներսի ուժերի հաւասարակշիռ գործունէութեան հիմքերի պահպանման ամենաարդիական ձեւերի ներդրման ամենաարդիական միջոցներ:

Ազգային շահեր ասելով հասկանանք ազգի ներսի ուժերի հաւասարակշիռ գործունէութեան հիմքերի ստեղծման, ազգի ներսի ուժերի հաւասարակշիռ գործունէութեան հիմքերի պահպանման ամենաարդիական ձեւերի ներդրման ամենաարդիական միջոցներ:

Ազգային ժողովրդավարութիւն եւ ազգային շահեր ասելով հասկանանք ազգի ներսի ուժերի հաւասարակշիռ գործունէութեան հիմքերի ստեղծման, ազգի ներսի ուժերի հաւասարակշիռ գործունէութեան հիմքերի պահպանման ամենաարդիական ձեւերի ներդրման ամենաարդիական միջոցներ:

ՕՏԱՐ ՄԱՄՈՒԼԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆԵՐՈՒՆ ՄԱՍԻՆ

Հայաստանի նախագահական ընտրութիւններուն կեղծուած արդիւնքին դէմ ժողովրդային եւ ընդդիմութեան բողոքի դրսեւորումները լայն արձագանգ գտան օտար լրատու գործակալութեանց եւ մամուլին մէջ:

Ժողովրդավար ընտրութեանց ընթացքին բանակին միջամտութիւնը, ամէն գնով արդիւնքին նենգափոխումը եւ այս առիթով ընդդիմութեան ընկճումը լուսարձակի տակ կ'առնուի օտար մամուլին կողմէ.

Ստորեւ՝ քանի մը օրինակ.

ՀՐԱՄԱՅԼԵՐԸ ԿԸ ՇԱՐԺԻՆ, ԻՍԿ ՔՈՒԷԱՐԿՈՒԹԵԱՆ ԴԷՄ ԲՈՂՈՔՈՂ ՊԱՏԳԱՄԱՒՈՐՆԵՐԸ ԿԸ ՋԵՐԲԱԿԱԼՈՒԻՆ

*«Նիւ Եորք Թայմզ»*ի թղթակից Ստիւ Լեւին մանրամասնօրէն կը նկարագրէ Սեպտեմբեր 25ի երեկոյեան Երեւանի մէջ կատարուած իրադարձութիւնները գրելով, թէ տասնեակ հազարաւոր ցուցարարներ հաւաքուած էին խորհրդարանի շէնքին առջեւ՝ բողոքելով ընտրութիւններուն ընթացքին թոյլ տրուած խախտումներուն դէմ: Թերթը կը մէջբերէ Վազգէն Մանուկեանի բառերը, թէ՝ «մենք պայքարել ենք ժողովրդավարութեան համար 1988 թուականից եւ շարունակելու ենք այդ պայքարը»:

Լեւին կը նշէ, որ պաշտօնական տուեալներով, 52 տոկոսով շահած է Լ. Տէր Պետրոսեան, սակայն այդ արդիւնքը կը վիճակուի ոչ միայն Վազգէն Մանուկեանի կողմնակիցներուն կողմէ: Անոնք յայտարարեցին, որ միջազգային դիտորդները արձանագրած են իշխանութիւններուն կողմէ թոյլ տրուած լուրջ խախտումներ, որոնց արդիւնքը նոյնինքն 25 հազար քուէներ են, որ թոյլ տուին, որ Լ. Տէր Պետրոսեան խուսափի 2թդ փուլէն: ...

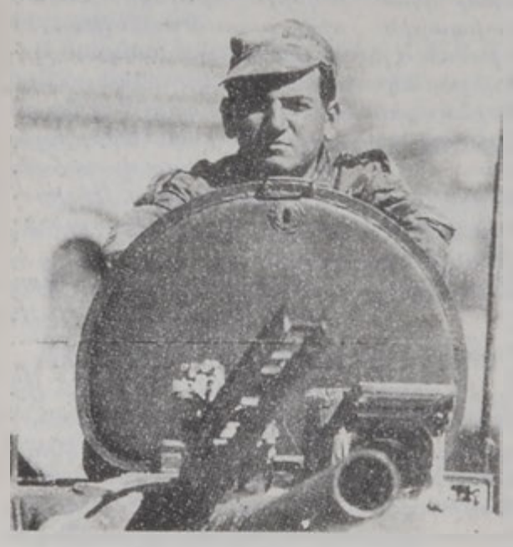

Բանակային մը կը հսկէ Երեւանի փողոցներէն մէկուն վրայ:

*«Լոս Անճելըս Թայմզ»*ը կը պատմէ Ազգային Ժողովի նախագահի առեւանգման մասին, կը մէջբերէ նախարար Վանիօ Սիրադեղեանին այն մեղադրանքը, որ ընդդիմութիւնը պետական յեղաշրջման փորձ կատարած է սակայն *«Նիւ Եորք Թայմզ»*ի պէս կը մէջբերէ Ե.Ա.Գ.Կ. դիտորդները, որոնք կը պնդեն, թէ նախագահական ընտրութիւններուն ընթացքին կոպիտ խախտումներ թոյլ տրուած են եւ անոնցմով կը բացատրէ ցուցարարներուն վրդովմունքը:

«Ասոշիէյթըտ Փրէս» գործակալութիւնը եւս մանրամասնօրէն կը նկարագրէ խորհրդարանի շէնքին առջեւ կատարուածը՝ նշելով, թէ՝ «Կ.Ը.Յ. Սեպտեմբեր 25ին մերժեց ընդդիմութեան պահանջը ընտրութեան քուէները դարձեալ հաշուելու մասին. բախումը անսովոր էր 3.5 միլիոն բնակչութեան այս լեռնոտ երկրին մէջ, որ խուսափած էր բռնութենէ. բռնութիւն, որ պատուհաս դարձած էր Վրաստանի ու Ադրպէյճանի մէջ»:

Անգլիական *«Տէյլի Թելիկրաֆ»* թերթին յօդուածը կը պարզէ միջազգային դիտորդներու վկայութիւնները ի տես ընտրական գործողութիւններուն ընթացքին կատարուած գեղծարարութեանց, որոնք վճռորոշիչ դեր ունեցած են Լ. Տէր Պետրոսեանի ձեռք ձգած առաւելութեան մէջ:

Վազգէն Մանուկեան եւ...

«Հայաստանի ընդդիմադիր միասնութեան առնուազն վեց անդամները ձերբակալուած են երէկ, երբ հրասայլերն ու գօրքերը փակած են մայրաքաղաքի կեդրոնը, երթեւեկութեան առջեւ: Այդ ձերբակալութիւնները յաջորդած են Երեւանի մէջ կայացած խռովութիւններու, երբ հարիւրաւոր ցուցարարներ խուժած են խորհրդարանի շէնքը եւ յարձակած են պատգամաւորներուն վրայ: Հախումներուն ընթացքին, 200 ցուցարարներ, որոնք կը բողոքէին Կիրակի օրուան ընտրութիւններու կեղծումներուն շուրջ, ներխուժած են խորհրդարանը շրջապատող ցանկապատէն ներս: Առնուազն 59 հոգի վիրաւորուած են, որոնցմէ երկուքը լրջօրէն վնասուած են: Ցուցարարները ծեծած են եօթը պատգամաւորներ, որոնց շարքին է նաեւ խորհրդարանի նախագահը: Ներքին գործոց նախարար Վանօ Սիրադեղեան ըսած է. «Այս գործողութիւնները կարելի է բնութագրել իբրեւ քաղաքական յեղաշրջման փորձ: Պատասխանատուութիւնը կ'իյնայ կազմակերպիչներուն եւ հրահրիչներուն վրայ»:

Արտակարգ իրավիճակի կապակցութեամբ, խորհրդարանի նստաշրջանը անձեռնմխելիութենէն զրկած է ընդդիմութեան ութ անդամներ, որոնք մասնակցած են ցոյցին: Անոնցմէ չորսին ձերբակալած են 90 վայրկեան տեւած նիստին աւարտին: Իսկ երկու հոգի ալ ձերբակալած են գիշերը: Ցաստակ չէ, թէ ընդդիմութեան առաջնորդ Վազգէն Մանուկեանը ձերբակալած են; թէ՝ ոչ:

1991ի անկախութենէն ի վեր, առաջին անգամ հրասայլերը երեւցած են նախկին խորհրդային այս հանրապետութեան մայրաքաղաքի փողոցներուն մէջ: Լարուած իրավիճակը առաւելագոյն բնոյթ ստացած է օրեր շարունակ 50 հազար ցուցարարներու մասնակցութեամբ ընթացող ընդդիմութեան կազմակերպած՝ օփերայի հրապարակէն քաղաքի կեդրոն ուղղուած երթերէն ետք:

Խորհրդարանի շէնքը կը վերահսկուէր առնուազն 100 գինուորներու կողմէ, իսկ պատկերասփիւռի շէնքի շրջանը եւս պաշտպանուած էր: Նախագահ Տէր Պետրոսեան, որ յայտարարած էր ընտրութիւններուն ընթացքին իր կրած «փայլուն յաղթանակ»ը, երբ պաշտօնական տուեալներու համաձայն ան ստացած է ձայներու 52.9 առ հարիւրը (ի տարբերութիւն Վազգէն Մանուկեանի 41.7 առ հարիւրին), արգիլած է չարտօնուած ցոյցերու կազմակերպումը: Ան իրրեւ «մեծ խայտառակութիւն» դատապարտած է պատգամաւորներուն ծեծը եւ ըսած է, որ յարձակումը առաջնորդողները «խստօրէն պիտի պատժուին»:

Ընդդիմութիւնը խորտակելու ուղղուած իշխանութիւններուն այլ քայլերու շարքին էին նախկին վարչապետ Վազգէն Մանուկեանի կողմէ առաջնորդուող Ազգային Ժողովրդավարական Միութեան արգիլումը: Փակուած է նաեւ նախագահական ընտրարշաւին ընթացքին Վ. Մանուկեանի աջակցող երեք միւս կուսակցութիւններէն մէկուն՝ Ազգային Ինքնորոշում Միաւորումին կեդրոնը:

Ընտրութիւններու միջազգային դիտորդ Սայմըն Օգպուռնը, Երեքշաբթի օր, նախնական հաղորդագրութիւն մը արձակած է որուն մէջ կ'ըսուի, որ չնայած քուէարկութեան օրուան ընթացքին եւ անկէ առաջ կայացած «լուրջ խախտումներուն», այդ խախտումները չեն ներկայացներ «մարդոց կամքը ոտնակոխելու համակարգուած փորձ»:

Այլ դիտորդներ չեն համաձայնած այս հաղորդագրութեան եւ անոնք ըսած են, որ սպաները որոշ գինուորներու պարտադրած են իրենց ձայները տալ պարոն Տէր Պետրոսեանին: Դիտորդ մը ըսած է. «Մեր տեսածը միայն այդ է»:

Դիւանագէտ մը ըսած է. «Համոզուած եմ, որ խախտումները աւելի մեծ չափերով տեղի ունեցած են: Հաշուի առնելով, որ Տէր Պետրոսեանի յաղթանակը կայացած է շուրջ 25 հազար ձայներու տարբերութեամբ, անոնք (խախտումները) կրնային մեծ նշանակութիւն ունենալ: Լուրջ կասկածներ առկայ են ընտրութիւններու արդիւնքներուն շուրջ սակայն, անոնք այլեւս երրեք քննութեան պիտի չենթարկուին»:

ԸՆԴԴԻՄԱԴԻՐ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԿԸ ԲՈՂՈՔԵՆ ԶԵՂԾԱԲԱՐՈՒԹԵԱՆ ԴԷՄ. ՄԻՆՉ ՆԱԽԱԳԱՀԸ՝ ՊԱՐԱԳԼՈՒԽԻ ՎԸՍՅ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԲՈՂՈՔԻ ԱՌԻԹ ԿՈՒ ՏԱՆ

«Հայկական Թայմզ»ի տեղեկատուութիւնը վեր կ'առնէ ընդդիմութեան բողոքները ի տես գեղծարարութեան եւ անհաւանական չի նկատեր Վազգէն Մանուկեանի յաղթանակը:

Հայաստանի ընդդիմադիր կուսակցութիւններ բողոքի ցոյցեր կազմակերպեցին Մուէարկութեանց գեղծարարութեանց դէմ, մինչ ընտրութեանց նախնական ընտրութեանց արդիւնքները ցոյց տուին Լեւոն Տէր Պետրոսեանի արձանագրած առաւելութիւնը: Սեպտեմբեր 23ի գիշերը բազմութիւններ հաւաքուեցան մայրաքաղաքին Ազատութեան հրապարակին վրայ՝ լսելու նախկին այլախոհ Պարոյր Հայրիկեանը, որ նախնական արդիւնքները *ֆարս* որակեց: «Ժողովուրդը արտայայտեց իր կամքը. նայեցէք, թէ անիկա ինչ կ'ընէ այժմ», ըսաւ ան:

Վազգէն Մանուկեանի խորհրդականներէն Արմէն Պոդոսեան յայտնեց, թէ ընտրութեան պաշտօնատարները կարգ մը կեդրոններու մէջ արգիլած են իր օգնականներուն՝ հետեւիլ Մուէարկութեանց ընթացքին, իսկ ուրիշ տեղեր անոնց չեն տրամադրած արդիւնքներուն լուսապատճէնները:

Ան վկայեց, թէ գիւղերեր մէկէ աւելի անգամներ մուէարկած են. ընտրական կեդրոնի մը մէջ բանակայիններ դուրս դրած են ընտրական յանձնախումբի անդամները:

Պոդոսեանի ամբաստանութիւնները կը յաջորդեն այն բացայայտ խախտումներուն, որոնց շուրջ բողոք ներկայացուցին նաեւ դիտորդներ: Միւս կողմէ, Տէր Պետրոսեանի համակիրները, իրենց կարգին, ամբաստանութիւններ ուղղեցին իրենց մրցակիցներուն դէմ:

Եւրոպայի Ապահովութեան եւ Գործակցութեան կազմակերպութեան դէսքերը անցեալ տարի խորհրդարանական ընտրութիւնները որակեցին անարդար. այս տարի անոնք ներկայ էին 95 հոգիով, որոնք ոչ միայն հետեւեցան ընտրական կեդրոններու մէջ մուէներու հաշուարկումին, այլ նաեւ՝ արդիւնքներու գնահատման ընթացքին:

Մուէարկութեան պատկերները 11 մարզերէն 8ին մէջ ցոյց տուին Տէր Պետրոսեանի յաղթանակը՝ 56 առ հարիւր մուէներով: Ծանօթ է, որ ան իշխանութեան հասած էր հինգ տարի առաջ ազգայնական *փարֆորմ*ով մը եւ վարած ելեւմտական իրայատուկ քաղաքականութիւն մը:

Իսկ նախկին վարչապետ Վ. Մանուկեան, որ կը գօրակցի բարեփոխումներուն եւ խոստացած է ամպամներու, թոշակներու եւ կրթական մակարդակի բարձրացում. ունէր մուէներու 36.6 առ հարիւրը: Համայնավար թեկնածուն ունէր 6.9 առ հարիւր, իսկ կեդրոնի կուսակցութեան թեկնածուն՝ նուազ քան մէկ առ հարիւր: Հայրիկեան ընտրութիւնէն բաշուած էր ի նպաստ Մանուկեանի:

Այս արդիւնքները, սակայն, չէին ընդգրկեր Երեւանը, որ ունի ընտրողներուն 38 առ հարիւրը: Ընտրութիւններէն մէկ օր առաջ յայտարարուած արդիւնքները կ'ընդգրկէին միայն շրջանային բաղաքներն ու գիւղական շրջանները: Նոյնիսկ Տէր Պետրոսեանի համակիրները կ'ընդունէին, թէ հաւանական է, որ Մանուկեան շահի Երեւանի եւ կարգ մը այլ բաղաքներու մէջ:

Կեդրոնական Ընտրական Յանձնախումբի նախագահ Խաչատուր Պեգիրճեան յայտնեց, թէ Տէր Պետրոսեան հաւանաբար ստանայ անհրաժեշտ 50 առ հարիւր մուէները:

Ընտրութիւններէն մէկ օր առաջ Տէր Պետրոսեան յայտարարեց իր յաղթանակը, իսկ Մանուկեան եւս յայտնեց, թէ հիմնն է յաղթականը: «Յաղթանակը ձեռք ձգած են առաջին փուլին, հակառակ համատարած գեղծարարութեան: Պիտի չարաշնին ունենայ կեղծ նախագահ մը. վստահաբար ժողովուրդը պիտի պաշտպանէ իր ընտրութիւնը», ըսաւ Մանուկեան:

Եթէ թեկնածուներէն ոչ մէկը մուէներու անհրաժեշտ մեծամասնութիւնը չբերէ, գլխաւոր երկու թեկնածուները մրցակցութիւնը պիտի կրկնեն երկու շաբաթ առաջ:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԱԽԱԳԱՀԸ ԿԸ ՀՐԱՀԱՆԳԷ ԲԱՆԱԿԻՆ՝ ՁՍՊԵԼ ՅԵՏ ՔՈՒԷԱՐԿՈՒԹԵԱՆ ԲԱԽՈՒՄՆԵՐԸ

«Տի Եկոնոմիսթ»ի թղթակիցները կը տեղեկագրեն Լեւոն Տէր Պետրոսեանի հրահանգով բանակին բիրտ միջամտութիւնը՝ գրուելու ցուցարարները եւ պարտադրելու լարուած հանգարտութիւն մը Երեւանի փողոցներուն մէջ: Անոնք վեր կ'առնեն ժողովրդային յուսախաբութիւնը հանդէպ Տէր Պետրոսեան նախագահէն եւ բնութեանց ընթացքին նկատուած խարդախութիւնները:

Հայաստանի նախագահ Լեւոն Տէր Պետրոսեան մայրաքաղաք Երեւան բերաւ բանակը նըզմելու համար հաղթական ընդդիմութիւնը, ոստիկանութեան հետ բախումներէ հեռու:

Բռնահարուածը կը հետեւէր ոստիկանութեան եւ ցուցարարներու միջեւ բախումներուն, որոնք Լ. Տէր Պետրոսեանը կ'ամբաստանեն նախագահական ընտրութիւնները գեղծելու յանցանքով: Լ. Տէր Պետրոսեանի խորհրդականներէն մէկը յայտնեց, թէ գիւղեր մը եւ ցուցարար մը սպանուած են, եւ բազմաթիւ ուրիշներ՝ վիրաւորուած:

Ընտրութեանց արդիւնքները եկան հետեւեալ ձեւով. Լ. Տէր Պետրոսեան՝ 52.09 առ հարիւր, Վազգէն Մանուկեան՝ 41.07 առ հարիւր: Միջազգային դիտորդները յայտնեցին, թէ խախտումներ տեղի ունեցած են, սակայն չուզեցին մուէարկութիւնը անարդար որակել:

Այս արդիւնքով Տէր Պետրոսեան խուսափած կ'ըլլայ ընտրութեանց երկրորդ փուլէն, տրուած ըլլալով, որ ան շահած է մուէներուն աւելի քան 20 առ հարիւրը:

Օտար դէսքեր յայտնեցին, թէ նկատած են լուրջ գեղծարարութեան դէպքեր իշխանութեան կողմէ, ներառեալ մուէաթերթիկի գողութիւն եւ գինուորականներու մուէի օգտագործում: Բազմաթիւ դիտորդներ կ'ըսեն, թէ գեղծարարութիւնը կ'իյնայ նախագահին ձեռք ձգած մուէներու առաւելութեան (25 հազար մուէ) մէջ:

Ներքին գործոց նախարարութեան մէկ բանբերը ըսաւ, թէ ընդդիմադիր վեց երեսփոխաններ ձերբակալուած են խորհրդարանին կողմէ, անձեռնմխելիութենէ զրկուելէ յետոյ: Նոյնը բռնուեցին հարուածներ ստացան ոստիկանական խորհրդարանական ներու կողմէ: Մանուկեան, նախկին վարչապետ, խորհրդարանին մէջ չէր, ոչ ալ յայտնի էր անոր բնակարանը:

Երկրին դատախազը խորհրդարանականներուն ամբաստանեց պետական յեղաշրջում կազմակերպելու եւ իշխանութեան բռնի ձեւով տիրանալու փորձ կատարած ըլլալու յանցանքներով:

Տէր Պետրոսեան արգիլեց ցոյցերը եւ խոստացաւ պատժել գրգռիչները:

Կը սպասուէր, որ Տէր Պետրոսեան շահի ընտրութիւնները, սակայն Մանուկեան բուռն պայքար մղեց, երբ կարգ մը ընդդիմադիր խմբակներու թեկնածուներ հաշուեցան ընտրապայքարէն եւ գօրակցութիւն յայտնեցին իրեն:

Ժողովուրդը ցնցուած կը թուէր յիշեալ զարգացումներէն եւ յուսախաբ՝ Տէր Պետրոսեանէն, որ օր մը անատարելի դեկավարն էր կովկասեան այս փոքրիկ պետութեան:

«Այլեւս երբեմ պիտի չվստահիմ իրեն», կ'ըսէ միջին տարիքի կին մը, որ 1991ին նախագահին մուէարկած էր: Տեղեկագրուեցաւ, թէ 59 հոգի վիրաւորուած է անցեալ Շաբաթի օր, երբ ապահովութեան ուժեր արցունքաբեր կազերով եւ ջուրով փորձեցին եւ մղել խորհրդարանը ներխուժողները: Հետագային երացանգութիւն լսուեցաւ, երբ ապահովութեան ուժեր կրակ բացին: Իշխանութիւնները յայտնեցին, թէ անոնք օդին մէջ կրակած են. մինչդեռ ընդդիմադիրները ըսին, թէ կրակը բացուած է ժողովուրդին վրայ եւ՝ սպանուած ցուցարար մը: Կառավարական պաշտօնատարներ յայտնեցին, թէ 19 հոգի կը մնան բժշկական խնամքի տակ:

Ներքին գործոց նախարար Վանիօ Սիրադեղեան ցոյցերը կը կոչէ «պետական յեղաշրջումի փորձ»:

... Լ. Տէր Պետրոսեան կը քուէարկեն

Ցոյցերու կոչ ընող Մանուկեան օփերայի հրապարակ հաւաքուած բազմութեան յայտարարեց. «1988էն ի վեր կը պայքարինք ժողովրդավարութեան համար եւ պիտի շարունակենք պայքարիլ. ինչ որ կ'ուզեմ, մուէներու արդար հաշուարկումն է»:

Իրանի եւ Թուրքիոյ սահմաններուն միջեւ 3.3 միլիոն բնակչութեամբ այս հանրապետութեան մէջ ընկզմումը ծայր տուաւ կառավարութեան կողմէ նախագահական ընտրութեանց նախնական արդիւնքներու յայտարարութենէն անմիջապէս եւ:

Յաջորդող օրերուն զօրքն ու գրահապատները լարուած անդորրութիւն մը պարտադրած էին Երեւանի փողոցներուն մէջ, երբ կառավարութիւնը հրահանգած էր ձերբակալել հակակառավարական ցոյցերու հետ առնչուող ընդդիմադիր դեկավարները: Երկու անկախ ձայնասփիւռի կայաններ լռած կը մնան:

Արուեստի Աշխարհէն

ՎԵՆԵՏԻԿԻ ՎԵՐԵՒ ԱՇՏԱՐԱԿՈՒՈՂ «ԱՇՏԱՆԱԿՆԵՐ»

ԱՊԱԿԵԳՈՐԾ ԱՐՈՒԵՍՏԱԳԷՏ ՏԷՅԼ ՉԻՀՈՒԼԻ ԱՊԱԿԻԻ ԾՈՎԾՈՎԱՓԱՅԼ ԵՐԱՆԵԳՆԵՐՈՎ ԿԸ ՅԱՐԳԱՐԷ ՎԵՆԵՏԻԿԸ

Աշխարհի ամէնէն բարձրաթռիչ, բիզուն եւ սուղ ապակեգործ արուեստագէտը՝ Տէյլ Չիհուլի անցեալ Սեպտեմբերի սկիզբը վերադարձաւ Վենետիկ՝ մասնակցելու համար Վենետիկի ապակիի առաջին *պիէնն-ալէին* (երկու տարին անգամ մը կայացող միջազգային ցուցահանդէս), որուն բացումը տեղի ունեցաւ 12 Սեպտեմբերին: 54 տարեկան արուեստագէտը այս ցուցահանդէսին կը մասնակցի ցարդ իրագործած իր մեծագոյն ծրագիրով՝ ապակեայ վիթխարի 15 քանդակներով, զոր կը կոչէ «աշտանակներ»: Ամէն քանի 1 տոն ծանրութեամբ «աշտանակները» այժմ կախուած են Վենետիկի ջրանցքներուն եւ պարտէզներուն վերեւ:

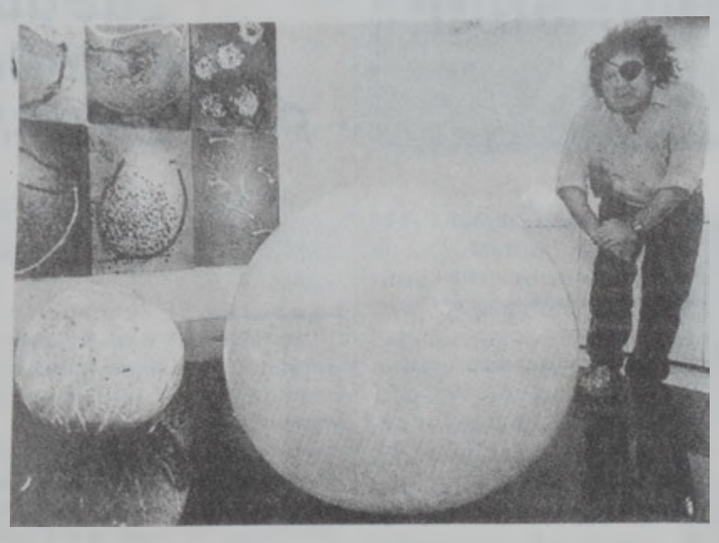

Չիհուլի Վենետիկի մէջ. «Տարիներէ ի վեր կ'երազէի այս ծրագիրը իրագործել»:

Միակաւոր եւ գանգրահեր այս աշխատասէր արուեստագէտը ամէն քանի 1 միլիոն տոլար ծախսած է Վենետիկի իր ծրագիրին համար, որ կը կրէ «Չիհուլի Վենետիկի Վերեւ» բնդհանուր վերնագիրը եւ «աշտանակներուն» կողմին ճանապարհ կը պարփակէ ապակեայ փոր գործեր: Ծրագիրին իրագործումը կատարուած է 3 երկիրներու մէջ, շուրջ 300 արհեստաւորներու օգնութեամբ: Անոր համար ծախսուած գումարը մեծագոյնն է, որ ցարդ յատկացուած է արուեստի յատուկ ծրագիրի մը: Անցեալ տարի իմացատաշտ (*ֆոնսիֆչուրի*) արուեստագէտ Քրիսթօ հատուցարար նոյնքան չծախսեց Գերմանիոյ Ռայխսթակը կտորով պատելու համար:

Մինչ Չիհուլի ճախապէս ապակեայ հսկայական քանդակներ գետեղած է ճաշարաններու, բանգարաններու, ցուցադրասրահներու, նոյնիսկ ճաւերու մէջ, սակայն ան կը խոստովանի, թէ ցարդ Վենետիկի ծրագիրին նման դժուար իրագործում մը չէ կատարած: «Իտալիան դժուար երկիր մըն է սկսելու համար, իսկ Վենետիկը բազմաթիւ քաղաքներէ ամենադժուարն է», կը բացատրէ ան:

Չիհուլի օգնականները ձեւացած են չորս ոտքով յատուկ շրջանակներ՝ 5 մեթր բարձրութեամբ «աշտանակները» կախելու համար, առանց վնասելու Վենետիկի պատմական շէնքերուն: Անոնք նաեւ դիմած են Պոլիսի օդանաւեր արտադրող բնկերութեան նարտարագէտներուն խորհուրդին՝ ծովածիններ հեղ ջրանցքներուն մէջ փչող հովերուն հատանական վտանգը դիմագրաւելու համար:

Արուեստագէտը իրենին անվերջ բանակցութիւններ վարած է Վենետիկի իշխանութիւններուն հետ՝ արտօնութիւն ձեռք ձգելու համար, որպէսզի իր վիթխարի գործերը գետեղէ ծովածիններ ջրանցքներուն վերեւ եւ շրեղ պարտէզներուն, շրջափակներուն ու պարտէզներուն մէջ:

Ամէն փոր գործեր այժմ «նետուած» են կամուրջներէ եւ կը ծփան շրջանցքներու վրայ՝ իրրեւ յարգանքի արտայայտութիւն Վենետիկի հնամեայ ապակեգործական կեդրոնին, որուն սիրաբարուած է Չիհուլի, երբ 1960ական տարիներուն իրրեւ անվճար օգնական՝ ապակեգործութեան արհեստը սորված է Վենետիկի հռչակաւոր Մուրանօ կղզիին Վենինի ապակեգործարանին մէջ: Հոն ամբարած մէկ տարուան փորձառութիւնը փոխած է անոր ապարէզին ուղին:

Տուն վերադարձած ըլլալու հոգեվիճակ մը ապրելով՝ Չիհուլի կ'ըսէ. «*30 տարի եմ Վենետիկ վերադարձս տեսակ մը ամբողջական շրջադարձ է: Վենետիկը նախասիրած քաղաքս է՝ աշխարհի քաղաքներուն կէսին շարքին: Տարիներէ ի վեր կ'երազէի այս ծրագիրս իրականացնելու եւ կը կարծեմ, թէ «աշտանակները» տեսակ մը գագաթնակէտն են իմ յին աշխատանքի ամբողջ գաղափարին*»:

ԿԱԽԱՐԳԱԿԱՆ ԳԱԳՏՆԻՔԸ

Չիհուլի հոլած ապակիով աշխատելու խորհրդաւոր արուեստը առաջին անգամ սորված է Վենետիկի մէջ: «*Երբ Վենետիկ եկայ, Միացեալ Նահանգներու բոլոր ապակեգործները առանձին կ'աշխատէին: Հոս անդրադարձայ, որ երէ տասը հոգի հաշուող խումբի մը հետ աշխատէիր, կրնայիր իրագործել բաներ, զորս առանձին անկարելի պիտի ըլլար*», կը վերյիշէ արուեստագէտը:

Միացեալ Նահանգներ վերադառնալէն հետ, 1969ին, Չիհուլի դասաւանդած է Ռոտ Այլընտի ձեւազծումի դպրոցին մէջ եւ իր աշակերտներուն հետ գործած է, իբրեւ խումբ: Այնուհետեւ ան միշտ աշխատած է խմբային դրութեամբ, մինչեւ որ կազմած է հսկայական խումբ մը, որ կը ներառէ Ամերիկայի եւ Եւրոպայի յառաջդիմ ապակեգործները: Այլ խօսքով, Չիհուլի կրնայ իրագործել, ինչ որ կը յղանայ՝ իր ուզած խմբային դասաւորումով:

Սիէթլի մէջ Չիհուլի 1971ին հիմնած է ապակեգործութեան Փիլչուք դպրոցը, որ շրջանը դարձուցած է ապակիի արուեստի միջազգային կեդրոն մը: Սակայն խմբային աշխատանքի կախարդական գաղափարը վայրկենական յաջողութիւն չէ պարգեւած Չիհուլիի: Ան մինչեւ 1976 որեւէ գործ չէ ծախած, հակառակ որ 15 տարի աշխատած էր այդ ասպարէզին մէջ: 1976ին ան կորսնցուցած է իր աչքը՝ ինքնաշարժի արկածի մը պատճառով: Այնուհետեւ անձամբ որեւէ գործ չէ աշխատած: Փոխարէնը կազմած է 80 արուեստագէտներէ եւ արհեստաւորներէ բաղկացած խումբ մը, որոնք շաբաթը 7 օր կ'աշխատին իր «արուեստանոցին» մէջ, որ պարզապէս նաւաշինութեան նախկին գործարան մըն է Սիէթլի մէջ:

ԱՐՈՒԵՍՏԻ ՈՒԳԻՆ

Երբ 1980ին սկսեալ Չիհուլիի վանատան գործերուն եկամուտը սկսած է գերազանցել անոր դասաւորի ամսավճարը, ան որոշած է ամբողջութեամբ նուիրուիլ ապակեգործութեան արուեստին: Շուտով աշխարհի ամէնէն մակարդակաւոր բանգարանները՝ ներառեալ՝ Փարիզի Լուվրը եւ Նիւ Եորքի Մեթրոփոլիթընը, անոր գործերէն նմոյշներ գնած են: Դրեթէ ամէն ամիս անոր գործերուն մէկ ցուցահանդէսը տեղի կ'ունենայ աշխարհահռչակ բանգարանի մը կամ ցուցադրասրահի մը մէջ: Յատուկ խմբակ մը կ'աշխատի միայն նման ցուցահանդէսներ ձեւազծելու եւ ցուցադրութիւնի գործերը գետեղելու համար: Չիհուլիի գործերուն ներկայ գինը կը տարուբերի 3 հազար տոլարէն 300 հազար տոլարի միջեւ: Առաջինը ապակիէ փոքր «սափոր» մը գինը կրնայ իյլալ, իսկ երկրորդը՝ աշտանակի մը, կամ՝ առաստաղէն կախ բանդակի մը:

Տէյլ Չիհուլի ծնած է 1941ին, Ուաշինկթընի Թաքոմա շրջանը, շուէտացի եւ չինական ծնողքէ: Կարճահասակ, լեցուն եւ կենսուրախ մարդ մը, գանգուր եւ սրնագոյն մազի խուրձերով եւ մէկ աչքը ծածկող սեւ ապակիով, ինչ որ անոր կու տայ ծովահէնի կամ դիցաբանական սատանայական կերպարի մը երեւոյթը, ուրեմն եւս շեշտաւորուած՝ ինչ մը խենթ էրֆիջով:

Սակայն ոչ ոք փոքրութեան յանցանք կրնայ գտնել անոր մօտ: Արդարեւ, ապակի փչելու արուեստը, յայտնաբերելէն ի վեր Չիհուլի սատարած է գայն դէպի արդի արուեստի աշխարհը բարձրացնելու մէջ՝ ապակեգործ խմբակներու հետ իրագործելով հսկայական, ծփուն, պնակներու նման գործեր եւ ապակեայ անհեթեթ բանդակներ: Ան կ'արհամարհէ իր արուեստը բնութագրողները, որոնք գայն կ'ամբաստանեն իներգիէ ծանուցելու մեղքին համար: Ան կ'ըսէ. «*Մէկ բնութագրողի դիմաց հատանարար կան տասը ուրիշներ, որոնք պիտի ըսէին, թէ ինչ որ Չիհուլի իրագործած է, իսկապէս սատարած է մնացեալ ապակեգործ վարպետներուն*»:

Ընդմիշտ անհանդարտ եւ եռացող այս արուեստագէտը յանախ կը փոխէ իր արուեստին ձեւն ու ուղղութիւնը: Կանուխ շրջանի գործեր կը կրեն տարբեր բնաբաններ, ինչպէս՝ ռոմոֆոնով «Վենետիկցիներ»ը, տարաշխարհիկ եւ ծաղկաւոր ոճով «Պարսիկներ»ը, եւ խեցիներու նման «Ծովային Ձեւեր»ը: Ան նաեւ ունի ապակեայ հսկայական գլուխներու շարք մը, զոր կը կոչէ «Ծփացողներ»:

Չիհուլի գործերուն հատարակաց երեւոյթը շլացնող գոյներն են. լոլիկի կարմիրի նման երանգներ, կիտրոնի կանաչներ, հարուստ ծիրանիներ եւ լեղակի կապոյտներ: «*Չեմ հասկնար, երբ մարդիկ կ'ըսեն, թէ չեն սիրեր յատուկ գոյն մը: Ինչպէ՞ս կարելի է չսիրել գոյն մը*», կ'ըսէ ան զայրացկոտ:

Չիհուլի իր առաջին «աշտանակը» շինած է 1992ին ... գայն կը համարէ պատահական յաջողութիւն մը: Սիէթլի արուեստի թանգարանին համար շինուած այս գործին վրայ աշխատած են ապակեգործներու երկու խմբակներ եւ մանի մը օրուան մէջ փչած ու միացուցած են ապակիի 500 կտորներ: «*Աշտանակը դեղին էր, 4 մեթր բարձրութիւն ունէր եւ շուրջ 250 էլկ. կը կշռէր: Իմ կարծիքով, յաջողեցաւ ամէնէն աւելի իր գոյնին գանգուածային ազդեցութեան պատճառով*», կը բացատրէ Չիհուլի:

Այնուհետեւ այս արուեստագէտը շարունակած է «աշտանակներ» շինել, սակայն ոչ ոք գնած է անոնցմէ որեւէ մէկը: «*Զէի կրնար հասկնալ պատճառը, որովհետեւ իրականութեան մէջ հրաշալի էր անոնց տեսքը հսկայական տարածութիւններու մէջ: Բայց, ինչպէս գիտէ՛ք, արուեստագէտ մը երբ խանդավառուի բանով մը, խորին մէջ չի մտահոգուիր մարդոց կարծիքով: Ի վերջոյ սկսայ մտածել, թէ արդեօք որքա՞ն ժամանակ պիտի դիմանայի «աշտանակներ» շինելով, որովհետեւ արդէն հարիւր հազարաւոր տոլար ծախսած էի անոնց համար: Սակայն բարեբախտաբար «անէծքը» վերցուեցաւ, եւ յանկարծ մարդիկ սկսան գնել զանոնք*», կը պատմէ ան:

ՎԵՆԵՏԻԿԻ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆԸ

«Չիհուլի Վենետիկի վերեւ» վերնագրով ապակեայ աշտանակներուն բաղկացուցիչ մասերը մէկ տարի է ի վեր կը պատրաստուէին գանազան երկիրներու մէջ, Չիհուլիի գործակիցներէն եւ տեղացի վարպետներէ կազմուած աշխատանքային խմբակներու կողմէ: Առաջին հանգրուանը Ֆիլատելֆիայի մէջ էր, ուր Հելսինքիէն դուրս գանուող փոքր ապակեգործարանի մը մէջ 7 օրուան ընթացքին շինուած են շուրջ 2000 ապակեայ կտորներ, որոնց համադրումով ստեղծուած աշտանակները կախուած են գիւղատանին ծառերէն եւ կամուրջէն: Անոնց փոխադրութիւնը կատարուած է տեղւոյն գետին վրայ ծփացնելով. գիւղացիներ բիւրաւորով հաւաքած են գանոնք:

Ապա Չիհուլիի «կրկէսը» հասած է Հարաւային Իրլանդայի Ուորրֆորա բիւրեղի գործարանը, ուր իրլանդացի վարպետներու փչած ապակիի կտորները կախուած են Լիսեմորի դղեակէն: Երրորդ կայարանը եղած է Մեխիքոն: Իսկ վերջնական կտորները պատրաստուած են Մուրանոյի մէջ, Չիհուլիի Վենետիկցի հին բարեկամներուն եւ գործակիցներուն հետ:

Վենետիկը հարիւրաւոր տարիներէ ի վեր ապակեգործութեան հռչակաւոր կեդրոն մըն է: Չիհուլի կը գիտակցի, որ իր անիշխանական ծրագիրին իրագործումը կրնայ ջղագրգռել ջրանցքներու բաղաքին վարպետները եւ կ'ըսէ. «*Կենք ապրիմ, որ երբ ապակիով շինուած մեծ գործ մը կը ներկայացնես, միայն բարենպաստ ազդեցութիւն կրնայ ունենալ Վենետիկի ապակիի պատկերին վրայ: Կենք ապրիմ, որ Վենետիկցիք հաւանաբար պիտի անդրադառնան ատոր*»:

Ապակի փչելը բոլոր արուեստներէն եւ արհեստներէն ամէնէն գաղտնին է: Չիհուլի կը ձգտի վար առնել գաղտնապահութեան բողը. «Եւ ո՞ւր աւելի յարմար է, քան՝ Վենետիկը, ամէնէն գաղտնապահ վայրը: Եկէ՛ք դիմագրաւենք. այս կեցուածքը իրականութեան մէջ այլեւս ոչ ոքի համար օգտաւէտ է, որովհետեւ բոլոր գաղտնիքները արդէն դուրս եկած են», կ'ըսէ ան:

Համադրեց՝ Լ. ԿԻՒԼՈՅԵԱՆ - ՍՐԱՊԵԱՆ

Շարժապատկեր

ԹՐԱՒՈԼԹԱ՝ ԲԱԶՄԱԶԲԱՂ ԴԵՐԱՍԱՆԸ

«Սաթրրտէյ Նայթ Ֆիվըր»ի ճկուն պարող երիտասարդը ահա 20 տարի ետք շատ աւելի լրջացած է եւ դժուար դերեր մեծ յաջողութեամբ կը կատարէ:

Երկու տարի առաջ, «Փալփ Ֆիքշընի» (Ռուինը եւ Թարանթինոյ) ժապաւէնը առիթ տուաւ Թրաւոլթայի, որպէսզի մեծ դուռէն վերադառնայ արուեստի աշխարհը:

Տպաւորիչ աչքերով փնտռուած դերասան մըն է ան: Վերջին տարիներուն միշտ բագմագրաղ, ան բագմաթիւ ժապաւէններու մէջ դեր ստանձնած է:

Ան դեր ստանձնած է Ճոն Թրրրլթաուլթի «Ֆենոմենոն» ժապաւէնին մէջ. Ֆուէսթ Ուիթեքրրի եւ Ռոպերթ Տիւվալի կողքին: «Իսնիփենարես Տէյ»ին օրը սկսաւ ցուցադրուիլ այս ժապաւէնը, որ աւելի քան 100 միլիոն տոլարի եկամուտ մը արձանագրեց Միացեալ Նահանգներու մէջ:

Գիրքեր կարդացող, գարմանալի գաղափարներու տէր անձի մը տիպարը կը մարմնաւորէ Թրաւոլթա այս ժապաւէնին մէջ:

Անցեալ Յունիսին, ան աւարտեց նաեւ «Մայրը» ժապաւէնին պատրաստութիւնը Էնտի Մաքտաուլգի եւ Ուիլիըմ Հըրթի դերասանութեամբ:

Թրաւոլթա սկսած է խնդրայարոյց դառնալ: Ան յաճախ կը վիճի իր շուրջինններուն հետ: Ան մերժեց դեր ստանձնել «Լէյտի Թէյլոր էնտ էյս» ժապաւէնին մէջ, Շէրոն Սթոնի կողքին: Ան պիտի ըլլար օդանաւորդ մը, որ պիտի սիրահարուէր Սթոնի տիպարին:

Թրաւոլթա եւ Տիւվալ՝ «Ֆենոմէն» ժապաւէնին մէջ:

Շատ աւելի բուռն էր անոր վէճը՝ ծանօթ բեմադրիչ Ռոման Փոլանսքիի հետ, այնքան մը, որ ան պատճառ դարձաւ «Ֆէյպրլ» ժապաւէնին ընդհատման: Թրաւոլթայի հրաժարումէն «ներշնչուած», Իգապէյ Աճանի եւս չուզեց դեր ստանձնել:

«Չեմ ուզեր, որ դերասանը վերածեն հրահանգներու ենթարկուող գինուորի մը: Մենք այ մեր կարծիքը ունինք ժապաւէնի մը պատրաստութեան մէջ: Այս պատճառով վէճ ունեցայ Փոլանսքիի հետեւի վերջոյ որոշեցի հրաժարիլ», ըսաւ Թրաւոլթա:

Ան առաջին անգամ վէճ ունեցած էր 80ականներուն, բեմադրիչ Փոլ Շրատրրի հետ, որ «Ամերիքըն Ճիկրլօ»ի դերը վստահած էր իրեն: Ի վերջոյ, Ռիչրրտ Կիր մարմնաւորեց այդ տիպարը:

Հակառակ աշխատանքը սիրելուն, Թրաւոլթա չի փափաքիր բեմադրիչ դառնալ: «Մայրս բեմադրիչ էր եւ 24 ժամ կ'աշխատէր: Ես հանգիստը սիրող մէկն եմ: Չեմ ուզեր յոգնիլ», կ'ըսէ Թրաւոլթա:

Ե. Ա.

ԵՐԿՈՒ ԺԱՊԱՒԷՆՆԵՐ ՇԱՀԵՑԱՆ ՍԱՆ ՍԵՊԱՍԹԻԱՆԻ ՓԱՌԱՏՕՆԻ ԱՌԱՋՆՈՒԹԻՒՆԸ

Անցեալ Շաբաթ օր վերջ գտաւ Եւրոպայի Ֆանթէ Ձէք Նիքըլսքն: Ընտանիքի մը հարցերը կը ներկայացուին բաւական բիրտ պատկերներով:

Իսկ լաւագոյն դերասանուհիի մրցանակը շահեցաւ արժանթիցի Նորմա Ալեսանտրօ, «Սոլ Տը թոնօ» (Աշնանային Արեւ) ժապաւէնին մէջ իր դերին համար:

Իւրայատուկ է այս ժապաւէնին նիւթը անիկա կը ներկայացնէ սիրային պատմութիւն մը՝ երկու տարեցներու միջեւ:

ՇԱԲԹՈՒԱՆ ԺԱՊԱՒԷՆՆԵՐԸ

◆ *«ԻՆՏԻՓԵՆՏԸՆՍ ՏԷՅ»* (*Լուսիս, Ամփիր* եւ *Լլիթ*).- Միացեալ Նահանգներու անկախութեան տօնի նախօրեակին, արտերկրացիներ կը յարձակին աշխարհին վրայ: Արդեօք ի՞նչ պիտի պատահի: Բնականաբար հոլիվուտեան պատրաստութիւն մըն է: Ուրեմն... Միացեալ Նահանգներ պիտի փրկեն աշխարհը...

◆ *«ՆԱՍԸՐ 1956»* (*Լա Սիթէ*).- Եգիպտոսի նախկին նախագահին կեանքն է, որ կը նկարագրուի, յատկապէս Սուէզի ջրանցքին պետականացման օրերուն: Դերասանութեամբ՝ Ահմէտ Զեքիի:

◆ *«ՖԼԻՓԸՐ»* (*Փլանէթ*).- Անգամ մը եւս խելացի թլփին մը իր վրայ կը կեդրոնացնէ բոլորին ուշադրութիւնը: Բեմադրութիւն՝ Էլլըն Շափիրայի:

◆ *«ԱՅ ՖՈՐ ԷՆ ԱՅ»* (*Փլանէթ Բասլիք* եւ *Փլանէթ Զուզ*).- Մոն Շլեսինճրի վերջին գործը: Իր աղջկան մահուան լուրը ստանալով, մայր մը (Սէլի Ֆիլտ) կ□ուզէ վրէժ լուծել:

◆ *«ՊԷՔՊԻԹ»* (*Սաժէս* եւ *Ամպասատ*).- Նախքան *«Պիթըլզ»* խումբին ծնունդը, վաթսունականներու սկիզբը, Մոն Լենոն Համպուրկի մէջ: Հետաքրքրական ժապաւէն մը, երաժշտութեամբ հարուստ: Բեմադրութիւն՝ Իան Սոֆթլիի:

◆ *«ՊԱՐՊ - ՈՒԱՅՐ»* (*Սաժէս* եւ *Ամպասատ*).- Տէյվիտ Հոկնը կը փորձէ ճամբորդել ժամանակի մէջ եւ կ'երեւակայէ թէ ինչպիսի կացութիւն կրնայ ստեղծուիլ 2017ին, եթէ այսօրուան տրամաբանութեամբ եւ արկածախնդրական ժապաւէն մը պատրաստուի:

◆ *«ՍԱՊՐԻՆԱ»* (*Փլանէթ - Բասլիք* եւ *Զուզ*).- Հին ժապաւէնի մը վերարտադրութիւնը: Սիրային ժապաւէն մը:

◆ *«Է ԿՈՒՔԻ ՄՈՒՎԻ»* (*Ամպասատ* եւ *Վանտոմ*).- Տիզնիի աշխարհէն արտադրութիւն մը:

◆ *«ՏԸ 101 ՏԱԼԱՄԱԹԻԸՆԶ»* (*Փրեզիտանս*).- Նոյնպէս Տիզնիի հրաշալիքներէն:

◆ *«ՍՓԱՅՀԱՐՏ»* (*Համրա, Լուսիս, Լլիթ* եւ *Վանտոմ*).- Մէյմս Պոնտը կապկող եւ ծիծաղելի ըլլալու փորձ կատարող ժապաւէն մը:

◆ *«ՏԻԱՊՈԼԻՔ»* (*Ամպասատ* եւ *Սաժէս*).- Ֆրանսացի Հանրի Բլուզոյի մէկ գլուխ-գործոցը, որ վերջերս վերարտադրուեցաւ Հոլիվուտի մէջ: Շէրրն Սթոն եւ յատկապէս Իզապէլ Անճանի ձախողած են: Դեր ստանձնած է նաեւ Զազ Փալմինթիերի:

◆ *«ՇՕԿԸՐԼԶ»* (*Լուսիս* եւ *Բոլիզէ*).- Փօլ Վերհոէվընն կը ներկայացնէ Լաս Վեկասը: Նիւթը բախտախաղ չէ, այլ՝ բեմին վրայ պարող աղջիկներ:

◆ *«ՆԻՔ ԱՖ ԹԱՅՄ»* (*Փլանէթ*).- Առեւանգումի դէպք մը, որ կրնայ մէկուկէս ժամ շնչասպառ ընել հանդիսատեսը: Դերակատար՝ Բրիսթաֆըր Լոքը:

Մարզական Մարզական

Հ. Մ. Ը. Մ.ԱԿԱՆ ՄԱՐԶԻԿՆԵՐ ԼԱԹԱՔԻՈՅ ՄԻՋ _ ԱՐԱԲԱԿԱՆ ՄՐՑՈՒՄՆԵՐՈՒՆ

Լաթաքիոյ մարզադաշտին վրայ ձախէն աջ՝ Մարի -Զապէլ Մարգարեան, Հուրի Մարգարեան, Մարիա Գէորգեան

12էն 16 Սեպտեմբերին տեղի ունեցան միջ - արաբական արլերիզմի մրցումները, 19 տարեկանէն վար մարզիկներուն:

Լիբանանի կազմէն երեք Հ.Մ.Ը.Մ.ական քոյրեր իրենց մասնակցութիւնը բերին այս մրցումներուն: Քոյրեր Մարի - Զապէլ Մարգարեան, Հուրի Մարգարեան եւ Մարիա Գէորգեան մասնակցեցան տարբեր մարզախաղերու:

Քոյր Մարի - Զապէլ մասնակցեցաւ սկաւառակ եւ գունդ արձակելու մրցումներուն, իսկ Հուրի 1 քայլ ոստումի եւ դրօշարձակի մրցումներուն: Քոյր Մարիա Գէորգեան սկաւառակ եւ նիզակ արձակելու մրցումներուն մասնակցեցաւ:

Խումբին թեքնիք պատասխանատուն էր Լիբանանի ֆեդերասիոնի ներկայացուցիչ եղբ. Վարուժ Գէորգեան, իսկ օգնական մարմնին մէջ էր քոյր Մալրի Ասպուրեան:

Մրցումները տեղի ունեցան Լաթաքիոյ մարզական աւանին մէջ, ուր 10 տարի առաջ տեղի ունեցած էին Միջերկրականեան Խաղերը:

ՀԱՍԻԼԸՐՏ ԳԱՐԱԿԷՕՂԵԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ

ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ԿԵԴՐՈՆԻ ԴԱՍԸՆԹԱՑՔՆԵՐ

Գարակէօզեան Հաստատութեան Ընկերային Կեդրոնը, Պուրճ Համուտ, հաստատած է հետեւեալ դասընթացքները, որոնց աւարտին կը տրուի համապատասխան վկայագիր յատուկ հանդիսութեան մը ընթացքին:

1996-1997 տարեշրջանի դասընթացքները վերամշակուած են արդի կարիքներու լոյսին տակ եւ տարբեր մասնագէտներու գործակցութիւնը ապահովուած է:

ԱՂՋԿԱՆՑ ԲԱԺԻՆ

Երեք տարուան ծրագիր մը՝ 13 տարեկանէն վեր աղջիկներու համար: Երկուշաբթի, Երեքշաբթի, Հինգշաբթի եւ Ուրբաթ, կէսօրէ ետք ժամը 1էն 4:

- *Տնային Առողջապահութիւն*
- *Անհատական Առողջապահութիւն*
- *Մանկատածութիւն*
- *Տան մէջ հիւանդ խնամել*
- *Առտնին տնտեսութիւն*
- *Հայերէն. Արաբերէն. Անգլերէն. Ֆրանսերէն*
- *Թուաբանութիւն. ձեռագործ*
- *Ազգային եւ ժողովրդական պար*

ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

Դասընթացքներ աշխատող պատանիներու եւ երիտասարդ-երիտասարդուհիներու համար, Երկուշաբթի, Չորեքշաբթի եւ Ուրբաթ օրերը, ժամը 6էն 7:

- *Անգլերէն եւ Արաբերէն*
- *Զբօսանք եւ խաղեր*

ԿԱՐ ԵՒ ՁԵՒԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

Վեց ամսուան դասընթացք մը, 18 տարեկանէն վեր օրիորդներու եւ տիկիններու համար - Երկուշաբթիէն Ուրբաթ օրերը, վկայեալ ուսուցչուհիի առաջնորդութեամբ:

ՃԱՇԻ ԴԱՍԸՆԹԱՑՔ

Վեց ամսուան դասընթացք մը, շաբաթը մէկ օր, 18 տարեկանէն վեր տիկիններու եւ օրիորդներու համար, վարպետ իսհարարի առաջնորդութեամբ:

ԱՆՄԻՋԱԿԱՆ ՕԳՆՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆ

Անմիջական Օգնութեան պաշտօնական ծրագիր մը, 6 ամսուան տեւողութեամբ, 17 տարեկանէն վեր մանչ եւ աղջիկներու համար: Բժիշկներու ու մասնագէտներու առաջադրութեամբ եւ վկայեալ առաջնորդի ուղղութեամբ գործնական փորձեր, շաբաթը մէկ օր:

ՍԵՐԱՄԻՔ, ՄԵՏԱՔՍԻ ՈՒ ԱՊԱԿԻԻ ՎՐԱՅ ՆԿԱՐՉՈՒԹԻՒՆ. ՈՒԼՈՒՆՔԻ ԳՈՐԾ

Հինգ ամսուան դասընթացք ու վարժութիւն շաբաթը մէկ օր (3 ժամ) 8ուցադրութեան պատրաստութիւն:

ՄԵՔԵՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. ՁԵՌԱԳՈՐԾ

Պահանջքի համաձայն

ՀԱՅԵՐԷՆԻ ԴԱՍԸՆԹԱՑՔ

Հայերէն լեզուի մասնաւոր դասընթացք օտար դպրոց յաճախող աշակերտներու համար:

Օր եւ ժամ - Աշակերտներու յարմարութեան համաձայն:

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Արձանագրութեան համար դիմել Գարակէօզեան Կեդրոն - Նոր Մարաշ - ամէն օր կէսօրէ ետք ժամը 1էն 4, բացի Շաբաթ օրերէն:

ԼԱՏԻՆ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՖՈՒԹՊՈԼ

ՊՈՔԱ – ՌԻՎԸՐ 3 – 2

Պոքա Ժունիորզ - Ռիվըր Փլէյթ ճակատումը միշտ ալ իր վրայ կեդրոնացուցած է բոլորին ուշադրութիւնը, Արժանթինի ախոյեանութեան մրցումներուն:

Պուէնոս Այրէսի երկու «թշնամիներ»ը իրարու դէմ մրցեցան Պոքայի «Պոնպոնիերու» դաշտին վրայ: Պոքայի համակիրներուն կողքին էր Տիեկօ Մարատոնա: Պոքա 3 - 2 արդիւնքով յաղթական դուրս եկաւ: Յաղթանակի կոլը նշանակեց ուրուկուէյցի Ուկօ Կերայ յուսախար ընելով Ռիվըրի մարգիչ Ռամոն Տիասը:

Այս պարտութենէն ետք, Ռիվըր Բ. դիրքէն իջաւ երրորդ դիրքի, իսկ Պոքա բարձրացաւ վեցերորդ դիրքին:

Վելէս Սարսֆիլտ, անցեալ տարուան ախոյեանը, 3 - 1 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Պանֆիլտը: Սարսֆիլտի կոլերէն մէկը նշանակեց «յարձակող» բերդապահ Խոսէ Լուիս Զիլաւէրթ: Այս անգամ ան փենալթիով նշանակեց կոլը: Ասիկա Զիլաւէրթի եօթներորդ կոլն է այս եղանակին:

Առաջին դիրքը գրաւող Ինտեփենտիենթէ 1 - 0 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Ունիոնը, իսկ անծանօթ Լանուս գրաւեց երկրորդ դիրքը, յաղթելէ ետք Խիմնասիա Խուխույի (2 - 1):

Մրցումներուն թեքնիք արդիւնքներն են.

Պոքա Ժունիորզ - Ռիվըր Փլէյթ 3 - 2
Պեանֆիլտ - Վելէս Սարսֆիլտ 1 - 3
Տեփորթիւօ Էսփանիոլ - Ֆեռօ Քարիլ Օէսթէ 2 - 2
Քոլոն - Էսթուտիանթէս 3 - 2
Խիմնասիա Խուխույ - Լանուս 1 - 2
Հուրաքան - Նիւելզ Օլտ Պոյզ 1 - 1
Ռասինկ - Խիմնասիա Լա Փլաթա 0 - 1
Ռոսարիօ Սանթրալ - Սան Լորենսօ 1 - 2
Ունիոն - Ինտեփենտիենթէ 0 - 1

ԴԱՍԱՒՈՐՈՒՄ

	ԿԷՏ
1) Ինտեփենտիենթէ	16
2) Լանուս	14
3) Ռիվըր Փլէյթ	13
4) Վելէս Սարսֆիլտ	10
5) Քոլոն	10
.....	
18) Էսթուտիանթէս	3
19) Փլաթենսէ	2
20) Հուրաքան Քորիենթէս	2

ՊՐԱԶԻԼԻԱ

Յառաջապահ Թուլիս չորս կոլ նշանակեց եւ իր կագմը՝ Պոթաֆոկս 5 - 0 արդիւնքով ծանր պարտութեան մատնեց Պրականթինոն:

Անցեալ տարի իր կագմին հետ 50 կոլ նշանակած՝ Թուլիս վերջին չորս մրցումներուն կոլ չէր նշանակած: 25րդ վայրկեանին, խարելէ ետք երկու յետսապահներ, ան նշանակեց առաջին կոլը: Երկրորդը՝ փենալթիով, կիսախաղէն առաջ, իսկ մնացեալ երկուքը երեք վայրկեանի մէջ:

Երեք մարգիկներ կարմիր քարտ ստացան: Երկուքը՝ Պոթաֆոկոյէն՝ Մոյզրս եւ Ֆրանքա, իսկ երրորդը՝ Ռուպէնս Պրականթինոյէն:

Առաջին դիրքը գրաւող Փալմէյրաս դժուար յաղթանակ մը տարաւ Սան Փաուլոյի վրայ: Քոլոմպիացի միջպգգային յառաջապահ Ֆրետի Ռինքոն նշանակեց Փալմէյրասի առաջին կոլը: Վիքթոր Ուկօ Արիսթիուպալ նշանակեց հաւասարութեան կոլը, գեղեցիկ «մկրատային» հարուածով մը: Վերջին վայրկեանին, Ճայմինիա նշանակեց իր իններորդ եւ Փալմէյրասի յաղթանակի կոլը:

Հոս ալ կարմիր քարտ ստացողները բազմաթիւ էին, որոնց կարգին Աքսել եւ Ճայիր՝ Սան Փաուլոյէն, իսկ Ֆերնանտօ Տինիս եւ Փետրօ Օլուիս՝ Փալմէյրասէն:

Կարեւորագոյն մրցումներուն թեքնիք արդիւնքներն են.

Աթլեթիքօ Մինէյրօ - Պահիա 4 - 1
Պոթաֆոկօ - Պրականթինօ 5 - 0
Քորինթիպա - Ֆլումինենսէ 3 - 1
Քրիսիումա - Քրուսէյրօ 1 - 2
Կոյաս - Ֆլամենկօ 1 - 3
Կրեմիօ - Փորթուկեսա 1 - 0
Փալմէյրաս - Սան Փաուլօ 2 - 1
Փարանա - Աթլեթիքօ Փարանաենսէ 1 -4
Սանթոս - Ինթերնասիոնալ 1 - 2
Սփորթ Ռեսիֆէ - Կուարանի 1 - 0
Վասքօ Տը Կամա - Քորինթիանս 0 - 0
Վիթորիա - Եուվենթուտ 0 - 5

ԴԱՍԱՒՈՐՈՒՄ

	ԿԷՏ
1) Փալմէյրաս	26
2) Քրուսէյրօ	24
3) Կուարանի	23
4) Աթլեթիքօ Մինէյրօ	21
5) Սփորթ Ռեսիֆէ	20
.....	

ՊՐԱԶԻԼԻԱՅԻ ՄԱՐԶԻՉՆԵՐ ՊԱՇՏՕՆԱՆԿ Կ'ԸԼԼԱՆ

Վերջին շարաթներուն, Պրազիլիոյ մէջ հետզհետէ կը բարձրանայ թիւը այն մարզիչներուն, որոնք պաշտօնանկ կ'ըլլան կամ կը լքեն իրենց պաշտօնը:

Վերջին անրախտը Քորինթիանսի մարզիչ Վալտիր Էսփինոսան է, որ վճռ ունենալէ ետք իր պատասխանատուներուն հետ, նախընտրեց հեռանալ իր պաշտօնէն: Պարագան նոյնն էր Կոյասի մարզիչ Քապրալկինիոյի, որուն կագմը վատ արդիւնքներ կ'արձանագրէր:

Նելսինիս Պաթիսթա լքեց Ինթերնասիոնալը եւ միացաւ Քորինթիանսի: Ան չէր հանդուրժեր խումբին վիճակը:

Տարեշրջանի առաջին փոխարինուող մարզիչը Խոսէ Թոլեսս Փիգան էր, որ հարց ունենալով Կուարանիի պատասխանատուներուն հետ, ձգեց պաշտօնը:

Անոր յաջորդած էր Հերոն Ֆերէյրան (Քորինթիպա), որ փոխարինուեցաւ Փեփէով՝ Փելէի մէկ խմբակիցը՝ Սանթոսի մէջ:

Ժայիր Փերէյրա երբ ստորագրեց Պոթաֆակոյի տոմարներուն վրայ, ան հինգերորդ անգամ ըլլալով այդ պաշտօնը կը կատարէր այս մեծ կազմին հետ:

Ռիօ Տը Ժանէյրոյի Վասքօ Տը Կամա խումբին վիճակը աւելի հետաքրքրական է. չորս մարզիչներ՝ Փերէյրա, Սեպաստիան Լասարոնի, Նելսինիս Պաթիսթա եւ Ժոէլ Սանթանա յաջորդաբար կը փոխարինուին, բայց նոր մարզիչ մը չի գար: Քանի մը ամիս՝ մէկը, ապա տարի մը յաջորդը եւ այսպէս շարունակ:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԴԷՄ ՄՐՑՈՒՄԻՆ ՀԱՄԱՐ

ՖՈԿՑ ՆՈՐ ՄԱՐԶԻԿՆԵՐ ՆԿԱՏԻ Կ'ԱՌՆԷ

Մոնտիալի զտումի գծով մրցումի մը համար, Գերմանիա յառաջիկայ Չորեքշաբթի պիտի երթայ Երեւան: Անցեալ շաբաթ տիրող խառնաշփոթ կացութիւնը մտահոգած էր Գերմանիոյ ֆետերասիոնը:

Մարզիչ Պերթի Ֆոկց նկատի առած է քանի մը նոր եկ մարզիկներ, որոնց կարգին՝ յառաջապահ Բարսթըն Պետրոն (Համպուրկ), յետսապահներ՝ Շթեֆան Փասլաք (Մէօնշընկլատպախ) եւ Թոմաս Ծնայտրը (Շթութկարթ):

Ան 26 մարզիկներու ցանկ մը կազմած է եւ անոնցմէ պիտի ընտրէ 18ը:

Նորեկներուն կողքին կան «Եւրո 96»ի հերոսներէն՝ Տիթըր Այլց, Թոմաս Հեսլըր, Եիւրկըն Բլինսման եւ Լինտի Մէօլըր:

Նորեկներու ցանկին մէջ է նաեւ Միքայէլ Թարնաթ (Բարլսրուհէ) եւ Տարիուս Վոս (Պոխում), որոնք հաւանաբար այլ մրցումներու համար նկատի չառնուին:

Ֆոկցի կազմած խումբն է.

ԲԵՐԴԱՊԱՀՆԵՐ.- *Օլիվըր Քան (Պայէրն Միւնիխ), Անտրէաս Քէօփքէ (Մարսէյ), Օլիվըր Ռէք (Վ. Պրեմըն):*

ՅԵՏՍԱՊԱՀՆԵՐ.- *Մարքուս Պապլլ (Պայէրն), Եիւրկըն Քոլըր (Տորթմունտ), Շթեֆան Փասլաք (Մէօնշընկլատպախ), Շթեֆան Ռէօթըր (Տորթմունտ), Թոմաս Ծնայտրը (Շթութկարթ):*

ՄԻՋՆԱՊԱՀՆԵՐ.- *Մարիո Պասլըր (Պայէրն), Մարքօ Պոտը (Պրեմըն), Տիթըր Այլց (Պրեմըն), Թոմաս Հէսլըր (Բարլսրուհէ), Եէորկ Հայնրիշ (Տորթմունտ), Լինտի Մէօլըր (Տորթմունտ), Մեհմէթ Շոլ (Պայէրն), Թոմաս Շթրունց (Պայէրն), Միքայէլ Թարնաթ (Բարլսրուհէ), Ենս Թոտ (Պրեմըն), Տարիուս Վոս (Պրեմըն), Բրիսթիան Ցիկը (Պայէրն):*

ՅԱՌԱՋԱՊԱՀՆԵՐ.- *Բարսթըն Պէրոն (Համպուրկ), Օլիվըր Պիրհոֆ (Ուտիհեզէ), Ֆրետի Պոպիչ (Շթութկարթ), Հայկօ Հերլիշ (Տորթմունտ), Եիւրկըն Բլինսման (Պայէրն), Շթեֆան Բունց (Պիլիֆիլտ):*

Բրիսթիան Ցիկը եւ ...

Վեթերան Տիթըր Այլց՝ Ֆոկցի ուշիմ աշակերտներէն:

ՍՈԼՍՔԻԱՐ ԿԸ ՀՐԱՊՈՒՐԷ ՖԵՐԿԸՍԸՆԸ

Մանչեսթըր Եունայթիտի մարզիչ Ալեքս Ֆերկըսըն հրապուրուած է իր երիտասարդ յառաջապահով՝ նորվեկիացի Օլէ Կիւնեար Սոլսքիարով:

8 մրցումներու ընթացքին հինգ կոլ նշանակած 23 տարեկան Սոլսքիար մեծ տպաւորութիւն ձգած է: Ան 8 մրցումներէն 4ին իրրեւ... փոխարինող դաշտ ներկայացած էր:

Նորվեկիոյ Ֆ. Քէ. Մոլտէն փոխանցուած Սոլսքիար ինք ալ չի հաւատար իր արագ յաջողութեան: «55 հազար հոգի անունս կը պոռային: Անհաւատալի տեսարան մը», ըսաւ Սոլսքիար:

Մարզիչ Ֆերկըսըն անորոշութեան մէջ է: «Ինչպէ՞ս պիտի որոշեմ կազմս: Աստղերս շատ են: Չեմ կրնար բոլորն ալ օգտագործել», կ'ըսէ ան:

Նշենք, որ Քանթոնա եւս անցեալ շաբաթ հպարտանքով խօսած էր այս մարզիկին մասին, ըսելով, որ ան կրնայ բոլոյ նոր Փափէն մը:

ՓԵԼԷ ՀԱՅՐ ԵՐԿՈՒՈՐԵԱԿՆԵՐՈՒ

Ֆութպոլի աշխարհի չաստուածներէն է Փելէ, որ անցեալ Շաբաթ օր հայր դարձաւ երկուորեակի մը:

Տղայ մը՝ Ժոշուա եւ աղջիկ մը՝ Սելէսթ ծնան կանխահաս կերպով:

55 տարեկան Փելէ վերջերս անգամ մը եւս ամուսնացած էր: Անոր առաջին կնոջմէն զաւակը արդէն մաս կը կազմէ Սանթոսին եւ խումբին բերդապահն է:

Մարզական Մարզական

ՓԻՆԿ ՓՈՆԿ

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՁՈՅԳ ԱՂՋԻԿՆԵՐԸ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԱԽՈՅԵԱՆ

Երէկ Մոն Լա Սալի մէջ տեղի ունեցած փինկ փոնկի Լիբանանի ախոյեանութիւնը շարունակուեցաւ եւ տեղի ունեցան կոյգ աղջկանց եւ իւառն կոյգերու աւարտական մրցումները։

Զոյգ աղջկանց աւարտականին, Հ.Մ.Ը.Մ.ական Լարա Քեչէպաշեան եւ Ժուլին Թրաք կոյգը 2-0 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Ռիատիի Ֆաթմէ Թըքքօ - Լարիսա Շըհէյլ կոյգը։

Իւառն կոյգերու աւարտականին, Հ.Մ.Ը.Մ.ական Լարա Քեչէպաշեան եւ Ժուլէֆ Շալհուպ կոյգը 2-0 արդիւնքով պարտութիւն մը կրեց Մոհամէտ Հապաշ - Լարիսա Շըհէյլ կոյգէն։

Վաղը, ժամը 15.00ին տեղի պիտի ունենան աղջկանց իմբային աւարտական մրցումները. Հ.Մ.Ը.Մ.ի եւ Ռիատիի միջեւ։

Ժամը 16.00ին, տեղի պիտի ունենան տղոց իմբային աւարտականի մրցումները՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի եւ Մաանի Սայտայի միջեւ։ Երկու մրցումներն ալ պիտի պատկերասփռուին ԷՖ. Թի. Վի.էն։

Ուրբաթ օր, Հ.Մ.Ը.Մ. պիտի մասնակցի 3 աւարտական մրցումներու։ Արդարեւ, կոյգ տղոց մրցումներուն, Հ.Մ.Ը.Մ. անպայմանապիտի շահի ախոյեանութեան տիտղոսը, որովհետեւ աւարտականը պիտի ըլլայ կուտ Հ.Մ.Ը.Մ.ական եւ իրարու դէմ պիտի հանէ Ֆատի Քասսիս - Ժուլէֆ Շալհուպ եւ Մարուան Մըրշի - Պահոս Զալէպ կոյգը։

Անհատական տղոց աւարտականին, Ժուլէֆ Շալհուպ (Հ.Մ.Ը.Մ.) պիտի մրցի Լիբանանի ախոյեան Մոհամէտ Հապաշին (Մաանի Սայտա) դէմ, իսկ աղջկանց աւարտականին՝ Ժուլին Թրաք (Հ.Մ.Ը.Մ.) պիտի մրցի ընդդէմ Լարիսա Շըհէյլի (Ռիատի)։

Լ. ՏԷՐ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ ԱՌՆՈՒԱԶՆ...

դոքներր իրրեւ պատրուակ օգտագործեց բանակը փողոց իջեցնելու, տասնեակներով «խանգարիչ տարրեր» արգելափակելու եւ քաղաքական կուսակցութիւններ փակելու համար։

Երկուշաբթի գիշեր, նախագահը պատկերասփիւռէն յայտարարեց, որ հետապնդումներու պիտի չձեռնարկուի։ Նախապէս ան ընդդիմադրութեան բողոքները «մտային հիւանդութենէ տառապողներու կողմէ» իրրեւ «ֆաշական» պետական հարուած որակած էր։

Ընդդիմադիր դեկավար անձնաւորութիւններ, որոնք չեն ձերբակալուած, կ'ըսեն, թէ խռովութիւնները յարմար պատրուակ մրն են Տէր Պետրոսեանին համար, երկրին մէջ ընդդիմութեան վերջ տալու։

Դիւանագէտներ կը մերժեն ընդունիլ այն գաղափարը, թէ բողոքի ցոյցերը, որոնց ընթացքին 59 վիրաւոր արձանագրուած է, կառավարութիւնը տապալելու փորձ էին։

Դիւանագէտ մը, որ նախընտրեց չհրապարակել ինքնութիւնը, ըսաւ. «Ձեմ գիտեր, թէ արդեօք Տէր Պետրոսեան կը հաւատա՞յ ասոր, սակայն կրնամ հաստատել, որ ուրիշ ո՞չ ոք հաւատք կ'ընծայէ նման տեսակէտի մը»։ Ան աւելցուց, որ «այս բոլորը շատ լաւ բեմադրութիւն մրն էին, իսկ այժմ, Տէր Պետրոսեան այլեւս ընտրութեանց կամ ընդդիմադրութեան մը հարցերը չի դիմագրաւեր»։

Նկատի առած, որ խորհրդարանին մէջ կը տիրապետէ իշխող պլոքը, Տէր Պետրոսեան գործնապէս կ'իշխէ միակուսակցական պետութեան մը վրայ։

Անցեալին, ան մաս կը կազմէր հակահամայնավար քաղաքական անձնաւորութիւններու փոքր խումբի մը, որուն նաեւ կը պատկանին Վրաստանի նախագահ Զվիատ Կամսախուրտիան, Լիթվանիոյ Վիթաութաս Լանտսպըրկիսը եւ Ագրպէյճանի Ապուլֆէզ Էլչիպէյը։

Անոնք կարեւոր դերակատարութիւն ունեցած են իրենց հանրապետութիւնները նախկին Խորհրդային Միութենէն անկախ դարձնելու մէջ։

Այժմ, Կամսախուրտիա մահացած է, Լանտսպըրկիս իշխանութեան վրայ չէ, իսկ Էլչիպէյ աքսորի մէջ կ'ապրի։ Տէր Պետրոսեան, որ անցեալին Արեւմուտքին սիրելին էր, այժմ ժողովրդավարի իր դիմագիծը կորսնցուցած է։

Եթէ ընտրութիւններէն առաջ որեւէ կասկած կար, թէ ան ժողովրդավար չէ, այժմ այդ կասկածները ջընջուած են, ըսաւ դիւանագէտ մը, որ սակայն մեծ հակադարձութիւններ չի նախատեսեր։

«Այս երկրին մէջ փոքր է թիւը այն մարդոց, որ իսկապէս գաղափար ունին ժողովրդավարութեան իմաստին մասին», ըսաւ ան, աւելցնելով. «Կը կասկածիմ, թէ կացութիւնը շատ տարբեր պիտի ըլլար, եթէ այլ անձի մը ձեռքը ըլլար իշխանութեան դեկը»։

ՀԱՅ ԿԱԹ. ՄԵՍՐՈՊԵԱՆ
ԱՐՈՒԵՍՏԻՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ՎԵՐԱՄՈՒՏ

Այսու կու գանք ուրախութեամբ տեղեկացնելու, թէ 1996-1997 ուսումնական տարեշրջանի դասընթացքները կը սկսին Երկուշաբթի, 7 Հոկտեմբեր 1996ին։

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

– ԱՅՍՕՐ՝ ԼԻԲԱՆԱՆ - ՊԱՀՐԷՅՆ
– ԴՐՕ ԿՐՆԱՅ ԴԱՇՏ ՆԵՐԿԱՅԱՆԱԼ ՎԱՐԴԱՆԻ ԿՈՂՔԻՆ

Այսօր, Թրիփոլիի Քաղաքապետարանի դաշտին վրայ, ժամը 15.00ին, Լիբանանի ֆութպոլի ազգային խումբը բարեկամական մրցում մը պիտի կատարէ Պահրէյնի ազգային խումբին դէմ։

Այս մրցումը պիտի ըլլայ պատրաստական մրցում՝ երկու խումբերուն համար ալ, որոնք յառաջիկայ ամիսներուն պիտի սկսին իրենց Մոնտիալի գտումի մրցումներուն։

Պահրէյնի խումբը Երկուշաբթի օր հասած էր Պէյրութ եւ ուղղուած՝ Թրիփոլի, ուր սկսած էր իր փորձերուն։ Մարգիչ Ֆուատ Պուշաքր կը կարծէ, թէ իր մարգած Պահրէյնի խումբը շատ լաւ վիճակի մէջ է եւ կրնայ դիւրութեամբ յաղթել Լիբանանի ազգային խումբին։

Լիբանանի ազգային խումբը քանի մը վիրաւորներ ունի, ինչ որ կրնայ առիթ տալ նորեկ մարգիկներու։

Մոհամէտ Միւսլումանի, Ֆատի Այլուշ եւ Ապտէլ Ֆաթթահ Շեհապ գանագան պատճառներով պիտի բացակայի։ Անոնց փոխարէն նկատի առնուած են Հ.Մ.Ը.Մ.ական Դրօ Քէհէեան, Պրրժէն՝

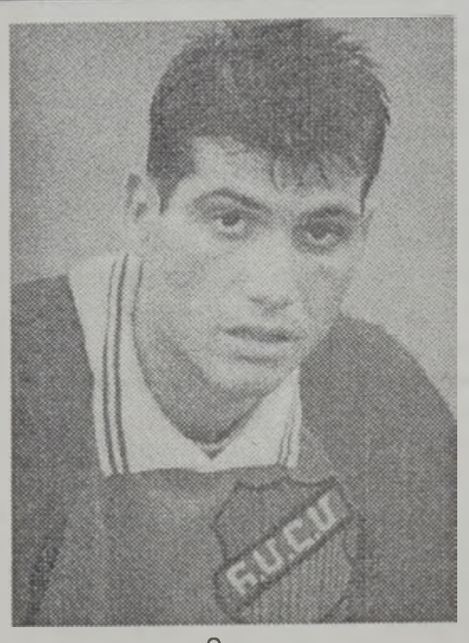

Դրօ

Հասան Ռահհալ եւ Նրժմէէն՝ խմբապետ Ապտէլ Համիտ Քարաքի։

Նրժմէէն՝ Ժամալ Հաժ եւ Ապպաս Շահրուր, ինչպէս նաեւ Սաժէսի Պասսամ Հապիպ նկատի չեն առնուած ազգային խումբէն։

Դրօ Քէհէեան, որ վերջերս շատ լաւ խաղարկութիւն կ'ունենայ Հ.Մ.Ը.Մ.ի հետ, կրնայ այսօր առիթ ունենալ Վարդանի հետ նոյն վտանգաւոր գոյգը դառնալու ազգային խումբին շապիկով։

Ստորեւ, 21 մարգիկներուն անունները.-

ԲԵՐԴԱՊԱՀՆԵՐ.- Ահմէտ Սաքր (Հ.Մ.Մ.), Պիլալ Հաշէմ (Սաֆա) եւ Ուիսամ Քանժ (Անսար)։

ՅԵՏՍԱՊԱՀՆԵՐ.- Գուրգէն Ենգիպարեան (Հ.Մ.Մ.), Գէորգ Կարապետեան (Անսար), Հասան Այյուպ (Սաժէս), Խրտրր Պրրժաուի (Անսար), Ռիատ Քրպէյսի (Նրժմէ), Իպրահիմ Հիւսնի (Ռիատա), Ֆուատ Հիժազի (Պրրժ) եւ Պիլալ Զաղլուլ (Անսար)։

ՄԻՋՆԱՊԱՀՆԵՐ.- Արմէն Իգիթպաշեան (Հ.Մ.Մ.), Բարգէն Մելիքեան (Հ.Մ.Մ.), Ժամալ Թահա (Անսար), Ապտէլ Համիտ Քարաքի (Նրժմէ) եւ Սելիմ Համզէ (Անսար)։

ՅԱՌԱՋԱՊԱՀՆԵՐ.- Վարդան Ղազարեան (Հ.Մ.Ը.Մ.), Դրօ Քէհէեան (Հ.Մ.Ը.Մ.), Զահէր Այնտարի (Ախա Այէյ), Շապան Համատէ (Հարաքէթ Շապապ) եւ Հասան Ռահհալ (Պրրժ)։

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՖՈՒԹՊՈԼ

ՌԷԱԼ ՄԱՏՐԻՏ ԱՌԱՋԻՆ

Սպանիոյ ֆութպոլի ախոյեանութեան Ցրդ հանգրուանէն յառաջացուած մրցումի մը ընթացքին, Ռէալ Մատրիտ երէկ 2-0 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Էսփանիոլ Պարսելոնան եւ գրաւեց դասաւորման պարագլուխի դիրքը։

Ցրդ վայրկեանին, խրրւաթ Տաւոր Սիւքէրի մէկ գեղեցիկ յարձակումէն ետք, 19 տարեկան Ռաուլ Կոնսալէս նշանակեց Ռէալի առաջին կոյը, տօնելով ազգային խումբին միանալու որոշումը։ Քանի մը ժամ առաջ, ան ազգային խումբ հրաւիրուած էր մարգիչ Քլեմենթիկողմէ։

20 վայրկեան ետք, Էսփանիոլի բերդապահ Խիմինէս, պրազիլիացի Ռոպերթօ Քարլոսի ռմբային ազատ հարուածը (30 մեթրէն) չկրցաւ գսպել։ Սիւքէր օգտուեցաւ առիթէն եւ նշանակեց 2րդ կոյը։

Երկու խումբերն ալ Բ. կիսախաղին կոյ նշանակելու առիթներ կորսնցուցին, բայց մրցումը հետգհետէ կոչտացաւ եւ Ռէալի յետսապահներէն Ֆեռնանտօ Հիերօ վիրաւորուելով, լքեց մրցումը։ Ան կրնայ բացակայիլ Մոնտիալի գտումի Սպանիա - Չեխիա մրցումէն (9 Հոկտեմբերին)։

Նշենք, թէ Ռէալ Մատրիտ Ա. դիրքը վերջին անգամ գրաւած էր անցեալ տարեշրջանի Ա. հանգրուանին, բայց տարին աւարտած էր Ցրդ դիրքին վրայ։

Ստորեւ՝ այսօրուան մրցումներուն յայտագիրը.-

Պարսելոնա - Թեներիֆէ
Սեւիա - Աթլ. Մատրիտ
Վալենսիա - Լոկրոնես
Սփորթինկ Խիխոն - Քոմփոսթելա
Վայատոլիտ - Սարակոսա
Աթլ. Պիլպաօ - Սոսիետատ
Հերքուլէս - Պեթիս
Էսթրեմատորա - Ռասինկ Սանթանտեր
Տեփորթիւօ Քորունա - Ռայօ Վայէքանօ
Սելթա - Ռեալ Սվիլիտօ

ԼԸ ՀԱՒԻՐ - ԼԱՆՍ 0-0

Երէկ տեղի ունեցաւ Ֆրանսայի ֆութպոլի ախոյեանութեան 10րդ հանգրուանէն յառաջացուած մրցում մը՝ Էր Հաւրի եւ Լանսի միջեւ։ Մրցումը վերջ գտաւ հաւասարութեամբ (0-0)։

Այսօր տեղի պիտի ունենան միւս մրցումները։ Կան երկու կարեւոր մրցումներ՝ Օսէրի եւ Լիոնի դաշտերուն վրայ։

Օսէր, որ անցեալ տարուան ախոյեանն ու բաժակակիրն է, պիտի հիւրընկալէ 4րդ դիրքը գրաւող Մոնաքոն, իսկ 5րդ դիրքը գրաւող Լիոնը պիտի հիւրընկալէ պարագլուխի դիրքը գրաւող Փարիզ Սէն Ժերմէնը։

Ստորեւ՝ յայտագիրը.-

Պասթիա - Նանթ
Ռէնն - Մոնփելիէ
Նիս - Նանսի
Օսէր - Մոնաքօ
Լիլ - Քան
Մէս - Քանն
Պորտօ - Սթրազպուրկ
Մարսէյ - Կենկան
Լիոն - Փարիզ Սէն Ժ.

ԽՌՈՎՈՒԹԻՒՆ ՉԵՄ ՐԱՀՐԱԾ...

երէկ քննադատած էր հայաստանեան իրաւարարութեանց հանդէպ Ուաշինկթընի «մեղմ հակազդեցութիւնը»։

Բոլորովին այլ գիծի վրայ, Երեւանէն կը հաղորդուին, որ Լ. Տէր Պետրոսեան Երկուշաբթի գիշեր խօսք առած է պատկերասփիւռէն եւ շնորհակալութիւն յայտնած այն 647.000ին, որ իրեն քուէ տուած է, մասնաւորելով գիւղական շրջաններու բնակիչները։ Ան շնորհակալութիւն յայտնած է իր ընտրական խումբին ու յատկապէս Բարգէն Արարքցեանի ճիգերուն, իսկ ընդդիմադիրներուն քուէարկողներուն ալ երախտագիտութիւն յայտնած է քուէարկելու իրենց պարտականութիւնը կատարած ըլլալուն համար։

Լ. Տէր Պետրոսեան խոստովանած է, որ վարչամեքենային քատրային քաղաքականութիւնը, կաշառակերութիւնը, օրինազանցութիւնները եւ ապօրինի տագնապը գինք գրկած են բազմաթիւ քուէներէ եւ դիմած է խոստումներ տալու խաղաքարտին։ Ան յայտնած է, որ անցեալ շաբթուան դէպքերուն յանցաւորները պիտի պատժուին, սակայն խոստացած է «վհուկներու որս»ի դրութեամբ հալածանք չկատարել։ (Ուշագրաւ է, որ «Ռէս-Պրպ»ի թղթակիցը կ'ըսէ, թէ միայն Լ. Տէր Պետրոսեան կը հաւատայ իր ըսածներուն, ինչպէս կ'երեւի ստորեւ տրուած յօդուածին մէջ)։

ՍՏԱՑԱՆՔ

●ԵՐԲ ՄԵՌԵԼՆԵՐԸ ԿԸ ԽՕՍԻՆ
(Հոգեբանական)
Հեղինակ՝ ՀՐԱՆԴ ԳԱՆԳՐՈՒՆԻ
Պէյրութ, 1996։

ՌՈՒՍԻԱՅԻ 32ՐԴ ՈՂԻՄՊԻԱԿԱՆ

ՌՈՒՍԻԱ ՇԱՀԵՑԱՒ ՏՂՈՑ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Երէկ վերջ գտաւ Երեւանի մէջ տեղի ունեցած ճատրակի 32րդ Ողիմպիականը, եւ Ռուսիա, որ տղոց թիւ 1 թեկնածուն էր, կրցաւ 14րդ եւ վերջին հանգրուանին 2.5-1.5 արդիւնքով պարտութեան մատնել Սպանիան եւ շահիլ տղոց ախոյեանութիւնը, 38.5 կէտով։

Հայաստանի տղոց Ա. հաւաքականը, որ 11րդ հանգրուանին հաւասարութիւն մը արձանագրած էր Վրաստանի հետ (2-2), 12րդ հանգրուանին 2.5-1.5 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Պոսնիան։

Տղոց Բ. հաւաքականը 1.5-2.5 արդիւնքով պարտութիւն մը կրելէ ետք Վիեթնամէն, 2-2 արդիւնքով հաւասարութիւն մը արձանագրեց Տաճիկիստանի հետ։

Տղոց Գ. հաւաքականը, որ 3.5-0.5 արդիւնքով յաղթած էր Ֆինլանտայի, 2.5-1.5 արդիւնքով պարտուեցաւ Չեխիոյ կազմէն։

Լիբանանի տղաքը 3-1 արդիւնքով պարտութեան մատնելէ ետք Պոցուանան, 3-1 արդիւնքով յաղթեցին նաեւ Կիպրոսին։

Հայաստանի աղջկանց Ա. հաւաքականը 2-1 արդիւնքով պարտուելէ ետք Ֆրանսայէն, 2.5-0.5 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Հոլանտան։

Բ. հաւաքականը 2-1 արդիւնքով պարտութիւն մը կրեց Մոնկոլիայէն, ապա նոյն արդիւնքով տեղի տուաւ նաեւ Սպանիոյ առջեւ։

Լիբանանի աղջկանց կազմը 2-1 արդիւնքով յաղթելէ ետք Սեչէլեան կղզիներուն, 2.5-0.5 արդիւնքով տեղի տուաւ Մալեզիոյ առջեւ։

ՖԵՏԵՐԱՍԻՈՆԸ ՏՈՒԳԱՆՔԻ Կ'ԵՆԹԱՐԿԷ ՆԸԺՄԷՆ

Լիբանանի ֆութպոլի ֆետերասիոնը Երկուշաբթի օր իր հերթական 34րդ ժողովը գումարեց եւ ընդհանրապէս խօսուեցաւ «Վայսրոյ» բաժակի մրցաշարքին շուրջ։

Ֆետերասիոնը շնորհաւորեց «Վայսրոյ» ընկերութիւնը իր կազմակերպած յաջող մրցաշարքին, որ պտուղն էր ընկերութեան եւ ֆետերասիոնին դրական աշխատանքին ու միասնութեան։

Ֆետերասիոնը 3 միլիոն լ.ո. տուգանքի ենթարկեց Նրժմէն, որ աւարտական մրցումին յաղթելէ ետք Անսարին (1-0) անախորժ խօսքեր արտասանած էր եւ նոյնիսկ շիշեր նետած էր դաշտ։

Լիբանանի ֆութպոլի բաժակի մրցաշարքի կծով 2 մրցումներ տեղի պիտի ունենան Շաբաթ օր, ժամը 14.30ին, ուր Սաֆա պիտի մրցի Հ.Մ.Մ.ի դէմ (Սայտայի մէջ) եւ Պրրժ՝ Սաժէսի դէմ (Պեքաայի մէջ)։

ՍԱԿԱՐԱՆ

Պէյրութի ելեւմտական շուկային ս ը, դրամանիշերու փոխանցման սակացոյցը հետեւեալն էր երէկ.

Սուրիական թիթոսկի	34,50 - 38,50 լ.ո.
Քուէյթեան տինար	5187,75 - 5195,75 լ.ո.
Յորդանանեան տինար	2193,10 - 2197,50 լ.ո.
Սէուտական ռիալ	413,10 - 417,20 լ.ո.
Օմանեան ռիալ	41,50 - 42,75 լ.ո.
Քաթարեան ռիալ	426,70 - 430,75 լ.ո.
Եգիպտական կինէ	457,50 - 461,50 լ.ո.
Անգլիական սթերլին	2437,20 - 2441,62 լ.ո.
Գերմանական մարք	1020,10 - 1024,15 լ.ո.
Ֆրանսական ֆրանք	300,10 - 304,25 լ.ո.
Զուիցերիական ֆրանք	1241,05 - 1245,07 լ.ո.
Կիպրական փաունտ	3335,20- 3339,24 լ.ո.
Իտալական լիր	998,00 - 1003,00 լ.ո.
Ամերիկեան տոլար	1557,25- 1559,25 լ.ո.
Քանատական տոլար	1141,10 - 1145,84 լ.ո.
Աւստրալիական տոլար	1230,10 - 1234,37 լ.ո.

● ՈՍԿԻ

Անգլիական մէկ ոսկի	145,000 - 149,500 լ.ո.
Իրանեան մէկ ոսկի	142,500 - 149,500 լ.ո.
Օսմանեան մէկ ոսկի	133,500 - 138,500 լ.ո.
Մէկ քիլոկրամ ձոյլ ոսկի	19,650,000 - 20,150,000 լ.ո.
Մէկ քիլոկրամ ձոյլ արծաթ	274,500 - 279,500 լ.ո.

ՄԱՀԱԶԴ

Տիկին Մարի Քեսապլեան
Տէր եւ տիկին Թորոս եւ Անժէլ Գոճակէօզեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Յարութիւն եւ Սիլվա Ղազարեան
Տիկին Աննա Քեսապլեան
Յովսէփ, Պօղոս, Գէորգ եւ Տիրուհի Քեսապլեան
Տէր եւ տիկին Սիմոն եւ Վահէ Պետիկեան
Տէր եւ տիկին Անդրանիկ եւ Ալին Գուրամաճեան
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց ամուսնոյն, հօր, աներոջ, մեծ հօր, եղբօր եւ հարազատին՝

ԽԱՉԱՏՈՒՐ ՔԵՍԱՊԼԵԱՆԻ
(Ծնեալ՝ Պէյլան, 1920ին)

մահը, որ պատահեցաւ Երեքշաբթի, 1 Հոկտեմբեր 1996, կէսօրէ ետք ժամը 4ին, իր բնակարանին մէջ։

Յուղարկաւորութեան արարողութիւնը պիտի կատարուի այսօր՝ Չորեքշաբթի, 2 Հոկտեմբեր, կէսօրէ առաջ ժամը 11ին, Ս. Քառասնից Մանկանց եկեղեցւոյ մէջ, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը պիտի փոխադրուի Պուրճ Համուտի Ազգային գերեզմանատունը։

●Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահագր։

●Յաւակցութիւնները պիտի ընդունուին հանգուցեալին բնակարանը, Պուրճ Համուտ։

Կարճ ժամանակամիջոցի մէջ տիրապետեցէք

ՕՐԿ ՆՈՒԱԳԵԼՈՒ

Գաղտնիքին, շնորհիւ

ԱՐԱ ՔԷՔԷՃԵԱՆԻ

նոր մեթոտով դասընթացքներուն

Արձանագրութեան համար հեռաձայնել
01-261696 եւ 03-250518:

ՍՈՒՐԲ ՀՈԳԻ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ, ՔԱՂԱՔԻՔ
ԵՐԱԺՇՏՈՒԹԵԱՆ ԱՄՊԻՈՆ
ՎԱՀԱՆ ԹԷՔԷԵԱՆ ԵՐԱԺՇՏՈՒԹԵԱՆ ԴՊՐՈՑ

1996-1997 ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ

Դասաւանդութիւնները կը սկսին Երկուշաբթի, 14 Հոկտեմբերին.

Դաշնամուր, ձայնամարզութիւն, ջութակ, թաւջութակ, սրինգ, *սաքսոֆոն, կիթառ, օրկ, սոլֆէժ*, տեսութիւն, երաժշտական պատմութիւն, խմբավարութիւն, դաշնաւորում:

ԾԱՆՕԹ.- Դասերը անհատական են:

Արձանագրութիւն՝
Երկուշաբթի, 16 Սեպտեմբերէն սկսեալ, ամէն օր, կէսօրէ ետք ժամը 4էն 7:
Հասցէ.- Վահան Թէքէեան Վարժարան, Պուրճ Համուտ, Մասթըր Մոլի մօտ: Հեռ. 581698, 260574, 03-705015 եւ 03-251702:

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ԼԻԲԱՆԱՆԱՀԱՅ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

ԲԺԻՇԿՆԵՐՈՒ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

Լիբանանահայ Բժշկական Միութեան վարչութիւնը սիրով կը հրաւիրէ բոլոր բժիշկները, ատամնաբոյժները եւ դեղագործները հանդիպումի մը, որ տեղի պիտի ունենայ Ուրբաթ, 4 Հոկտեմբեր 1996ին, երեկոյեան ժամը 19ին, միութեանս տան մէջ:

Հովանաւորութեամբ Pfizer ընկերութեան, Նիւթ՝ Fungal infections, կը ներկայացնէ՝ տոքթ. Անտրէ Ջեպունի

Ծանօթ.- Հանդիպումին աւարտին տեղի պիտի ունենայ հիւրասիրութիւն:

ԾԱՆՈՒՑՈՂՆԵՐՈՒ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

«Ազդակ»ի մէջ ազգային կամ առեւտրական ծանուցումներ հրատարակել փափաքողներէն կը խնդրուի ծանուցումին բնագիրը *ընթեռնլի գիրով* (հաստատութեանց պարագային՝ նախընտրաբար պաշտօնական թուղթի վրայ, եւ՝ հաստատուած) ներկայացնել «Ազդակ»ի ծանուցումներու գրասենեակը:

ԱՂԱՍԱՐԳԻՍԵԱՆ ՀԱՍՏ.

- ՍԷԹԸԼԱՅԹ ՌԻՍԻՎԸՐ
- ՎԻՏԷՕ
- ՔԱՄԵՐԱ
- ՌԱՏԻՕ-ՔԱՍԷԹ
- ԷՐ -ՔՈՆՏԻՍԻՈՆ
- ԼՈՒԱՅՔԻՄԵՔԵՆԱՅ
- ԿԱԶՈՎՓՈՒՌ
- ՄԱՅՔՐՕՈՒԷՅՎ ՓՈՒՌԵՐ

ԵՒ ԵԼԵԿՏՐ ՏՆԱՅԻՆ ՊԻՏՈՅՔՆԵՐ

Պուրճ Համուտ – Քաղաքապետարանի հրապարակ, հեռ. 261270, 266432, 581011, 583218, FAX 583219
Շրջ մուտք, Սանթր Պլանքոյէն: Կառատունը ապահովուած:

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՅ ԿՐԹԱԿԱՆ ԵՒ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐԱԳՈՅՆ ՀԻՄՆԱՐԿ

(Գործակցութեամբ եւ հովանաւորութեամբ Երեւանի Պետական Համալսարանի)

Համազգայինի Հայագիտական Բարձրագոյն Հիմնարկի 1996-97 կրթական տարեշրջանի արձանագրութիւնները կը շարունակուին:

Գրասենեակները բաց են 30 Սեպտեմբերէն սկսեալ, ամէն օր, ժամը 9.00էն 13.00 (Ն. Փալանճեան ձեմարան):

● Դասաւանդութիւնները պիտի սկսին 14 Հոկտեմբեր 1996ին:

● Մուտքի քննութիւնները, ինչպէս նաեւ վերաքննութիւնները, պիտի կայանան 7, 8 եւ 9 Հոկտեմբեր 1996ի առաւօտեան ժամը 10ին:

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ՇԱԲԱԹ 5 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԵՒ ԿԻՐԱԿԻ 6 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻ ԿԷՍՕՐԻՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՃԱՇԱՐԱՆԸ GOLDEN BEACHԻ ՄԷՋ

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ԽԱՆԴԱՎԱՌ ՄԹՆՈԼՈՐՏ ՀԱՅԿԱԿԱՆ, ԱՐԱԲԱԿԱՆ ԵՒ ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՃՈԽ ՅԱՅՏԱԳԻՐ

Ելոյթ կ'ունենայ սիրուած երգիչ՝

ԱՐՄԱՆ ՊԱՂՋԷՃԵԱՆ

Ընկերակցութեամբ՝ ԽԱՉԻԿ ՄԱԼԽԱՍԵԱՆԻ եւ իր նուագախումբին

23 տեսակ աղանդեր, ճաշ, խմիչք՝ *ուիսքի* եւ օղի

● *Շաբաթ երեկոյեան՝ սակ 20$*

● *Կիրակի կէսօրին՝ սակ 15 $*

● *Փոքրերուն կէս գին:*

Մանրամասնութեանց համար դիմել Սթիւտիօ Խաչիկ Մալխասեան, Սանթրը Գերմանիկ, հեռ. 266118 եւ 03-261061, Սթիւտիօ ՃԵՔԱ, Պուրճ Համուտ, իսկ երեկոյեան՝ ճաշարան Կոլտրը Պիչ, հեռ. 402559 , 407371 / 2,3,4,5:

ՅԵՏԱՁԳՈՒԱԾ

Ս. Յակոբ եկեղեցւոյ Դպրաց Դասի կազմակերպած վիճակահանութիւնը, որ տեղի պիտի ունենար Հինգշաբթի, 3 Հոկտեմբեր 1996ին, յետաձգուած է եւ տեղի պիտի ունենայ Հինգշաբթի, 14 Նոյեմբեր 1996ին:

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԿԱԼԸՐԻ ՊԱՂՏԱՏԵԱՆ

ՆՆՋԱՐԱՆ — ՀԻՒՐԱՍԱՌ — ՃԱՇԱՐԱՆ ԵՒ ԱՅԼ ԿԱՀ–ԿԱՐԱՍԻՆԵՐ

Պուրճ Համուտի Քաղաքապետարանի մօտ, «Արմենիա» պողոտայ, հեռ. 260818 — 265144:

ՄԱՀԱԶԴ

Տիար Կիրակոս Թերզիպաշեան
Տէր եւ տիկին Գրիգոր Թերզիպաշեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Գէորգ Թերզիպաշեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Խաչիկ Կեպէնեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Գէորգ Պիւլպիւլեան
Տիկին Լուսածին Սրբերգճեան
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց կնոջ, մօր, քրոջ, մեծ մօր եւ հարազատին՝

ՎԸԷԺՈՒՀԻ ԹԵՐԶԻՊԱՇԵԱՆԻ
(Ծնեալ՝ Ատանա, 1921ին)

մահը, որ պատահեցաւ Կիրակի, 29 Սեպտեմբեր 1996, առաւօտեան ժամը 2ին, յետ կարճատեւ հիւանդութեան:

Յուղարկաւորութեան արարողութիւնը կատարուեցաւ նոյն օրը, կէսօրէ ետք ժամը 2.30ին, Նոր Մարաշի Հայ Կաթողիկէ Ս. Քրիսիկ եկեղեցւոյ մէջ, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը փոխադրուեցաւ Պուրճ Համուտի Հայ Կաթողիկէ գերեզմանատունը:

● Ներկայս ընդունիլ իրրեւ մահագդ:

● Յաւակցութիւնները կ'ընդունուին հանգուցեալին զաւակին՝ Գէորգ Թերզիպաշեանի բնակարանը, Տորա, Ալսթալ Սաղիր պողոտայ, Պեսիրեան շէնք, Ա. Պոք, 5րդ յարկ, Երկուշաբթի, 30 Սեպտեմբեր, Երեքշաբթի 1 եւ Չորեքշաբթի 2 Հոկտեմբերին:

ՄԱՀԱԶԴ

Տիկին Սօսի Ապուհանեան եւ զաւակները՝ Յասմիկ, Արփի եւ Թովմաս

Տիկին Արփինէ Ժուլֆայեան
Տէր եւ տիկին Յովհաննէս Տէմիրճեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Յակոբ Կոստանեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Արամ Լափաճեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Գրիգոր Տէմիրճեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Էտմոն Ապեան եւ զաւակունք
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց ամուսնոյն, հօր, փեսային, եղբօր, քեռայրին եւ հարազատին՝

ԳՐԻԳՈՐ ԹՈՎՄԱՍ ԱՊՈՒՀԱՆԵԱՆԻ
(Ծնեալ՝ 1949ին)

անակնկալ մահը, որ պատահեցաւ Շաբաթ, 28 Սեպտեմբեր 1996, կէսօրէ ետք ժամը 3ին:

Թաղման արարողութիւնը կատարուեցաւ Կիրակի, 29 Սեպտեմբեր, կէսօրէ ետք ժամը 2ին, Անթիլիասի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր Տաճարին մէջ, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը փոխադրուեցաւ Պուրճ Համուտի Ազգային գերեզմանատունը:

● Ներկայս ընդունիլ իրրեւ մահագդ:

● Յաւակցութիւնները կ'ընդունուին հանգուցեալին բնակարանը, Պուրճ Համուտ, Երկուշաբթի 30 Սեպտեմբեր, Երեքշաբթի 1 եւ Չորեքշաբթի 2 Հոկտեմբերին:

Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ

● Հաստատութիւն մը կարիքը ունի վաճառող երիտասարդներու: Հեռ. 502329 թիւին, առաւօտեան ժամը 8էն մինչեւ կ.ե. ժամը 4, ուզել՝ Թամարին:

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

● Հաստատութեան մը համար համակարգիչի վրայ աշխատող հաշուապահուհի մը, 5 տարուան փորձառութեամբ: Հեռ. 262650 եւ 448652:

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

● ԿԱԼԸՐԻ ՊԱՂՏԱՏԵԱՆ կարիքն ունի ինքնաշարժի վարորդի մը: Հեռ. 260818 եւ 261989:

ԾԱԽՈՒ ՏԸԼԻՒՔՍ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆ

● Ժէլ Էլ Տիպի մէջ, Հարպոյեան շէնք, BLOC A., 210 քառ. մեթր տարածութիւն: Օժտուած՝ *էր-քոնտիսիոնէով*, ջեռուցիչով, *ժեներաթէորով*, վերելակով եւ կառատունով: Հեռ. 03-269091:

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

● Ոսկերչատան մը համար մոմի վրայ աշխատող օրիորդ մը: Դիմել՝ անձամբ, Սանթրը Ալիշան, 4րդ յարկ, թիւ 10:

ՀԱՄԱԿԱՐԳԻՉԻ ԴԱՍԸՆԹԱՑՔՆԵՐ

● Անհատական կամ խմբային: Հեռ. 03-237405:

ԱՆՁՆԱԿԱՆ ԴԱՍԵՐ

● Նախակրթարանի եւ երկրորդական դասարաններու համար: Հեռ. 583713:

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

● Համակարգիչի վրայ աշխատող օրիորդ մը, որ նաեւ գաղափար ունենայ հաշուապահութենէ, աշխատելու լման օր, նախընտրաբար Պուրճ Համուտէն. դիմել անձամբ, Աղասարգիսեան հաստատութիւն:

ՎԱՐՁՈՒ ՄԹԵՐԱՆՈՑ ԿԱՄ ԳՈՐԾԱՏԵՂԻ (ԽԼՈՒՅՈՎ)

● Պուրճ Համուտ, մայր պողոտայի մօտ, 250 քառ. մեթր տարածութեամբ: Հեռ. 490875, առաւօտեան ժամը 8-10 եւ կ. ե. ժամը 2էն 8:

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՀԵՌԱՁԱՅՆԻ ԹԻՒԵՐԸ

«Ազդակ»ի հետ հեռաձայնային կապ պահելու համար, կը խնդրուի հեռաձայնել հետեւեալ թիւերուն.— 260115, 260780 *եւ* 583026:

ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ ՄՈՒՏՔԻ ՆԻՒԹԱԿԱՆ ՄՏԱՀՈԳՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷՆ ՁԵՐԲԱՔԱՏԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԵՑԷՔ՝

ԱՖՀԻԼԻ մօտ

● ՆՈՒԱՁԱԳՈՅՆ սակերով
● ԱՌԱՒԵԼԱԳՈՅՆ խնամք
● Վճարման դիւրութիւններ

Հասցէ.- Ազգային Խորհուրդի շէնք, ԱՖԷՏի կից, Հեռ. 263324

☆ Ի՞նչ կ'ըսեն ԱՍՏՂԵՐԸ ☆

☆ *ԽՈՅ* (21 *Մարտէն* 20 *Ապրիլ*)

Ձեր դրամը պատուհանէն դուրս մի նետէք, այսինքն պարապ բաներու դրամ մի՛ յատկացնէք, որպէսզի անտեսական դժուարութիւններու չմատնուիք:

☆ *ՑՈՒԼ* (21 *Ապրիլէն* 21 *Մայիս*)

Հսկեցէք ձեր պիտանիին. անակնկալ ծախսեր կրնան յայտնուիլ եւ ձեզ մատնել դժուարութեան: Ուշադիր ծախսեցէք:

☆ *ԵՐԿՈՒՈՐԵԱԿ* (22 *Մայիսէն* 21 *Յունիս*)

Մի՛ դատապարտէք ձեր գործակիցները կամ պաշտօնակիցները. նախ թոյլ տուէք, որ անոնք արտայայտուին, եւ ապա դուք բացատրութիւններ տուէք. եւ թող տուէք ձեր որոշումը:

☆ *ԽԵՑԳԵՏԻՆ* (22 *Յունիսէն* 23 *Յուլիս*)

Ձեր դրամը մի՛ կորսնցնէք բախտախաղի ծախսելով, որպէսզի դրամական դժուարութիւններու դէմ յանդիման չգտնուիք: Այսօր բախտը ժամադրուած չէ ձեզի հետ:

☆ *ԱՌԻՒԾ* (24 *Յուլիսէն* 23 *Օգոստոս*)

Ժամանակ ստանալու համար ձեր պիտանիին մասին մտածելու եւ նոր որոշումներ տալու: Դիրատաւան ձեր ունեցած գումարին շուտով մի՛ տուէք:

☆ *ԿՈՅՍ* (24 *Օգոստոսէն* 23 *Սեպտեմբեր*)

Անտարամտիր պիտի բլլաք եւ պիտի զգաք ուժի պակաս: Սահմանափակեցէք առօրեայ աշխատանքներն եւ աւելորդ գործեր մի՛ կատարէք. հանգչեցէք ինչ մը:

☆ *ԿՇԻՌՔ* (24 *Սեպտեմբերէն* 23 *Հոկտեմբեր*)

Եթէ ձեր ծրագիրները խանգարուին եւ չիրագործուին, մի՛ սրտնեղիք, զանոնք ողջիզգուքեան մի՛ վերածէք, այլ համբերեցէք քանի մը օր:

☆ *ԿԱՐԻՃ* (24 *Հոկտեմբերէն* 23 *Նոյեմբեր*)

Ունիք ծախսեր՝ ամուսնոյ յատուկ. ուշադիր եղէք զանոնք կարգադրելու խոհեմութեամբ, որպէսզի արագ որոշումներով խանգարումներ չստեղծէք: Հանդարտօրէն լուծեցէք ձեր հարցերը:

☆ *ԱՂԵՂՆԱՒՈՐ* (24 *Նոյեմբերէն* 21 *Դեկտեմբեր*)

Ցնտածգեցէք նամբորդութիւն մը կամ ձեր գործին վերաբերեալ տեղափոխութիւն մը, որ միայն ձանձրոյթ կրնայ բերել: Ոչինչ կատարեցէք այսօր, բացի սովորական գործերէ:

☆ *ԱՅԾԵՂՋԻՒՐ* (22 *Դեկտեմբերէն* 20 *Յունուար*)

Շատ ընելիք ունիք, եւ պարտականութիւններ դիզուած են, ու կը կարծէք, որ ամէն մարդ ձեզ նեղութեան կը մատնէ: Համբերատար եղէք:

☆ *ԾՈՎԱՆՈՅՇ* (21 *Յունուարէն* 19 *Փետրուար*)

Պիտի կարենաք ձեր սիրելիին ցոյց տալ, թէ դուք կարող էք ձեր հարցերը լուծել ձեռքի մէկ հարուածով: Թեթեւամտութեան էք, բայց ամբարտաւան մի՛ բլլաք:

☆ *ՁՈՒԿ* (20 *Փետրուարէն* 20 *Մարտ*)

Ծանրաբեռնուած կը զգաք ու յոգնած, կը նախընտրէք երազել, քան՝ աշխատիլ ու պարտականութիւնները իրագործել: Թօթափեցէք ձեր թմբիրը:

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 3496
Պատրաստեց՝ Տ. Մ. ԱՂԱՋԱՐԵԱՆ

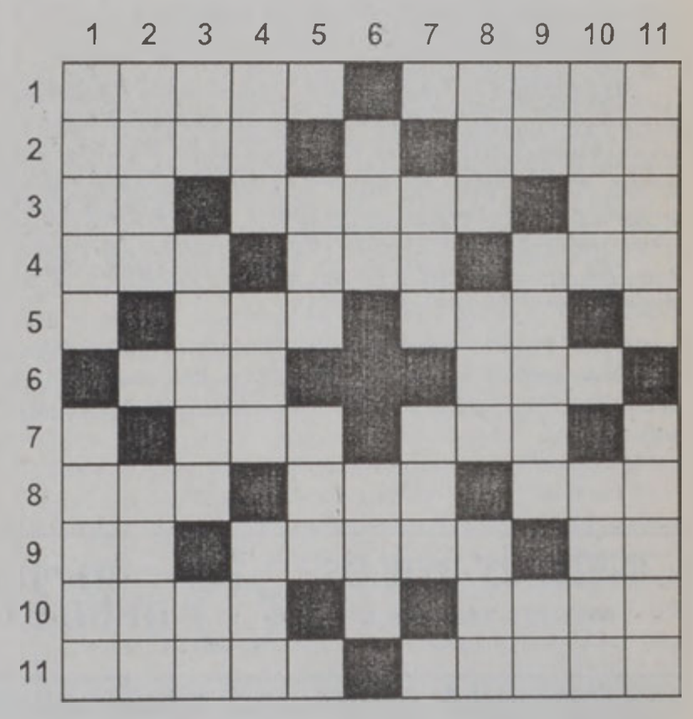

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

1. *Վեհանոյշ Թեքեանի երկերէն - Բացառիկ:*
2. *Ճիւղ, բարունակ - Սանդխամատ:*
3. *Դրկից տառեր - Մադիամի թագաւորներէն - Ո՛ւր:*
4. *Արեգակնային լոյս - Պարգկայ - Դասակարգ:*
5. *Կնիքի դրոշմ - Նպաստաւոր կողմնորոշում:*
6. *Մեծ ափսէ - Ճոխացում, գարգացում:*
7. *Ստամոքսի սուր ցաւ - 1001 եկեղեցիներու քաղաքը:*
8. *Յովտ - Գրաբար՝ հո՛ս - Խաղողի եփած քաղցու (հակ.):*
9. *Կրկնուած բաղաձայններ - Ամրողջովին - Եգիպտական դից:*
10. *Ցեղային ընտանիք - Հնձուած ցորենի խուրձ:*
11. *Մահմետական - Ընթացք, վարմունք:*

ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ

1. *Ոտքմրպակաս - Զրգտի, ջանայ:*
2. *Արագ ընթացք - Ցունական դիցարանութեան կրտսերագոյն աստուածը:*
3. *Իրերայաջորդ գիրեր - Կեղցաւ - Կէս՝ հնագանդ:*
4. *Նոյն գիրերը - Այրուբենէն - Հասկցի՛ր:*
5. *Ընդեղէնմը - Գաւաթ:*
6. *Ջրոտելու սկսի - Երաշխէպ:*
7. *Տառաղան - Իգական օտար անուն:*
8. *Նաւակամուրջ - Հոլովակերտ մասնիկ - Եւրոպական գետ:*
9. *Տարածքի միաւոր - Հիւղակ - Բառարանին մէջ կը գտնուի:*
10. *Սպանացի գեղանկարիչ - Հայոց Զ. ամիսը:*
11. *Քուռակ - Թոկչութիւն, կախարդանք:*

ԹԻՒ 3495

ԽԱՉԲԱՌԻՆ

ԼՈՒԾՈՒՄԸ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Հ	Ո	Ս	Ի	Շ	■	Կ	Ա	Հ	Կ	Ա
2	Ն	Ս	Ե	Մ	■	Ռ	■	Ճ	Ղ	Ե	Լ
3	Դ	Ի	■	Ս	Օ	Լ	Ե	Ր	■	Ր	Ե
4	Ի	Ն	Ջ	■	Դ	Է	Ջ	■	Ա	Պ	Ա
5	Կ	■	Ա	Ս	Ի	■	Ր	Ա	Մ	■	Կ
6	■	Մ	Ս	Ի	■	■	■	Լ	Ո	Ռ	■
7	Ե	■	Ա	Ս	Պ	■	Թ	Ի	Ի	■	Ո
8	Ս	Ա	Ռ	■	Ո	Ռ	Ա	■	Լ	Ի	Ջ
9	Ա	Կ	■	Ա	Ր	Ո	Ի	Գ	■	Ր	Ո
10	Ճ	Ա	Մ	Ր	■	Ճ	■	Ի	Ր	Ա	Ր
11	Ի	Տ	Ր	Ի	Ս	■	Տ	Ր	Ա	Ջ	Ի

ՌՈՏԻՆՈՎ ԵՒՍ ԿԸ ՅԻՇԵՑՆԷ ԻՐ ՆԵՐԿԱՅՈՒԹԻՒՆԸ

ՄՈՍԿՈՒԱ, 1 (ՌԷՈԹԸՐ).- Ռուսիոյ պաշտպանութեան նախարար Իկոր Ռոտինով Երեքշաբթի օր նախագահ Պորիս Ելցինի եւ կառավարութեան կոչ ուղղեց, յաւելեալ գումարներ պահանջելով բանակին համար, անոր տագնապալի վիճակը թեթեւցնելու նպատակով, այլապէս՝ կացութիւնը կրնայ հակակշիռէ դուրս գալ։

Անոր օժանդակութեան կոչին անմիջապէս ընդառաջեց նախագահը, որ վարչապետ Վիքթոր Չերնոմիրտինի հրահանգեց կառավարական յատուկ նիստ կայացնել բանակի ֆինանսաւորումին հարցով։ Ան յայտարարեց նաեւ, որ պաշտպանութեան նորակազմ խորհուրդ մը Ուրբաթ օր ժողով պիտի գումարէ բանակին մէջ բարեկարգումները քննարկելու համար։

Ռոտինով նսեմացուց բանակին շարքերուն մէջ ըմբոստութեան մը սպառնալիքը, ըսելով, որ առայժմ կացութիւնը հակակշիռի տակ է, սակայն ան գգուշացուց, որ տակաւին չհատուցուած ամսականներու կուտակումը անտանելի կը դառնայ։

Նախարարը յայտնեց նաեւ, որ պաշտպանութեան խորհուրդին նիստին պիտի նախագահէ վարչապետը։

Անցեալ շաբաթ, Ռուսիոյ ապահովութեան պատասխանատու Ալեքսանտր Լեբէտ գգուշացուցած էր, թէ բանակը ըմբոստութեան սեմին կը գտնուի։

ՌՈՏԻՆՈՎ *ՕԹԱՆԸ* ԿԸ ԶԳՈՒՇԱՑՆԷ ԱՌԱՆՑ ԱՐՏՕՆՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԱՐՁԱԿՈՒՄԷ

Ռուսիոյ պաշտպանութեան նախարարը՝ Իկոր Ռոտինով երէկ յայտնեց, թէ ՕԹԱՆ Ռուսիոյ հետ համաձայնութիւն պէտք է գոյացնէ դէպի Կեդրոնական եւ Արեւելեան Եւրոպա ընդլայնելու իր ծրագիրները գործադրութեան դնելէ առաջ։

Ռոտինոնով կրկնեց ռուս այլ պաշտօնատարներու այն սպառնալիքները, որ եթէ ՕԹԱՆ ծրագիրը գործադրէ, Ռուսիա անոր «յարմար» հակադարձութիւն պիտի ցուցարերէ։

Ան չյայտնեց, թէ Ռուսիա ինչպիսի համաձայնութիւն մը կ'ակնկալէ ՕԹԱՆի հետ, անոր ընդարձակումէն առաջ։

Միւս կողմէ, Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարար Ուորրն Քրիսթաֆըր Երկուշաբթի օր ակնարկութիւն ըրաւ այն հաւանականութեան, որ Չեխ Հանրապետութիւնը կրնայ նախկին Վարշաւայի Ուխտի անդամներէն ՕԹԱՆի անդամակցող առաջին երկիրներէն ըլլալ։

(ՌԷՈԹԸՐ)

ԲՐԻՏԱՆԻՈՅ ՄԷՋ

ԱՇԽԱՏԱՒՈՐԱԿԱՆՆԵՐԻ ԴԷՊԻ ԿԵԴՐՈՆ ԿԸ ԹԵՔԻՆ

ՊԼԷՔՓՈՒԼ, 1 (ՌԷՈԹԸՐ).- Բրիտանիոյ Աշխատաւորական Կուսակցութեան տարեկան համագումարը կը շարունակուի Պլէքփուլի մէջ։ Կուսակցութեան ղեկավարը՝ Թոնի Պլէր, որ կը փորձէ իր կուսակցութեան շարքերը համախմբել յառաջիկայ երեսփոխանական ընտրութեանց նախօրեակին, Երեքշաբթի օր յայտարարեց, թէ կուսակցութիւնը, իր ղեկավարութեան օրով, ձախէն դէպի կեդրոն թեքած է։

Միւս կողմէ, առ ի պատրաստութիւն յառաջիկայ կառավարական ստանձնումին, Պլէր խոստացաւ կրթական մարգը իր թիւ մէկ առաջնահերթութիւնը դարձնել։

«ԷՄՆԸՍԹԻ ԻՆԹԸՐՆԵԹԸՆԷԼ» ՊԱՅՔԱՐ ԿԸ ԲԱՆԱՅ.

ԹՈՒՐՔԻԱ Կ'ՈՏՆԱԿՈԽԷ ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ԻՐԱՒՈՒՆՔՆԵՐԸ

ՊՈԼԻՍ, 1 (ՌԷՈԹԸՐ).- Մարդկային Իրաւանց «Էմնըսթի Ինթըրնէշընըլ» խմբակը Երեքշաբթի օր յայնածիր արշաւի մը ձեռնարկեց Թուրքիոյ մէջ մարդկային իրաւանց ոտնակոխումներու լուսարձակի տակ առնելու համար։ Անիկա հրապարակեց տեղեկագիր մը, դատապարտելով առանց դատավարութեան սպանութիւնները, չարչարանքները եւ անհետացումները։

«Էմնըսթի»ի նախագահը՝ Փիեռ Սանէ արշաւը ընթացքի մէջ դնելէ առաջ, մամլոյ ասուլիսի մը ընթացքին յայտնեց, թէ «այս արշաւը Թուրքիոյ համար է։ Անիկա կ'առաջադրէ ապահովել, որ անհրաժեշտ միջոցառումները առնուին, արգելափակուած մարդոց իրաւունքները պաշտպանելու համար», ըսաւ ան։

Անցեալ ամիս, Եւրոպական Խորհրդարանը սպառնացած էր խափանել Եւրոպական Միութեան կողմէ Թուրքիոյ միլիոնաւոր տոլարներու յատկացումը, ըսելով, որ Անգարա մարդկային իրաւանց իր մարգը բարելաւելու իր յանձնառութիւնը չէ գործադրած։

Սանէ յայտնեց, որ մարդկային իրաւանց խմբակը ճնշումի պիտի բանեցնէ միջազգային կազմակերպութիւններու վրայ, հրապարակաւ ցոյց տալու համար, որ Թուրքիա չէ գործադրած տանջանքները, առանց դատավարութեան սպանութիւնները եւ բանտարկեալներու կասկածելի «անհետացումները» կանխարգիլելու որոշումները։

Երեքշաբթի օր հրապարակուած տեղեկագիրը կ'ըսէ, թէ «Թուրքիոյ մէջ մարդկային իրաւանց յայնածիր ոտնակոխումներ հետեւանք են բարձրագոյն մակարդակներու վրայ մարդկային իրաւանց միջազգային չափանիշներու ամբողջական անտեսման եւ մարդկային իրաւունքները պաշտպանող թրքական օրէնքներուն»։

Անիկա կը յայտնէ, որ իրերայաջորդ թուրք ղեկավարներ, արդարադատութեան պատասխանատուներ եւ նոյնիսկ բժիշկներ աչք փակած են ապահովութեան ուժերուն կողմէ մարդկային իրաւանց «լայն տարողութեամբ» ոտնակոխումներուն հանդէպ։

Տեղեկագիրը կ'ըսէ, թէ 1993էն ի վեր, աւելի քան հարիւր հոգի, մեծամասնութեամբ քիւրտ գիւղացիներ, ոստիկանութեան բանտերէն «անհետացած են»։

Միւս կողմէ, եւ միշտ ըստ տեղեկագիրին, անցեալ 5 տարիներուն, ըմբոստներու ի նպաստ գործունէութեամբ ամբաստանուած աւելի քան հազար քաղաքացիներ սպաննուած են ապահովութեան ուժերուն կամ մարդասպանական խմբակներու կողմէ։

«Էմնըսթի» Արեւմուտքը կ'ամբաստանէ, ըսելով, որ անիկա ՕԹԱՆի անդամ Թուրքիոյ վրայ մարդկային իրաւանց հարցով բաւարար ճնշում չի բանեցներ, այն մտավախութեամբ, որ տագնապալի շրջանի մը մէջ պիտի նեղացնէ դաշնակից մը, զոր կը նկատէ ժողովրդավար եւ լայնքութեան օրինակ մը՝ իսլամական միւս երկիրներուն համար։

Տեղեկագիրը յատկապէս կը քննադատէ Արեւմուտքը, որովհետեւ անիկա կ'ըսէ, թէ Թուրքիա արժանի է «յատուկ հսկայողութեան, ներառեալ՝ անհրաժեշտ պարագային, հիմնական ազատութիւններու ոտնակոխումներուն աչք փակելը»։

Թուրքիոյ կառավարութիւնը տեղեկագիրին անմիջապէս չհակադարձեց։ Թուրքիա միշտ ալ մերժած է ընդունիլ իրեն ուղղուած նման քննադատութիւնները եւ «Էմնըսթի»ն իրրեւ կողմնակալ ամբաստանած, ըսելով, որ անիկա միայն Թուրքիան կը քննադատէ։

Նշենք, որ «Էմնըսթի» իր տեղեկագիրին մէջ նաեւ Ք. Ա. Կուսակցութիւնը ամբաստանեց իրաւունքներ ոտնակոխելու յանցանքով, ըսելով, որ անոր գիւղերը 1993էն 1995 առնուազն 400 բանտարկեալներ եւ քաղաքացիներ, իսկ 1984էն ի վեր 90 ուսուցիչներ սպաննած են։

«ԹԱԼԵՊԱՆ» ՈՒԺԵՐԸ ԿԸ ՏԱՐԱԾՈՒԻՆ ԴԷՊԻ ՀԻՒՍԻՍ

ԺԱՊԱԼ ՍԻՐԱԺ, 1 (ՌԷՈԹԸՐ).- Աֆղանիստանի արմատական իսլամ «Թալեպան»ի ուժերը կը շարունակեն իրենց հակակշիռը տարածել Հիւսիսի մէջ, ուր գրեթէ պաշարումի տակ առած են նախկին կառավարութեան գինուորական հրամանատար Ահմատ Շահ Մասուտի խարիսխը։

«Թալեպան»ի հրամանատար Ապտուռագաք յայտնեց, որ Մասուտի նամակ մը ուղարկած է, պահանջելով, որ ան անձնատուր ըլլայ, այլապէս, եթէ կռիւը շարունակէ, ամբողջ շրջանը մաքրագործումի պիտի ենթարկուի եւ Մասուտ եւ իր գիւղերը ներումի առիթ պիտի չունենան։

«Թալեպան»ի ուժերը ներկայիս իրենց հակակշիռին տակ առած են Աֆղանիստանի տարածութեան երեքքառորդը։ Կարգ մը շրջաններ, ինչպէս մայրաքաղաք Քապուլը, «Թալեպան»ի հակակշիռին տակ ինկած են առանց կռիւի։ Իսլամական այս շարժումը, որ կ'ուզէ իսլամական օրէնքով իշխել, վեց անդամներէ բաղկացած փոխանցման խորհուրդը մը՝ «Շուրա» կազմած է, որպէսզի երկիրը ղեկավարէ։

●ՌՈՒՍԻՈՅ Նախագահ Պորիս Ելցին Երեքշաբթի օր յայտարարեց, որ Ա. Պ. Հ.-ի ղեկավարները գերաստիճան մը պէտք է գումարեն՝ քննարկելու համար Աֆղանիստանի նորագոյն տագնապը։

Ելցինի մամլոյ գրասենեակին կողմէ հրապարակուած յայտարարութիւնը կը նշէր, որ Կրեմլինի ղեկավարը վարչապետ Վիքթոր Չերնոմիրտինէն խնդրած է կապ հաստատել 12 ղեկավարներուն հետ։ Հաղորդագրութիւնը չրսաւ, սակայն, թէ ե՞րբ եւ ո՞ւր տեղի պիտի ունենայ գերաստիճանը եւ կամ ո՞վ պիտի ներկայացնէ Ռուսիան։

ԲԱՐԵՍԻՐՈՒԹԻՒՆ...

ՏԱՊԼԻՆ, 1 (ՌԷՈԹԸՐ).- Իրլանտայի մայրաքաղաք Տապլինի մէջ *թաքսիի* աւելի քան 350 վարորդներ իրենց գլուխները ածիլած են, սակայն ոչ իրենց արհեստին առնչակից պատճառով մը։

Վարորդները Երկուշաբթի օր մասնակցեցան «սափրուելու» մեծագոյն գործողութեան, 120 հազար տոլար հայթայթելու համար մանուկներու բարեսիրական երեք կազմակերպութիւններու։

ՊԱՏԵՐԱԶՄԱԿԱՆ ՈՃԻՐԻ ՅԱՆՑԱՆՔՈՎ

ՄԱԿի ոճրային ատեանը երէկ կանչէ լոյսը տուաւ պատերազմական ոճիրներու հաւաքական դատավարութեան, մերժելով անհատաբար դատուելու պոսնիացի չորս կասկածեալներու կոչը։

3 իսլամ եւ մէկ խրուաթ ծագումով պոսնիացիները ամբաստանուած են 1992ին, կեդրոնական Պոսնիոյ Զելեպիչի բանտ-կայանին մէջ սերպերու դէմ պատերազմական ոճիրներ գործած ըլլալու յանցանքով։

Յունիսին, իսլամներէն երկուքը իրենք գիրենք անմեղ յայտարարած էին ՄԱԿի ատեանին մէջ։ Անոնք երէկ պահանջեցին առժամարար ազատ արձակուիլ։

ՄԻՋԱԴԷՊԵՐ

Պոսնիոյ մէջ, Երկուշաբթի օր տեղի ունեցած են 2 դէպքեր, որոնց ընթացքին խրուաթ մայրապետ մը դաշունահար սպաննուած է եւ խրուաթ ընդդիմադիր ղեկավար մը ու անոր կինը՝ վիրաւորուած։

Մայրապետը սպաննուած է կեդրոնական Պոսնիոյ Քաքանեի քաղաքին մէջ։ Քննութիւն բացուած է դէպքին շուրջ։

Իսկ չափաւորական ղեկավար Եոյի Մուսա եւ անոր կինը վիրաւորուած են Մոսթար քաղաքին մէջ, երբ անոնց ինքնաշարժին վրայ կրակ բացուած է։ Մուսա Սեպտեմբեր 14ին խորհրդարանի անդամ ընտրուած էր։

(ՌԷՈԹԸՐ)

ՀԻՒՍԻՍԱՅԻՆ ԻՐԼԱՆՏԱՅԻ ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ ՃԻԳԵՐԸ ՎՏԱՆԳՈՒԱԾ

Հիւսիսային Իրլանտայի 2 տարուան խաղաղութեան գործընթացը լուրջ վտանգի տակ է։ Բողոքական աւելի քան 400 նախկին գինեալ բանտարկեալներու բաներերները երէկ յայտարարեցին, թէ խաղաղութեան գործընթացին չեն վստահիր, ինչ որ կրնայ պատճառ դառնալ, որ ազատ մնացած բողոքական գինեալները վերջ տան իրենց 2 տարուան գինադուլին։

Միւս կողմէ, բողոքական Եուսիրնիսթ կուսակցութեան ղեկավարը՝ Տէյվիտ Թրիմպլ, ամբաստանեց Լոնտոնի կառավարութիւնը, ըսելով, որ անիկա ԻՐԱի պահանջներուն կ'ենթարկուի։ Ան աւելցուց, որ 3 ամիս առաջ սկսած խաղաղութեան բանակցութիւնները ձախողութեան լուրջ վտանգի տակ կը գտնուին։

Բողոքական այլ կուսակցութեան մը ղեկավարը՝ Ճոն Ուայթ երէկ գգուշացուց, որ համայնքային բնոյթով արիւնահեղութիւնը կրնայ վերսկսիլ Հիւսիսային Իրլանտայի մէջ, եթէ ԻՐԱ շարունակէ իր յարձակումները։

Այս առնչութեամբ, կաթողիկէ ականաւոր անձնաւորութիւն մը՝ Սիմրս Մայոն երէկ կոչ ուղղեց ԻՐԱի, որպէսզի վերահաստատէ գինադուլը, Հիւսիսային Իրլանտայի խաղաղութեան գործընթացը փրկելու համար։

(ՌԷՈԹԸՐ)

ԿԻՊՐՈՍ ՈՒԺԸ ՈՒՆԻ ԻՆՔԶԻՆՔ ՊԱՇՏՊԱՆԵԼՈՒ

Կ'ԸՍԷ ՍԻՄԻԹԻՍ

ՆԻԿՈՍԻԱ, 1 (ՌԷՈԹԸՐ).- Կիպրոս Երեքշաբթի օր ցուցադրեց իր գինական կազմածները, որոնց կարգին են վերջերս հասած ռուսական հրասայլեր։ Կղզին այցելող Յունաստանի վարչապետ Քոսթաս Սիմիթիս յայտարարեց, որ կիպրական ուժերը պատրաստ են դէմ դնելու թրքական որեւէ յարձակումի։

Սիմիթիս, որ ներկայ էր Կիպրոսի անկախութեան տօնի գինուորական տողանցքին, ըսաւ, որ կղզին ունի գինուորական այնպիսի ուժ մը, որ ետ կը մղէ թշնամիները։

Զինուորական փառատօնը կարճ ժամանակի մը համար առկախուեցաւ, երբ կիպրացի մը բարձրացաւ մօտակայ աշտարակ մը, թրքական դրօշակ մը այրելու համար։ Ոստիկանութիւնը անմիջապէս գինք վար առնելով ձերբակալեց։

Խօսելով Կիպրոսի տագնապին մասին, Սիմիթիս շեշտած էր, որ իր կառավարութեան արտաքին քաղաքականութեան առաջնահերթութեան գլուխը կը կանգնի այս հարցը։

INSTITUT BYBLOS
INSTITUT TECHNIQUE

ՊԻՊԼՈՍ ԹԵՔՆԻՔ ՈՒՍՄԱՆՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Անցեալէն փորձառութիւն, ապագայի երաշխիք

Մասնագիտութեան ճիւղեր՝ B.T., T.S., Եւ T.D.S.

ԱՐՀԵՍՏԵԵՐ
- Էլեկտրոնիկ
- Ինքնաշարժներու էլեկտրականութիւն եւ մեխանագիտութիւն
- Ինքնաշարժներու էլեկտրոնիկ
- Էլեկտրոնիկ մասնագիտութիւն
- Զեռուցիչի եւ գովացնող սարքեր
- Ճարտարուեստական եւ բնակարաններու էլեկտրականութիւն
- Ճարտարարուեստի մեխանաներու էլեկտրոնիկ

ՃԱՐՏԱՐԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ
- Շինարարութիւն
- Շէնքերու կառոյցի իրագործում
- Ներքին յարդարում
- Կայուածներու առեւտուր

Պահանջեցէք Պիպլոս վարժարանի ուղեցոյցը, Լիբանանի մէջ առաջինը

ՎԱՐՁԱԿԱՆ
- Առեւտրական գիտութիւններ
- Հաշիւներու ծրագրում
- Ծանուցում եւ վաճառք
- Ընդհանուր հաշուապահութիւն
- Հաշուապահութեան պետ
- Գործադիր քարտուղարութիւն
- Լեզուներ, մեխանագրութիւն, համակարգիչ

Տորայի օթոսթրատ, Նահր Մոթ, «Ալմազա»ի ընկերութեան դիմաց, Ապահովագրութեան շէնք, հեռ. (03) 310232, 849600 եւ 899280

ԿԱՐՃ ԼՈՒՐԵՐ

ՖՐԱՆՔՖՈՐԹ.- Ֆրանքֆորտի մէջ ներկայիս տեղի կ'ունենայ գիրքերու աշխարհի մեծագոյն տօնավաճառը։ Անոր պատասխանատուն երէկ յայտնեց, թէ Միացեալ Նահանգներու մէջ գիրքերու շուկան ներկայիս ամենէն արագ աճ արձանագրող շուկան է։

ՌԱՆԳՈՒՆ.- Պուրմայի գինուորական կառավարութիւնը երէկ յայտնեց, թէ Հինգշաբթիէն ի վեր Անկ Սան Սու Չիի կուսակցութեան անդամ շուրջ 559 հոգի ձերբակալած է։

ՓԱՐԻԶ.- Եմէն եւ Էրիթրէա որոշած են 3րդ կողմի մը միջնորդութեան դիմել, Կարմիր ծովու վիճելի կղզիներուն մասին իրենց բանավէճը լուծելու համար։

ՔԷՅՓ ՔԱՆԱԻԵՐԼ.- Միացեալ Նահանգներու անջրպետագնացութեան գործակալութիւնը Երկուշաբթի օր ըսաւ, թէ 7 միլիառ տոլար արժողութեամբ համաձայնութիւն մը կնքած է, անոր անջրպետանաւերու ծրագիրին օրը օրին գործադրութիւնը սեփական մարդին փոխանցելու համար։

ԼՈՆՏՈՆ.- Բրիտանացի կին մը, որ 8 երեխաներով լոյի է, երէկ ամուսնցմէ երեքը կորսնցուցած է։ Բժիշկները կ'ըսեն, թէ հրաշք պիտի ըլլայ, եթէ միւս 5 մանուկները ողջ մնան։

ՄԱՀԱՄԱ.- Պահրէյնի Ապահովութեան Պետական Ատեանը 15 հոգիի դէմ ճամբէն 5 տարի բանտարկութեան վճիռ արձակած է։ Անոնք ամբաստանուած են հրձիգ ռումբեր արձակելու եւ ռումբեր պատրաստելու եւ ունենալու յանցանքներով։

ՔԱՆՊԵՐԱ.- Աւստրալիացի գիտնականներու խմբակ մը երէկ յայտնեց, թէ կորցած են մորի խիտրի գոյութիւնը «տեսնելու» նոր միջոց մը գտնել, ինչ որ կրնայ մարդիկը նշտարակէն փրկել եւ հազարաւոր կեանքեր փրկել։

ՍԹՈՔՀՈԼՄ.- Գրականութեան Նոպէլեան 1996ի մրցանակաւորին անունը պիտի յայտարարուի Հինգշաբթի օր՝ վաղը, յայտնեց շուէտական կաճառը։

ԺԸՆԵՎ.- ՄԱԿ երէկ ըսաւ, թէ կասեցնելու համար բերրի հողերուն անապատի վերածումը, 1994ին վաւերացուած կենսոլորտային համաձայնագիրը Դեկտեմբեր 26ին ի զօրու պիտի դառնայ։

(ՌԷՈԹԸՐ)

TATEOSSIAN TRADING CO.
(TTC-Lebanon)
SAIFI - CENTRE TEKEYAN
TEL.: 01/449667 - 448848 - FAX.: 01 449667
ROND POINT DORA
TEL.: 03/661809

Speedway
BLANCO CENTER
ՀԵՌ. 585545-268962
ՕՐՈՒԱՆ ՃԱՇԸ
- ՄԹԸՐՈԿՈՆՈՒԹ
- ԲՐԻՆՁ
- ԱՂՑԱՆ

ԱԶԴԱԿ ՀԵՌ. ԽՄԲ. 239186 (ՊԷՅՐՈՒԹ).,260780-583026 (ՊՈՒՐՋ ՀԱՄՈՒՏ).260115 (ՏՊԱՐԱՆ)
AZTAG, TEL.RED. 239186 (BEIRUT) .260780-583026 (BOURJ HAMMOUD) . 260115 (IMP.) .P.O.B. 80860. BOURJ HAMMOUD
ԱԶԴԱԿ
أزتاك هاتف دار التحرير ٢٣٩١٨٦ - بيروت - ٢٦٠١١٥ المطبعة ٥٨٣٠٢٦-٢٦٠٧٨٠ برج حمود - ص.ب ٨٠٨٦٠ برج حمود